

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

**«ΔΗΜΟΣ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ: ΕΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ»**

ΤΕΥΧΟΣ Α'

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ:

Χαϊνά Ελένη

Ψυρροπούλου Κλεοπάτρα

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: Μπιτσάνη Ευγενία

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 1999

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	12
-----------------------	-----------

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	15
-----------------	-----------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ	20
---	-----------

1.1. Φυσικά και Γεωγραφικά δεδομένα - Κλίμα	20
1.2. Χωροταξική - Διοικητική Ένταξη	21
1.3. Θέση του Δήμου	22

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	25
--------------------------	-----------

2.2. Η Αθήνα τη δεκαετία του '20 - '30	26
2.3. Η Δημιουργία της Ηλιούπολης	27
2.4. Το πρώτο ρυμοτομικό σχέδιο της Ηλιούπολης	28
2.5. Η επίσημη δημιουργία της Ηλιούπολης	30
2.6. Δημοτική ιδιοκτησία	31

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ	33
---	-----------

3.1. Η Πληθυσμιακή εξέλιξη	33
3.2. Η διάθρωση της απασχόλησης των κατοίκων του Δήμου Ηλιούπολης	42
3.2.1. Διάρθρωση της απασχόλησης κατά τομέα	42
3.2.2. Διάρθρωση της απασχόλησης κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	44
3.2.3. Διάρθρωση απασχόλησης κατά θέση στο επάγγελμα	47
3.2.4. Ανεργία	47
3.2.5. Επαγγελματική Κατάρτιση	52
3.3. Η διάρθρωση της εγκατεστημένης απασχόλησης στο Δήμο Ηλιούπολης	53
3.4. Η κοινωνική διάρθρωση του Δήμου Ηλιούπολης	57
3.4.1. Η κοινωνική συγκρότηση του πληθυσμού	57
3.4.2. Η διάρθρωση του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού, σε σχέση με το Φύλο	60
3.4.3. Η σύνθεση του πληθυσμού κατά επίπεδο εκπαίδευσης	60
3.5. Συμπεράσματα	62

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΔΗΜΟΥ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ	71
4.1. Γενικά	71
4.2. Διοικητική διάρθρωση του Δήμου	73
4.3. Διάρθρωση Υπηρεσιών	79
4.4. Προϊστάμενοι Διοικητικών Ενοτήτων	113
4.5. Κανονισμοί λειτουργίας των υπηρεσιών του Δήμου	116
4.6. Προβλεπόμενες και πληρούμενες θέσεις προσωπικού Δήμου Ηλιούπολης	116
4.7. Ποσοτική ανάλυση κατά κατηγορία προσωπικού	120
4.8. Ποιοτική ανάλυση κατά κατηγορία προσωπικού	121

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	123
5.1. Γενικά περί των οικονομικών των Ο.Τ.Α.	123
5.2. Τα έσοδα του Δήμου Ηλιούπολης	124
5.3. Διάρθρωση Εξόδων του Δήμου	127
5.4. Διάρθρωση των Δαπανών κατά Υπηρεσία	127
5.5. Διάρθρωση Εξόδων κατά Κατηγορία Δαπάνης	130
5.6. Σύγκριση Ανταποδοτικών Δαπανών	132
5.7. Σύντομη ανάλυση του προϋπολογισμού ως προς τα έσοδα και ως προς τα έξοδα για το έτος 1997 – 1998	133

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	140
6.1. Γενικά	140
6.1.1. Οι προϋποθέσεις για τη διαμόρφωση μιας δημοτικής εκπαιδευτικής πολιτικής	142
6.2. Σύνθεση, αρμοδιότητες και λειτουργία των οργάνων παιδείας του Δήμου Ηλιούπολης	144
6.2.1. Κριτικές παρατηρήσεις για τη σύνθεση και τη λειτουργία των οργάνων παιδείας	146
6.3. Γενική επισκόπηση των εκπαιδευτικών μεγεθών στο Δήμο Ηλιούπολης	147
6.3.1. Νηπιαγωγείο	150
6.3.2. Δημοτικά Σχολεία	153
6.3.3. Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	162
6.4. Το κτιριακό πρόβλημα στη σχολική εκπαίδευση στο Δήμο Ηλιούπολης	169
6.4.1. Η σχετικότητα της σημασίας της υλικοτεχνικής υποδομής στην εκπαίδευση	173

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΥΓΕΙΑ	175
7.1. Γενικά	175
7.2. Οι δραστηριότητες του Δήμου	177

7.3. Οι υπάρχουσες Κρατικές Μονάδες Υγείας στο Δήμο Ηλιούπολης	178
7.3.1. Το Ι.Κ.Α. Ηλιούπολης	178
7.3.2. Το Π.Ι.Κ.Π.Α. Ηλιούπολης	181
7.4. Συμπεράσματα	183

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	185
8.1. Γενικά	185
8.2. Οι δομές κοινωνικής μέριμνας στο Δήμο Ηλιούπολης	186
8.2.1. Το Γραφείο Κοινωνικής Υποστήριξης και Πληροφόρησης	187
8.2.2. Το Κοινωνικό Εργαστήρι Τοπικής Αυτοδιοίκησης	188
8.2.3. Παιδικοί Σταθμοί στο Δήμο	189
8.2.4. Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.)	191
8.2.5. Μονάδα φροντίδας ηλικιωμένων «Η ΑΓΙΑ ΤΑΒΙΘΑ»	194
8.3. Κριτικές, παρατηρήσεις, συμπεράσματα και προτάσεις για την «κοινωνική πολιτική» στο Δήμο	196

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ – ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ – ΤΟΠΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ	199
9.1. Γενικά	199
9.2. Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης Ηλιούπολης (Δ.Ε.Π.Α.ΗΛ.)	200
9.2.1. Δημοτική Βιβλιοθήκη – Πνευματικό Κέντρο Δήμου Ηλιούπολης	203
9.3. Μουσείο Εθνικής Αντίστασης	205
9.4. Η πολιτιστική ζωή στην Ηλιούπολη	207
9.5. Επιμόρφωση	209
9.6. Τοπική Δημοσιότητα	211
9.7. Συμπεράσματα	216

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	219
10.1. Γενικά	219
10.2. Μαζικός Αθλητισμός	220
10.3. Αθλητικές εγκαταστάσεις	221
10.4. Σωματειακός Αθλητισμός	229
10.5. Συμπεράσματα	232

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ – ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ – ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	234
11.1. Γενικά	234
11.2. «Πρωτεύουσα 2000: Μελέτη Διαμερίσματος 8»	235

11.2.1. Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας	238
11.2.2. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Γ.Π.Σ.) Δήμου Ηλιούπολης	238
11.2.3. Πολεοδομική Μελέτη Επέκτασης – Αναθεώρησης (Π.Μ.Ε. – Α.) Δήμου Ηλιούπολης	242
11.3. Οικιστική εξέλιξη στο Δήμο Ηλιούπολης	243
11.3.1. Εκκλησίες – Ενορίες	244
11.4. Οικοδομική δραστηριότητα	247
11.4.1. Αξίες ακινήτων	248
11.5. Εκτίμηση του πραγματικού πληθυσμού	248
11.6. Ιδιοκτησιακό καθεστώς	249
11.6.1. Παραχωρήσεις Δημοσίων ακινήτων από την Κτηματική Εταιρία Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) στην περιοχή του Δήμου Ηλιούπολης	249
11.6.1. Ιδιοκτησιακό – νομικό καθεστώς στην εκτός σχεδίου περιοχή του Υμηττού	250
11.6.2. Δικαστικές αποφάσεις	254
11.7. Συνεχιζόμενα – προγραμματιζόμενα έργα	257
11.8. Ειδικές παρεμβάσεις	259
11.9. Συμπεράσματα	260
11.10. Η κυκλοφοριακή κατάσταση στο Δήμο Ηλιούπολης	265
11.10.1. Δομή του οδικού δικτύου του Δήμου Ηλιούπολης	265
11.10.2. Στάθμευση οχημάτων	266
11.10.3. Δίκτυο Δημοσίων Συγκοινωνιών	268
11.10.4. Δημοτική Συγκοινωνία	269
11.10.5. Τροχαία ατυχήματα	270
11.11. Προτάσεις της «Μελέτης Οργάνωσης και Κυκλοφορίας – Στάθμευσης» του Δήμου Ηλιούπολης	273
11.12. Εναλλακτική πρόταση	277
11.13. Επείγουσες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις	280
11.14. Μητροπολιτικός Σιδηρόδρομος (Μετρό)	281
11.15. Συμπεράσματα	282
11.16. Το «δομημένο περιβάλλον»	286
11.16.1. Πράσινο – Υπάρχουσα βλάστηση	288
11.16.2. Χώροι πράσινου	288
11.16.3. Αισθητική αναβάθμιση της πόλης	289
11.17. Συμπεράσματα	291

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ	294
12.1. Υπάρχουσα κατάσταση	294
12.1.1. Το Πρόγραμμα Τεχνικών Έργων του Δήμου	295
12.1.2. Τεχνική Υπηρεσία – Δημοτική Κατασκευαστική Επιχείρηση	298
12.2. Οδοποιία	299
12.3. Υδρευση – Γεωτρήσεις	300
12.3.1. Υδρευση	300
12.3.2. Γεωτρήσεις	301
12.4. Αποχέτευση – Αντιπλημμυρική προστασία	302
12.4.1. Αποχέτευση ακαθάρτων	302
12.4.2. Αποχέτευση ομβρίων – Αντιπλημμυρική προστασία	302

12.5. Τηλεφωνικό Δίκτυο	303
12.6. Ηλεκτρική Ενέργεια	304
12.7. Συμπεράσματα για την Τεχνική Υποδομή	304
12.8. Καθαριότητα	305
12.8.1. Γενικά	305
12.8.2. Η υπάρχουσα κατάσταση στο Δήμο Ηλιούπολης	307
12.8.3. Η Υπηρεσία Καθαριότητας του Δήμου	308
12.8.4. Συγκέντρωση απορριμμάτων (ποσοτικά στοιχεία – Τομείς καθαριότητας)	316
12.8.5. Το Πρόγραμμα Μηχανικής Αποκομδής Σκουπαδιών	316
12.8.6. Συμπεράσματα για την καθαριότητα	320
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13	
ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	322
13.1. Η ανάπτυξη της διαδημοτικής συνεργασίας στην Ελλάδα	322
13.2. Οι πρωτοβουλίες του Δήμου Ηλιούπολης	324
13.3. Συμπεράσματα	326
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14	
ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	328
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	330

ΠΙΝΑΚΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ

Πίνακας 1.1.: Βιοκλιματικά στοιχεία ανά μήνα	21
--	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ

Πίνακας 3.1.: Εξέλιξη Πληθυσμού του Δήμου Ηλιούπολης και όμορων Δήμων	33
Πίνακας 3.2.: Απόλυτη και Σχετική αύξηση του Πληθυσμού του Δήμου Ηλιούπολης και των όμορων Δήμων	35
Πίνακας 3.3.: Γεννήσεις και Θάνατοι στο Δήμο Ηλιούπολης	35
Πίνακας 3.4.: Πληθυσμός κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών στο Δήμο Ηλιούπολης	36
Πίνακας 3.4.1.: Μεταβολές Πληθυσμού κατά Ομάδες Ηλικίας	37
Πίνακας 3.4.2.: Πληθυσμός κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών στο Δήμο Αργυρούπολης	38
Πίνακας 3.4.2.1.: Μεταβολές Πληθυσμού κατά Ομάδες Ηλικίας	38
Πίνακας 3.4.3.: Πληθυσμός κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών στο Δήμο Βύρωνος	39
Πίνακας 3.4.3.1.: Μεταβολές πληθυσμού κατά Ομάδες Ηλικίας	39
Πίνακας 3.4.4.: Πληθυσμός κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών στο Δήμο Δάφνης	39
Πίνακας 3.4.4.1.: Μεταβολές Πληθυσμού κατά Ομάδες Ηλικίας	40
Πίνακας 3.4.5.: Πληθυσμός κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών στο Δήμο Αγ. Δημητρίου	40
Πίνακας 3.4.5.1.: Μεταβολές Πληθυσμού κατά Ομάδες Ηλικίας	40
Πίνακας 3.4.6.: Πληθυσμός κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών στο Δήμο Αλίμου	41
Πίνακας 3.4.6.1.: Μεταβολές Πληθυσμού κατά Ομάδες Ηλικιών	41
Πίνακας 3.4.7.: Πληθυσμός κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών στο Δήμο Υμηττού	41
Πίνακας 3.4.7.1.: Μεταβολές Πληθυσμού κατά Ομάδες Ηλικίας	42
Πίνακας 3.5. Διάρθρωση οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά τομέα παραγωγής (1971)	43
Πίνακας 3.6. Διάρθρωση οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά τομέα παραγωγής (1981)	43

Πίνακας 3.7. Διάρθρωση οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά κλάδο οικονομίας. Δραστηριότητες στο Δήμο Ηλιούπολης και στους όμορους Δήμους	45
Πίνακας 3.8. Διάρθρωση οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά κλάδο οικονομίας. Δραστηριότητες στο Δήμο Ηλιούπολης και στους όμορους Δήμους	46
Πίνακας 3.9. Διάρθρωση οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά θέση στο επάγγελμα (1971)	48
Πίνακας 3.10. Διάρθρωση οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά θέση στο επάγγελμα (1981)	48
Πίνακας 3.11. Οικονομικά ενεργός πληθυσμός (1971)	49
Πίνακας 3.12. Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός (1981)	50
Πίνακας 3.13. Δείκτης συμμετοχής των ανέργων στο σύνολο των οικονομικά ενεργών της αντίστοιχης περιοχής (επιλεγμένες περιοχές Π.Σ.Π.)	51
Πίνακας 3.14. Καταστάματα – Απασχολούμενοι κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στους Ο.Τ.Α. της περιοχής μελέτης	54
Πίνακας 3.15. Καταστάματα – Απασχολούμενοι κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στους Ο.Τ.Α. της περιοχής μελέτης	55
Πίνακας 3.16. Οικονομικά ενεργός πληθυσμός κατά ομάδα ατομικών επαγγελματιών	58
Πίνακας 3.17. Οικονομικά ενεργός πληθυσμός κατά ομάδα ατομικών επαγγελματιών (1981)	59
Πίνακας 3.18. Σύνθεση του πληθυσμού άνω των 10 ετών κατά επίπεδο εκπαίδευσης Δήμου Ηλιούπολης	61
Πίνακας 3.18.1. Σύνθεση του πληθυσμού άνω των 10 ετών κατά επίπεδο εκπαίδευσης Δήμου Αργυρούπολης	63
Πίνακας 3.18.2. Σύνθεση του πληθυσμού άνω των 10 ετών κατά επίπεδο εκπαίδευσης Δήμου Βύρωνος	64
Πίνακας 3.18.3. Σύνθεση του πληθυσμού άνω των 10 ετών κατά επίπεδο εκπαίδευσης Δήμου Δάφνης	65
Πίνακας 3.18.4. Σύνθεση του πληθυσμού άνω των 10 ετών κατά επίπεδο εκπαίδευσης Δήμου Αγ. Δημητρίου	66
Πίνακας 3.18.5. Σύνθεση του πληθυσμού άνω των 10 ετών κατά επίπεδο εκπαίδευσης Δήμου Αλίμου	67
Πίνακας 3.18.6. Σύνθεση του πληθυσμού άνω των 10 ετών κατά επίπεδο εκπαίδευσης Δήμου Υμηττού	68

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΔΗΜΟΥ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ

Πίνακας 4 (1). Πίνακας πληρούμενων θέσεων	117
Πίνακας 4 (2). Πίνακας προβλεπόμενων – πληρούμενων οργανικών θέσεων του Δήμου Ηλιούπολης	118
Πίνακας 4(α): Μόνιμο προσωπικό Δήμου Ηλιούπολης	119

Πίνακας 4 (3). Πίνακας ποσοστιαίας ανάλυσης του συνολικού υπηρετούντος προσωπικού	120
Πίνακας 4 (4). Πίνακας ποσοστιαίας ανάλυσης του συνολικού προβλεπόμενου προσωπικού το έτος 1998	120
Πίνακας 4 (5). Πίνακας ανάλυσης προσωπικού ανά επίπεδο εκπαίδευσης	122

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Πίνακας 5.1. Διάρθρωση εσόδων του Δήμου Ηλιούπολης στα έτη 1991, '92, '93 (σε χιλ. δρχ.)	125
Πίνακας 5.2. Προέλευση πόρων	127
Πίνακας 5.3. Διάρθρωση εξόδων Δήμου Ηλιούπολης στα έτη 1991, '92, '93 (σε χιλ. δρχ.)	129
Πίνακας 5.4. Διάρθρωση εξόδων κατά κατηγορία δαπάνης (σε χιλ. δρχ.)	131
Πίνακας 5.5. Έσοδα – Έξοδα Ανταποδοτικών Υπηρεσιών	136
Πίνακας 5.6. Τακτικά έσοδα	136
Πίνακας 5.7. Έκτακτα έσοδα	137
Πίνακας 5.8. Έσοδα από περασμένα οικονομικά έτη	137
Πίνακας 5.9. Έξοδα (Μέρος I)	138
Πίνακας 5.10. Έξοδα (Μέρος II)	139
Πίνακας 5.11. Έξοδα (Μέρος III)	139

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Πίνακας 6.1. Σύνθεση σχολικών επιτροπών	145
Πίνακας 6.2. Μαθητές – τμήματα – αίθουσες σε Νηπιαγωγεία – Δημοτικά – Γυμνάσια – Λύκεια	149
Πίνακας 6.3. Μαθητικό δυναμικό και ωράριο Νηπιαγωγείων	151
Πίνακας 6.4. Συνθήκες στέγασης Δημόσιων Νηπιαγωγείων	152
Πίνακας 6.5. Βάρδιες Δημοτικών σχολείων	153
Πίνακας 6.6. Ελλείψεις αιθουσών Δημοτικών σχολείων	154
Πίνακας 6.7. Στοιχεία κτιρίων Δημοτικών Σχολείων	155
Πίνακας 6.8. Εργαστήρια – Γυμναστήρια Δημοτικών Σχολείων	156
Πίνακας 6.9. Μαθητές Δημοτικών Σχολείων	158
Πίνακας 6.10. Διδακτικό προσωπικό Δημοτικών Σχολείων	160
Πίνακας 6.11. Εκπαιδευτικά μεγέθη Δημοτικών Σχολείων	161
Πίνακας 6.12. Μαθητικό δυναμικό Γυμνασίων '93 – '94	164

Πίνακας 6.13. Μαθητικό δυναμικό Γυμνασίων '92 – '93 / Σύγκριση	164
Πίνακας 6.14. Αίθουσες διδασκαλίας Γυμνασίων	165
Πίνακας 6.15. Διδακτικό προσωπικό Γυμνασίων	165
Πίνακας 6.16. Μαθητικό δυναμικό Λυκείων '93 – '94	166
Πίνακας 6.17. Διδακτικό προσωπικό Λυκείων	167
Πίνακας 6.18. Μαθητές – απόφοιτοι Λυκείων επιτυγχόντες σε ΑΕΙ – ΤΕΙ ('93 – '94)	169
Πίνακας 6.19. Εξέλιξη μαθητικού δυναμικού – σχολικών μονάδων 1988 - 1994	170
Πίνακας 6.20. Κατάσταση Δημόσιων σχολικών αιθουσών	172

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΥΓΕΙΑ

Πίνακας 7.1. Στελεχικό δυναμικό Ι.Κ.Α. Ηλιούπολης	178
Πίνακας 7.2.: Διοικητικό Προσωπικό	179
Πίνακας 7.3.: Βοηθητικό Προσωπικό	179
Πίνακας 7.4.: Ιατρικό Προσωπικό	180
Πίνακας 7.5.: Βοηθητικό Προσωπικό	180

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

Πίνακας 8.1. Παιδικοί Σταθμοί στο Δήμο Ηλιούπολης	189
---	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Πίνακας 10.1. Αθλητικοί χώροι Ηλιούπολης	228
Πίνακας 10.2. Διάσπαρτες μικρές αθλητικές εγκαταστάσεις	229
Πίνακας 10.3. Αθλητικά Σωματεία Ηλιούπολης	231

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ – ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ – ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Πίνακας 11.1. Οικοδομικές άδειες 1987 – 91 στο Δήμο Ηλιούπολης	247
Πίνακας 11.2. Διαθέσιμες θέσεις στάθμευσης	267
Πίνακας 11.3. Λεωφορειακές γραμμές	268
Πίνακας 11.4. Ατυχήματα και παθόντα άτομα	270
Πίνακας 11.5. Αριθμός ατυχημάτων σε επιλεγμένες οδούς του Δήμου	271
Πίνακας 11.6. Επικίνδυνες θέσεις	272

Πίνακας 11.7. Διάκριση ατοχημάτων κατά τύπο _____	272
---	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Πίνακας 12.1. Έργα που θα χρηματοδοτηθούν από το 2 ^ο Κοινοτικό Πλαίσιο _____	296
Πίνακας 12.2. Τεχνικά Έργα Δήμου Ηλιούπολης 1991 – 1995 _____	297
Πίνακας 12.3. Τηλεφωνικό δίκτυο _____	303
Πίνακας 12.4. Μηχανολογικός εξοπλισμός Δήμου _____	315
Πίνακας 12.5. Κόστος συλλογής απορριμμάτων (μελέτη ΕΣΔΚΝΑ) _____	319

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ

1. Γενική διοικητική διάρθρωση Υπηρεσιών του Δήμου Ηλιούπολης

ΧΑΡΤΕΣ

- X.1. Χάρτης περιοχής Ηλιούπολης (1882), J.A. Kaupert
- X.2. Χάρτης ευρύτερης περιοχής (1882), J.A. Kaupert
- X.3. Αρχικό σχέδιο πόλεως Δήμου Ηλιούπολης
- X.4. Επεκτάσεις σχεδίου πόλεως
- X.5. Ρυθμιστικό σχέδιο Αθήνας (Ν. 1515/85)
- X.6. Εγκεκριμένο Γ.Π.Σ. Δήμου Ηλιούπολης (ΦΕΚ 407Δ/88)
- X.7. Χρήσεις γης (1985) Π.Μ.Ε.-Α
- X.8. Κεντρική περιοχή Δήμου
- X.9. Ζώνες αντικειμενικών αξιών Διαμερισμάτων
- X.10. Δημόσια ακίνητα
- X.11. Νομικό καθεστώς εκτός σχεδίου περιοχής (Καταγραφή ΣΠΑΥ)
- X.12. Προτεινόμενες παρεμβάσεις
- X.13. Κατευθύνσεις πολεοδομικού σχεδιασμού
- X.14. Πρόταση Α΄ Φάσης (Σχέδιο Ι) Κυκλοφοριακής Μελέτης
- X.15. Τελική πρόταση Κυκλοφοριακής Μελέτης
- X.16. Περιοχή κεντρικής πλατείας. Πρόταση Κυκλοφοριακής Μελέτης
- X.17. Εγκεκριμένο Γ.Π.Σ. Κυκλοφοριακές ρυθμίσεις
- X.18. Διερχόμενη κυκλοφορία. Σημερινή κατάσταση
- X.19. Διερχόμενη κυκλοφορία. Πρόταση Κυκλοφοριακής Μελέτης
- X.20. Διερχόμενη κυκλοφορία. Εναλλακτική πρόταση Α΄
- X.21. Διερχόμενη κυκλοφορία. Εναλλακτική πρόταση Β΄
- X.22. Προτεινόμενες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ρ.Σ.Α.:	ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
Π.Σ.Π.:	ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ
Κ.Π.Σ.:	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
Ο.Ε.Π.:	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
Κ.Ε.Κ.:	ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
Ο.Τ.Α.:	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Ν.Ε.Λ.Ε.:	ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΑΪΚΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ
Ο.Σ.Κ.:	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ
μ. ο. :	μέσος όρος
Λ.Ε.Ο.:	ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΕΥΝΟΗΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ
Τ.Α.:	ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
Κ.Α.Π.Η.:	ΚΕΝΤΡΑ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ
Ν.Π.Δ.Δ.:	ΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
Ν.Π.Ι.Δ.:	ΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
Δ.Ε.Π.Α.ΗΛ.:	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ
Ε.Π.Λ.:	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΟΛΥΚΛΑΔΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ
Ε.Σ.Υ.Ε.:	ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
Τ.Ε.Λ.Ε.:	ΤΟΠΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΑΪΚΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ
Π.Ι.Κ.Π.Α.:	ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ - ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΣ
Μ.Μ.Ε.:	ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
Γ.Γ.Α.:	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
Γ.Σ.:	ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Ε.Σ.Χ.Π.:	<i>ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ</i>
Τ.Ε.Ε.:	<i>ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ</i>
Γ.Π.Σ.:	<i>ΓΕΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ</i>
Π.Μ.Ε.-Α.:	<i>ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ - ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ</i>
Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε.:	<i>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ</i>
Φ.Ε.Κ.:	<i>ΦΥΛΛΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ</i>
Δ.Ε.Η.:	<i>ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ</i>
Ε.Π.Α.:	<i>ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ</i>
Σ.Ε.:	<i>ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΤΗΤΑΣ</i>
Κ.Ε.Δ.:	<i>ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ</i>
Σ.Π.Α.Υ.:	<i>ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΜΗΤΤΟΥ</i>
Π.Δ.Α.:	<i>ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΒΟΛΗΣ</i>
Ε.ΥΔ.Α.Π.:	<i>ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ</i>
Ο.Α.Σ.:	<i>ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</i>
Ε.Μ.Υ.:	<i>ΕΘΝΙΚΗ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ</i>
Ε.Ε.Τ.Α.Α.:	<i>ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ</i>
Δ.Μ.Τ.Α.:	<i>ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ</i>
Γ.Ο.Κ.:	<i>ΓΕΝΙΚΟΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ</i>
Ο.Τ.Ε.:	<i>ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ</i>
Δ.Ε.Κ.Ε.ΗΛ.:	<i>ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ</i>

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ

Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.:	<i>ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ</i>
Τ.Ε.Δ.Κ.:	<i>ΤΟΠΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ</i>
Κ.Τ.Ε.Λ.:	<i>ΚΟΙΝΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ</i>
Ι.Ε.Κ.:	<i>ΙΔΡΥΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ</i>
Τ.Ε.Σ.:	<i>ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ</i>
Τ.Ε.Λ.:	<i>ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ</i>
Α.Ε.Ι.:	<i>ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ</i>
Τ.Ε.Ι.:	<i>ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ</i>
Ι.Κ.Α.:	<i>ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ</i>
Κ.Α.Τ.:	<i>ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΩΝ</i>
Ε.Ε.:	<i>ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ</i>
Δ.Ε.:	<i>ΔΗΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ</i>
Δ.Σ.:	<i>ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ</i>
Ν.Α.:	<i>ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ</i>
Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α.:	<i>ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ</i>

*Κανένας άνθρωπος δεν αποτελεί μόνος του,
ένα ολόκληρο νησί.*

*Ο καθένας είναι ένα μέρος της πείρου,
ένα κομμάτι της στεριάς.*

*Όταν η θάλασσα ξεπλένει ένα σβύσλο χρώμα,
τότε η Ευρώπη γίνεται πιο μικρή, όπως ακριβώς γίνεται,
όταν ξεπλένει ένα ακρωτήριο ή ένα πύργο
που ανήκει σε σένα ή κτήμα των φίλων σου.*

*Ο θάνατος κάθε ανθρώπου ληγοστεύει
τον ίδιο μου τον εαυτό, γιατί αποτελεί ένα σύνολο
με την ανθρωπότητα.*

Ποτέ μην ρωτήσεις για ποιόν χτυπά η καμπάνα.

Η καμπάνα χτυπάει για σένα.

ΤΖΩΝ ΝΤΟΥΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο κατώφλι του 2000 οι εξελίξεις σ' όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας σηματοδοτούν την απαρχή μιας νέας εποχής. Τα σύγχρονα επιτεύγματα στην τεχνολογία και τις επιστήμες, η οικονομική αναδιάρθρωση σε παγκόσμιο επίπεδο, έχουν αντίκτυπο στην καθημερινή ζωή όλων των ανθρώπων και τους όρους συγκρότησης των κοινωνιών τους.

Η χώρα μας, ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σ' ένα κόσμο, που κινείται στη δυναμική των υπερεθνικών σχηματισμών, πρέπει να λάβει υπόψη ότι οι πολιτικές, οι δομές και οι λειτουργίες της εντάσσονται στην υπερεθνική πραγματικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και ότι το πολιτικό – διοικητικό μας σύστημα συναρθρώνεται με την Ευρωπαϊκή αυτή πραγματικότητα.

Στα πλαίσια αυτής συνάρθρωσής μας με τις δομές και πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Τοπική Αυτοδιοίκηση αναδεικνύεται σε βασικό και θεμελιώδη θεσμό.

Χωρίς να υποτιμάμε τα ζητήματα και τους θεσμούς της κεντρικής διοίκησης, οι αυτοδιοικητικοί θεσμοί αναδεικνύουν την τοπική κοινωνία, την κοινωνία των πολιτών, το μέρος εκείνο της κοινωνικής ζωής, που δεν ανήκει στο δημόσιο χώρο, συνδέεται με την καθημερινότητα, της ανθρώπινες σχέσεις, τη συλλογικότητα που οργανώνεται έξω από το χώρο της κεντρικής εξουσίας.

Οι αυτοδιοικητικοί θεσμοί δίνουν στον πολίτη την ευκαιρία αμεσότερης συμμετοχής σε διαδικασίες που αναπτύσσονται δίπλα του. Του ελέγχου, άτυπου και θεσμοποιημένου για προβλήματα, σχέσεις, θεσμούς, που συνδέονται με την καθημερινή του ζωή. Που τα ζει και τα γνωρίζει.

Η αυτοδιοίκηση, στραμμένη στην τοπική κοινωνία, αντιμετωπίζει τους πολίτες και τις ανάγκες τους συγκεκριμένα, με ανθρώπινο μέτρο, ακολουθώντας τη ροή της ζωής και όχι με τον διοικητικό, συγκεντρωτικό, τυπικό τρόπο που τους αντιμετωπίζει το κράτος ως κεντρικός θεσμός.

Η ευρύτερη κοινωνική κρίση του κράτους με τις πολλαπλές διαστάσεις της, έχει αναμφίβολα την έντονη επίδρασή της στην πόλη και το χωριό, στην περιφέρεια, τα μεγάλα αστικά κέντρα.

Η περιφέρεια υφίσταται τις συνέπειες του υδροκεφαλισμού του κέντρου. Τα μεγάλα αστικά κέντρα και ιδιαίτερα οι περιοχές Αθήνας και Θεσσαλονίκης, με τα χαρακτηριστικά μητροπολιτικών περιοχών, διαμορφώνουν συνθήκες πιεστικές και απάνθρωπες.

Νέες συνθήκες δημιουργούν νέες ανάγκες. Η κοινωνία γενικά και η τοπική κοινωνία ειδικότερα, έχει άμεση ανάγκη νέων μορφών αλληλεγγύης, νέων όρων συλλογικής ζωής.

Στην αντιμετώπιση όλων αυτών των κρίσιμων ζητημάτων, η συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης μπορεί να είναι αποφασιστική.

Η Τ.Α. μπορεί και οφείλει ν' αποκτήσει και ν' αναπτύξει νέους ρόλους:

Ν' αναπτύξει την ευρωπαϊκή της διάσταση, συμβάλλοντας στην εξέλιξη των περιφερειών της Ε.Ε.

Να ολοκληρώσει τον αναπτυξιακό της ρόλο, προσδίδοντας στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας, τα χαρακτηριστικά της ολοκληρωμένης κοινωνικής ανάπτυξης, της «οικοανάπτυξης».

Να καταστεί φορέας νέων κοινωνικών και πολιτισμικών πολιτικών, ανταποκρινόμενη στις ανάγκες και κατευθύνσεις της σύγχρονης κοινωνίας.

Να στηρίζει και αναδεικνύει τη συμμετοχή και πρωτοβουλία της τοπικής κοινωνίας.

Ν' αντιμετωπίζει άμεσα τις κοινωνικές ανάγκες ως κοινωνικός θεσμός, εκτός από πολιτικός.

Η μελέτη αυτή, στοχεύει να επιβεβαιώσει την παραπάνω υπόθεση εργασίας. Για το σκοπό αυτό, στηρίζεται στο παράδειγμα μιας τυπικής πόλης, στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας, της Ηλιούπολης και του αντίστοιχου Δήμου, του Δήμου Ηλιούπολης.

Συγκεκριμένα, καταβάλλεται προσπάθεια να καταγραφούν οι όροι που συνθέτουν και προσδιορίζουν τη σχέση τοπικής κοινωνίας και Τ.Α. και να γίνει παρουσίαση και αξιολόγηση μιας προσπάθειας ενός Ο.Τ.Α., με την ιδιομορφία να ευρίσκεται δίπλα από το κέντρο, με όλα όσα θετικά ή αρνητικά αυτό συνεπάγεται, να παρέμβει στον χώρο του. Αντικείμενο έρευνας αυτής της εργασίας είναι ο Δήμος Ηλιούπολης και η οργανωτική δομή του, με στόχο την κατανόηση και αξιολόγηση για το τι μπορεί να προσφέρει η ανάπτυξη διαφόρων πολιτικών και δραστηριοτήτων στην ποιοτική αναβάθμιση της ζωής των κατοίκων του συγκεκριμένου Δήμου.

Η εργασία αποτελείται από δύο μέρη. Το **πρώτο μέρος** αφορά, αφ' ενός μεν τον προσδιορισμό του χώρου και του κοινωνικού περιβάλλοντος, μέσα στο οποίο καλείται ο Δήμος Ηλιούπολης να σχεδιάσει, οργανώσει και υλοποιήσει πολιτικές, αφ' ετέρου δε την παρουσίαση, ανάλυση και αξιολόγηση της δομής, οργάνωσης και λειτουργίας του Δήμου Ηλιούπολης.

Στο σημείο αυτό, πρέπει να σημειωθεί ότι στόχος της έρευνας που έγινε στα πλαίσια αυτής της εργασίας, δεν είναι η αποτύπωση της οργανωτικής δομής του Δήμου Ηλιούπολης ως ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος από το περιβάλλον διοικητικός μηχανισμός, με την πλήρη ανάλυση της δομής και λειτουργίας του, πράγμα που μπορεί ν' αποτελέσει το αντικείμενο άλλης εργασίας και έρευνας.

Το **δεύτερο μέρος** αφορά το έργο συνολικά του Δήμου Ηλιούπολης και την παρέμβασή του στην κατεύθυνση της ποιοτικής αναβάθμισης της ζωής των κατοίκων του. Στόχος του, η διερεύνηση, τόσο της ποσοτικής, όσο και της ποιοτικής διάστασης των δραστηριοτήτων του και αναλυτική παρουσίαση των πολιτικών του προς την προαναφερόμενη κατεύθυνση.

Το σχετικό υλικό τεκμηρίωσης βασίστηκε σε μελέτες και προγράμματα του Δήμου Ηλιούπολης, σε ενημερωτικό υλικό, το οποίο έχει κυκλοφορήσει, σε επίσημα διοικητικά έγγραφα που αφορούν τη σύσταση, οργάνωση και λειτουργία του, στη μελέτη της υπάρχουσας βιβλιογραφίας, καθώς και σε επιτόπια έρευνα, καθ' όλο το διάστημα της πρακτικής μας άσκησης, όπως και σε συνεντεύξεις από τους αρμόδιους υπαλλήλους του Δήμου. Το υλικό αυτό αξιολογείται και σχεδιάζεται στα ανάλογα κεφάλαια.

- Στο **πρώτο κεφάλαιο** αναφέρονται τα γενικά χαρακτηριστικά του Δήμου Ηλιούπολης, πού βρίσκεται, το έδαφος της περιοχής, ποια είναι η θέση του Δήμου, πού εντάσσεται χωροταξικά και που υπάγεται διοικητικά.
- Στο **δεύτερο κεφάλαιο** γίνεται η ιστορική αναδρομή όσο αφορά το Δήμο Ηλιούπολης. Αναφέρεται στη δημιουργία των «ιδιωτικών συνοικισμών», στη δημιουργία της Ηλιούπολης, σε ποιον οφείλεται η ονομασία «Ηλιούπολη». Και τέλος, αναφέρεται στο 1^ο Ρυμοτομικό Σχέδιο της Ηλιούπολης και τη σχέση του με το σημερινό Ρυμοτομικό Σχέδιο του Δήμου.
- Στο **τρίτο κεφάλαιο** γίνεται αναφορά στα οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά του Δήμου (πληθυσμιακή εξέλιξη, επαγγελματική κατάρτιση, διάρθρωση της απασχόλησης, ανεργία κ.α.)
- Στο **τέταρτο κεφάλαιο** αναφέρεται η διοικητική διάρθρωση του Δήμου και των Υπηρεσιών του και αναλύεται το προσωπικό του Δήμου, σε μόνιμο και αόριστου χρόνου προσωπικό.
- Στο **πέμπτο κεφάλαιο** παρουσιάζεται η οικονομική ανάλυση του Δήμου για τα έτη 1991,1992,1993,1997 και 1998 (διάκριση εσόδων και εξόδων, τα έσοδα του Δήμου Ηλιούπολης, διάρθρωση των δαπανών κατά υπηρεσία, διάρθρωση εξόδων κατά κατηγορία δαπάνης).
- Το **έκτο κεφάλαιο** αναφέρεται σ' έναν από τους σημαντικότερους κοινωνικούς θεσμούς, την εκπαίδευση. Τις προϋποθέσεις για τη διαμόρφωση μιας δημοτικής εκπαιδευτικής πολιτικής. Τη γενική επισκόπηση των εκπαιδευτικών μεγεθών στο Δήμο Ηλιούπολης. Και τέλος, στο κτιριακό πρόβλημα στη σχολική εκπαίδευση.
- Στο **έβδομο κεφάλαιο** παρουσιάζονται οι δραστηριότητες του Δήμου στα Συστήματα Υγείας και οι υπάρχουσες κρατικές μονάδες υγείας στο Δήμο.
- Το **όγδοο κεφάλαιο** αναφέρεται στις δομές της κοινωνικής μέριμνας στο Δήμο Ηλιούπολης (παιδικοί σταθμοί, Κ.Α.Π.Η., γραφείο Κοινωνικής Υποστήριξης και Πληροφόρησης κ.α.).

- Στο **ένατο κεφάλαιο** παρουσιάζεται η πολιτιστική ζωή στην Ηλιούπολη, η Τοπική Δημοσιότητα και η Επιμόρφωση.
- Στο **δέκατο κεφάλαιο** αναφερόμαστε στον αθλητισμό, στις αθλητικές εγκαταστάσεις και στο σωματειακό αθλητισμό.
- Το **ενδέκατο κεφάλαιο** αναφέρεται στην Πολεοδομία, τη μεταφορική υποδομή και το περιβάλλον. Το ρυθμιστικό σχέδιο της Αθήνας, το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Δ. Ηλιούπολης, στην οικιστική εξέλιξη, στη δομή του οδικού δικτύου, στη στάθμευση των οχημάτων, στο πράσινο και στην αισθητική αναβάθμιση της πόλης.
- Στο **δωδέκατο κεφάλαιο** παρουσιάζεται η τεχνική υποδομή, το πρόγραμμα τεχνικών έργων του Δήμου, οδοποιία, ύδρευση, γεωτρήσεις, αποχέτευση – αντιπλημμυρική προστασία, τηλεφωνικό δίκτυο, ηλεκτρική ενέργεια, καθαριότητα, συγκέντρωση απορριμμάτων κ.α.
- Στο **δέκατο τρίτο κεφάλαιο** αναφερόμαστε στη διαδημοτική συνεργασία, την ανάπτυξή της στην Ελλάδα και τις πρωτοβουλίες του Δήμου Ηλιούπολης.
- Και τέλος το **δέκατο τέταρτο κεφάλαιο** αποτελείται από τα γενικά συμπεράσματα.

Θεωρούμε υποχρέωσή μας να ευχαριστήσουμε όλους τους υπαλλήλους των διαφόρων τμημάτων του Δήμου Ηλιούπολης που μας βοήθησαν στην συγκέντρωση στοιχείων και συνέβαλαν στην εκπόνηση αυτής της πτυχιακής εργασίας για την ολοκλήρωση των σπουδών μας στο τμήμα Διοίκηση Μονάδων Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Δ.Μ.Τ.Α.) της σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.) Καλαμάτας.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ, για την πολύτιμη καθοδήγηση που μας πρόσφερε η Κυρία Ευγενία Μπιτσάνη, η οποία στάθηκε αρωγός σε αυτή μας την προσπάθεια.

Και τέλος, ευχαριστούμε τις οικογένειές μας για την ηθική και υλική τους συμπαράσταση για την πραγματοποίηση της εργασίας αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ

1.1. Φυσικά και Γεωγραφικά δεδομένα - Κλίμα

Η Ηλιούπολη βρίσκεται στους πρόποδες της Δυτικής πλευράς του Υμηττού σε υψόμετρο 100 - 180 περίπου μέτρα από τη θάλασσα.

Το έδαφος της περιοχής είναι πετρώδες και επικλινές, ιδιαίτερα πάνω από τις Λεωφόρους 17^{ης} Νοέμβρη - Ειρήνης - Μ. Αντύπα.

Λόγω της φυσικής της θέσης ανάμεσα στους πρόποδες του Υμηττού και τις ακτές του Σαρωνικού, η Ηλιούπολη θεωρείται ακόμα και σήμερα ότι διαθέτει κλιματολογικές συνθήκες καλύτερες σχετικά με τις άλλες περιοχές του λεκανοπεδίου της Αττικής.

Με βάση τα κλιματικά στοιχεία του Μετεωρολογικού Σταθμού του Ελληνικού, η περιοχή του Δήμου Ηλιούπολης ανήκει μεταξύ έντονου και ασθενούς θερμομεσογειακού κλίματος και οι βιολογικά ξηρές ημέρες το χρόνο είναι 120 - 150, ανάλογα με το υψόμετρο, μέχρι 500 μ. Το ετήσιο ύψος της βροχής εκτιμάται σε 300 χιλιοστά περίπου και η μέση ετήσια θερμοκρασία κυμαίνεται στους 18 βαθμούς Κελσίου.

Στον πίνακα 1.1. παρουσιάζονται βιοκλιματικά στοιχεία ανά μήνα.

	Μέση Θερμοκρασία	Μέγιστη Θερμοκρασία	Ελάχιστη Θερμοκρασία	Σχετική Υγρασία	Ύψος (ΜΜ Βροχής)
Ιανουάριος	10,2	12,7	6,8	71	55,6
Φεβρουάριος	11,0	14,7	7,1	70	36,7
Μάρτιος	12,4	15,9	8,3	67	39,0
Απρίλιος	16,3	19,8	11,6	63	16,5
Μάιος	20,9	29,3	16,0	61	18,8
Ιούνιος	25,4	26,9	20,4	54	3,6
Ιούλιος	28,2	32,0	22,9	48	5,0
Αύγουστος	28,3	32,3	23,0	48	6,7
Σεπτέμβριος	24,6	28,6	19,8	55	11,0
Οκτώβριος	19,5	23,4	15,5	64	52,7
Νοέμβριος	15,8	19,6	12,1	70	47,8
Δεκέμβριος	12,2	15,6	9,0	72	65,3
ΣΥΝΟΛΟ					334,7

Πίνακας 1.1.: Βιοκλιματικά στοιχεία ανά μήνα

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Ε.Μ.Υ. - ίδια έρευνα

1.2. Χωροταξική - Διοικητική Ένταξη

Σύμφωνα με το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας, που ισχύει σήμερα (Νόμος 1515/85), η Περιφέρεια Αττικής υποδιαιρείται οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά, ιστορικά, στις ακόλουθες οργανικές υποενότητες:

- α) Λεκανοπέδιο Αττικής
- β) Υποενότητα Α. Αττικής (Μεσόγεια, Λαυρεωτική)
- γ) Υποενότητα Β. Αττικής (Ωρωπός, Καπανδρίτι, Μαραθώνας, κ.λ.π.)
- δ) Υποενότητα Δ. Αττικής (Θράσιο Πεδίο, Μεγαρίδα, Σαλαμίνα)
- ε) Υποενότητα Νησιωτικής Αττικής

Ο Δήμος Ηλιούπολης χωροταξικά εντάσσεται στην περιοχή του Ν.Δ. Λεκανοπεδίου Αττικής, μαζί με τους Δήμους Αγ. Δημητρίου, Αλίμου, Αργυρούπολης, Ελληνικού, Γλυφάδας, Βούλας, Βουλιαγμένης και Βάρης.

ΕΥΡΩΜΕΣΙΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΘΗΝΑΣ
 ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

- Ορια Υποπεριφερειών
- Ορια Ενοτήτων
- Ορια Δήμων και Κοινοτήτων

Εξάλλου, σύμφωνα με το Νόμο 2240/94, ο Δήμος Ηλιούπολης υπάγεται διοικητικά στη Νομαρχία Αθηνών με έδρα την Αθήνα.

Εξακολουθεί και σήμερα να υπάρχει μια αντιστοιχία ανάμεσα στη χωροταξική και στη διοικητική ένταξη ορισμένων Δήμων.

Έτσι ενώ με τον προαναφερόμενο νόμο οι Δήμοι Αγ. Δημητρίου, Αλίμου, Αργυρουπόλεως, Ελληνικού, Γλυφάδας, αποσπώνται από τη Νομαρχία Πειραιώς, που υπάγονται διοικητικά και προσαρτώνται στη Νομαρχία Αθηνών, οι Δήμοι Βούλας, Βουλιαγμένης και Βάρης, αποσπώνται από τη Νομαρχία Πειραιά που μέχρι τότε ανήκαν και προσαρτώνται στη Νομαρχία Ανατολικής Αττικής.

Έτσι στο Ν.Α. Λεκανοπέδιο Αττικής έχουμε σήμερα 6 Δήμους που υπάγονται στη Νομαρχία Αθηνών και 3 Δήμους που υπάγονται στη Νομαρχία Ανατολικής Αττικής.

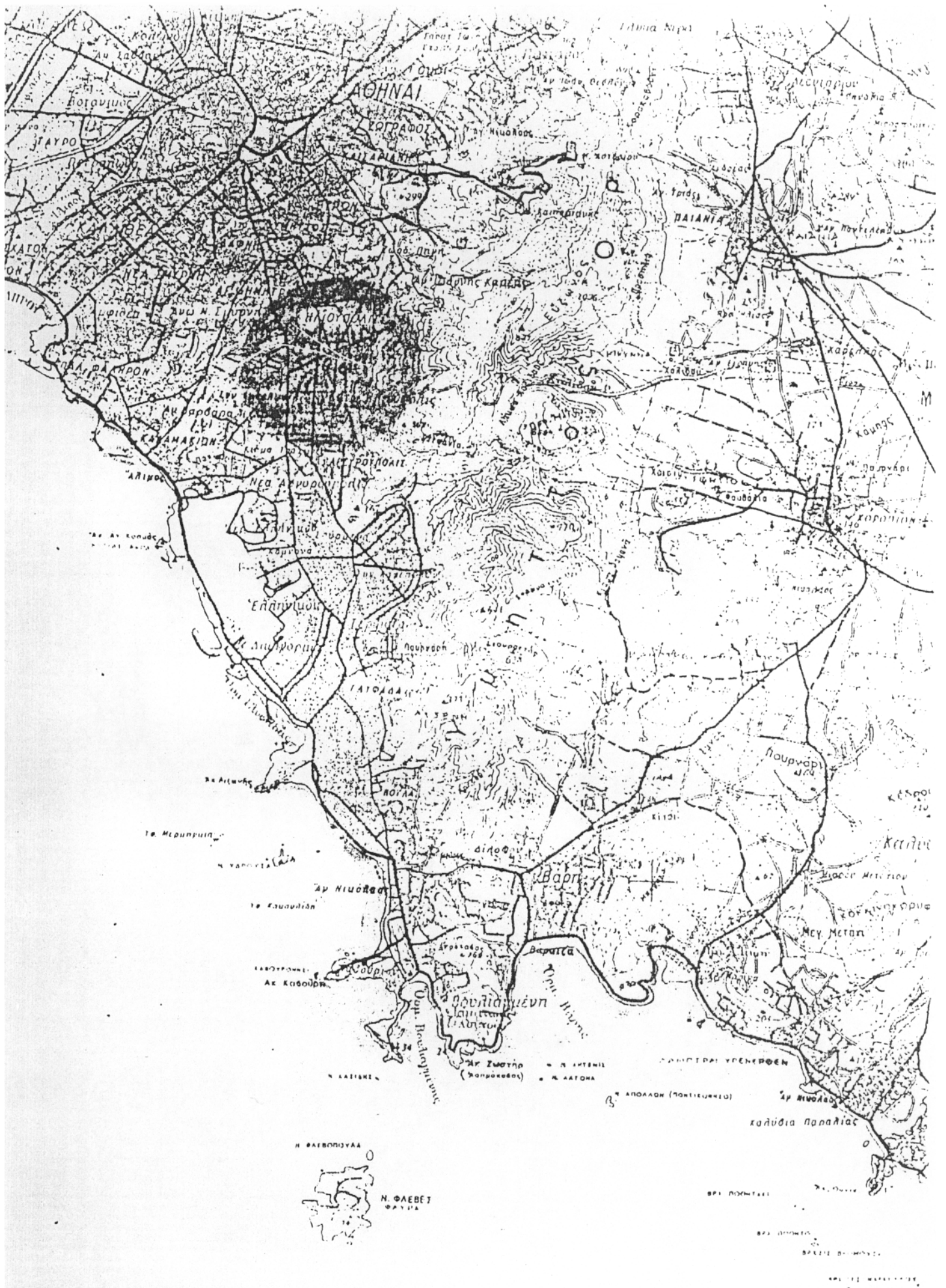
1.3. Θέση του Δήμου

Ο Δήμος Ηλιούπολης απέχει 6 περίπου χλμ. Από το κέντρο της Αθήνας. Συνορεύει Νότια με το Δήμο Αργυρούπολης, Δυτικά με τους Δήμους Αλίμου και Αγίου Δημητρίου (Μπραχάμι), Βόρεια με τους Δήμους Δάφνης, Υμηττού (περιοχή Χαραυγή) και Βύρωνα (περιοχή Καρέα) και Ανατολικά με το Δήμο Κρωπίας (Κορωπί).

Τα σύνορα του Δήμου Κρωπίας προκύπτουν από το γεγονός ότι ο ορεινός όγκος του Υμηττού υπάγεται διοικητικά στα όρια των Ο.Τ.Α. που τον περιβάλλουν, με αποτέλεσμα οι Δήμοι Ηλιούπολης και Κορωπίου, να «συναντώνται», θεωρητικά τουλάχιστον, κάπου στον Υμηττό.

Στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Ηλιούπολης λειτουργούν εγκαταστάσεις εθνικής σημασίας όπως:

Το Αεροδρόμιο του Ελληνικού (το οποίο προβλέπεται να σταματήσει να λειτουργεί μετά τη λειτουργία του Αεροδρομίου των Σπάτων).

Η Πανεπιστημιούπολη και η Πολυτεχνιούπολη στις περιοχές Καισαριανής – Ζωγράφου.

Επίσης λειτουργούν εγκαταστάσεις υπέρ - τοπικής σημασίας, όπως:

Το Αθλητικό Κέντρο του Αγίου Κοσμά.

Οι εγκαταστάσεις της παραλιακής ζώνης (πλαζ ΕΟΤ Αλίμου – Γλυφάδας, μαρίνες, κ.λ.π.)

Το Νοσοκομειακό συγκρότημα του «Ασκληπιείου» στη Βούλα.

Η «Γυμναστική Ακαδημία» στη Δάφνη.

Σημειώνουμε ότι το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας (Ρ.Σ.Α. - 1985) υπογραμμίζει τη σαφή ταξική πολεοδομική διάθρωση της Πρωτεύουσας «που ίσως είναι αποτέλεσμα του μοναδικού συνειδητού σχεδιασμού της πολιτείας » και τονίζει τις έντονες διαφορές μεταξύ Ανατολικών και ο Δυτικών συνοικιών:

«... Στην Ανατολική περιοχή βρίσκονται συνοικίες (όχι πια προάστια) μεσαίων και υψηλών εισοδημάτων, τα περισσότερα ιδιωτικά σχολεία, οι νέες πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις, τα πιο πολλά νοσοκομεία και ιδιωτικές κλινικές, ορισμένες δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμοί, γραφεία ξένων επιχειρήσεων. Στην περιοχή αυτή διακρίνει κανείς χαμηλούς συντελεστές δόμησης, δρόμους σύγχρονους και καλοδιατηρημένους.

Στη Δυτική περιοχή βρίσκεται η αγορά χονδρεμπορίου, οι βιομηχανικές περιοχές που έχουν πλέον αναπτυχθεί κατά μήκος της Εθνικής οδού Αθηνών - Λαμίας. Μέσα από τις περιοχές αυτές περνούν και οι βασικές οδικές και σιδηροδρομικές γραμμές μεταφορών. Δυτικότερα, πίσω από αυτή τη μπάρα των βιομηχανικών και υπεραστικών μεταφορών λειτουργιών έχει αναπτυχθεί αλυσίδα των εργατικών συνοικιών από τον Πειραιά, Δραπετσώνα μέχρι και Άνω Λιόσια, ανάμεσα στο Αιγάλεω και τους πρόποδες της Πάρνηθας.

Σε αυτές τις περιοχές κατοικίας, διακρίνει κανείς πολύ μικρότερα ποσοστά σε χώρους πράσινου, κοινωνικών εξυπηρετήσεων και υπέρ - τοπικών ή περιφερειακών λειτουργιών.

Αυτές οι περιοχές αποτελούν τον υποδοχέα του νεοεισερχόμενου για αναζήτηση εργασίας πληθυσμού και συγχρόνως το πεδίο κάθε λογής αυθαίρετης δόμησης και κερδοσκοπικής ένταξης γης στον αστικό χώρο.

Είναι πολύ χαρακτηριστικό ότι λείπουν ουσιαστικές οδικές συνδέσεις μεταξύ δυτικής και ανατολικής περιοχής.

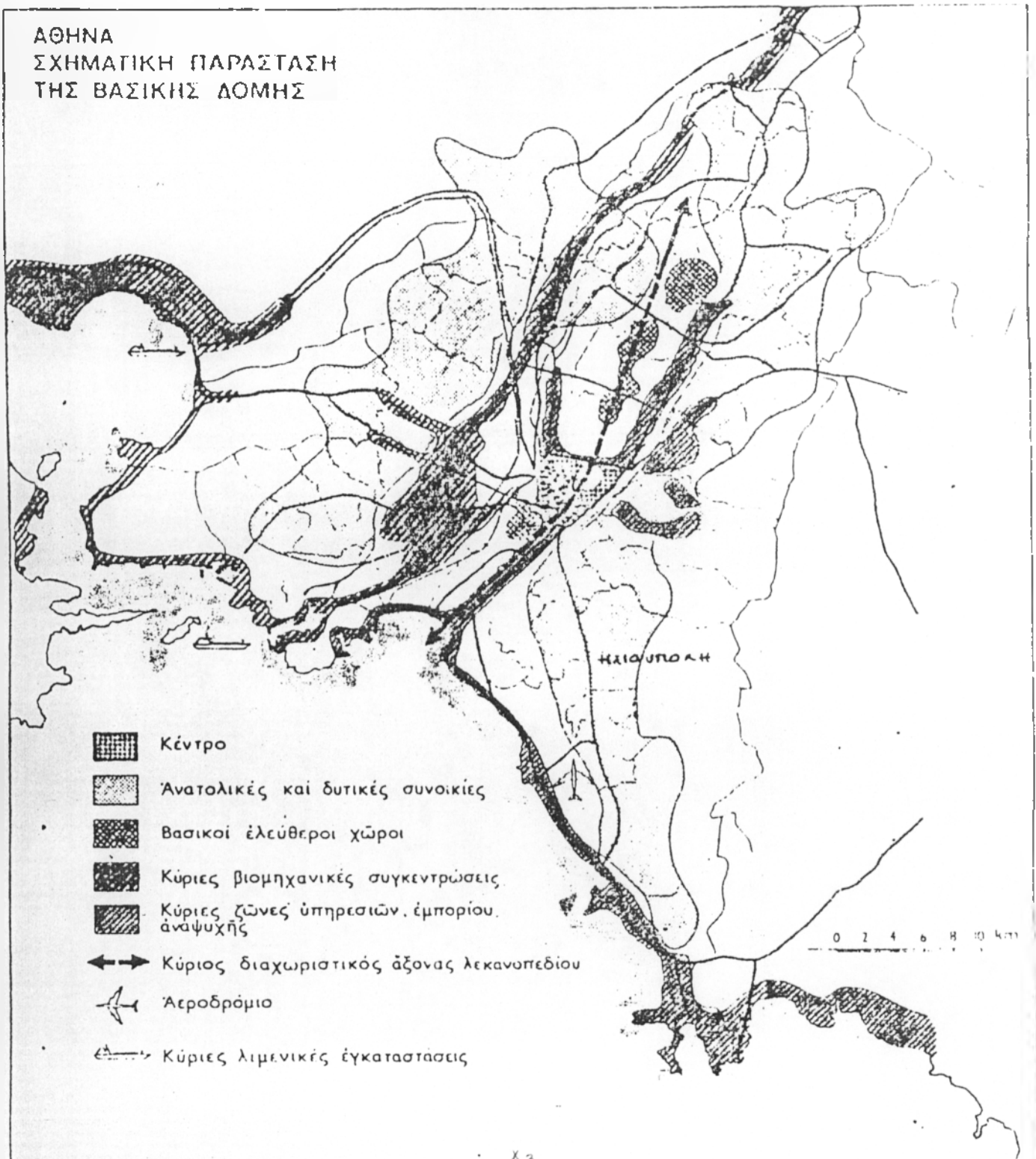
Υπάρχει τάση όξυνσης των αντιθέσεων μεταξύ των δύο περιοχών του λεκανοπεδίου.

Ανατολικά με την επιδίωξη χωροθέτησης, κατά μήκος της Μεσογείων και της Κηφισίας, κτιρίων Τραπεζών, Οργανισμών, Υπουργείων, Γραφείων Επιχειρήσεων, κ.λ.π.

Δυτικά με την παραπέρα χωροθέτηση σχεδόν ανεξέλεγκτα βιοτεχνιών και αποθηκών ».

Όπως προκύπτει και από το παραπάνω απόσπασμα του Ρ.Σ.Α., ο Δήμος Ηλιούπολης ανήκει στις «προνομιούχες» ανατολικές περιοχές της Αθήνας.

ΑΘΗΝΑ
 ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ
 ΤΗΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ

- Κέντρο
- Ανατολικές και δυτικές συνοικίες
- Βασικοί ελεύθεροι χώροι
- Κύριες βιομηχανικές συγκεντρώσεις
- Κύριες ζώνες υπηρεσιών, εμπορίου, ανάψυχής
- Κύριος διαχωριστικός άξονας λεκανοπεδίου
- Αεροδρόμιο
- Κύριες λιμενικές εγκαταστάσεις

ΧΑΪΟΥΠΟΛΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

2.1. Γενικά

Στην περιοχή της Ηλιούπολης, σύμφωνα με ιστορικές μαρτυρίες υπήρχε επί τουρκοκρατίας ένα τσιφλίκι που φέρεται να ανήκε σε κάποιον Μουσταφά Καρά Αλή. Έκτοτε, η ιδιοκτησία που κατείχε ο Μουσταφά Καρά Αλή προσδιορίζεται σαν «Καράς» ή Κτήμα «Καρά».

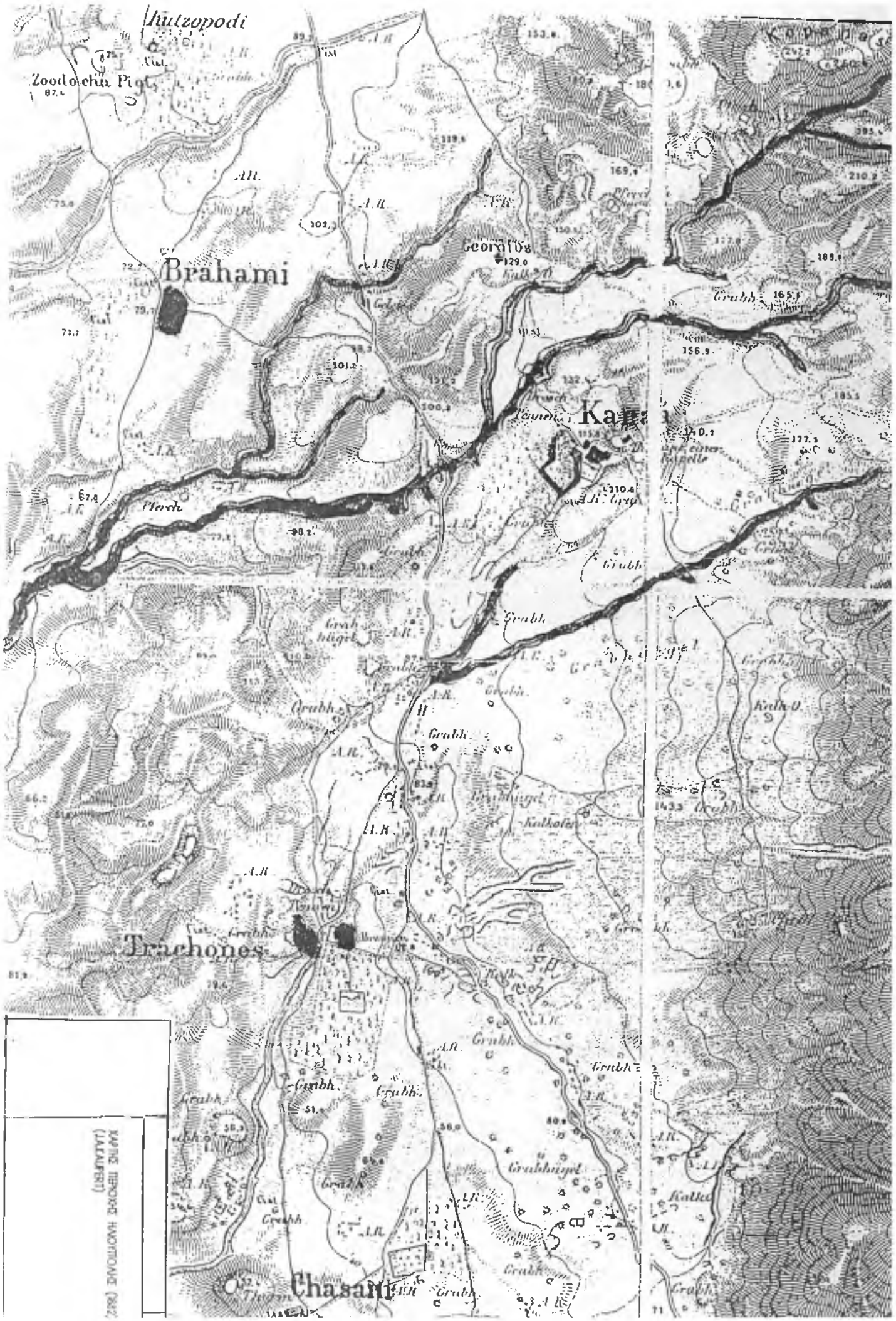
Τα πρώτα στατιστικά στοιχεία για την περιοχή όπου βρίσκεται σήμερα η Ηλιούπολη, υπάρχουν στο «Νέο Χωρογραφικό Πίνακα», που συντάχθηκε το 1890 από τον Ιωάννη Νουχάκη, αξιωματικό του πεζικού.

Σύμφωνα μ' αυτόν τον πίνακα, στην περιοχή της σημερινής Ηλιούπολης βρίσκονταν τότε το «μικρόν χωρίδιον Καράς», με 94 κατοίκους και το οποίο απείχε 1 ώρα και 10 λεπτά από την Αθήνα (μιλάμε για «ταχυδρομική ώρα »).

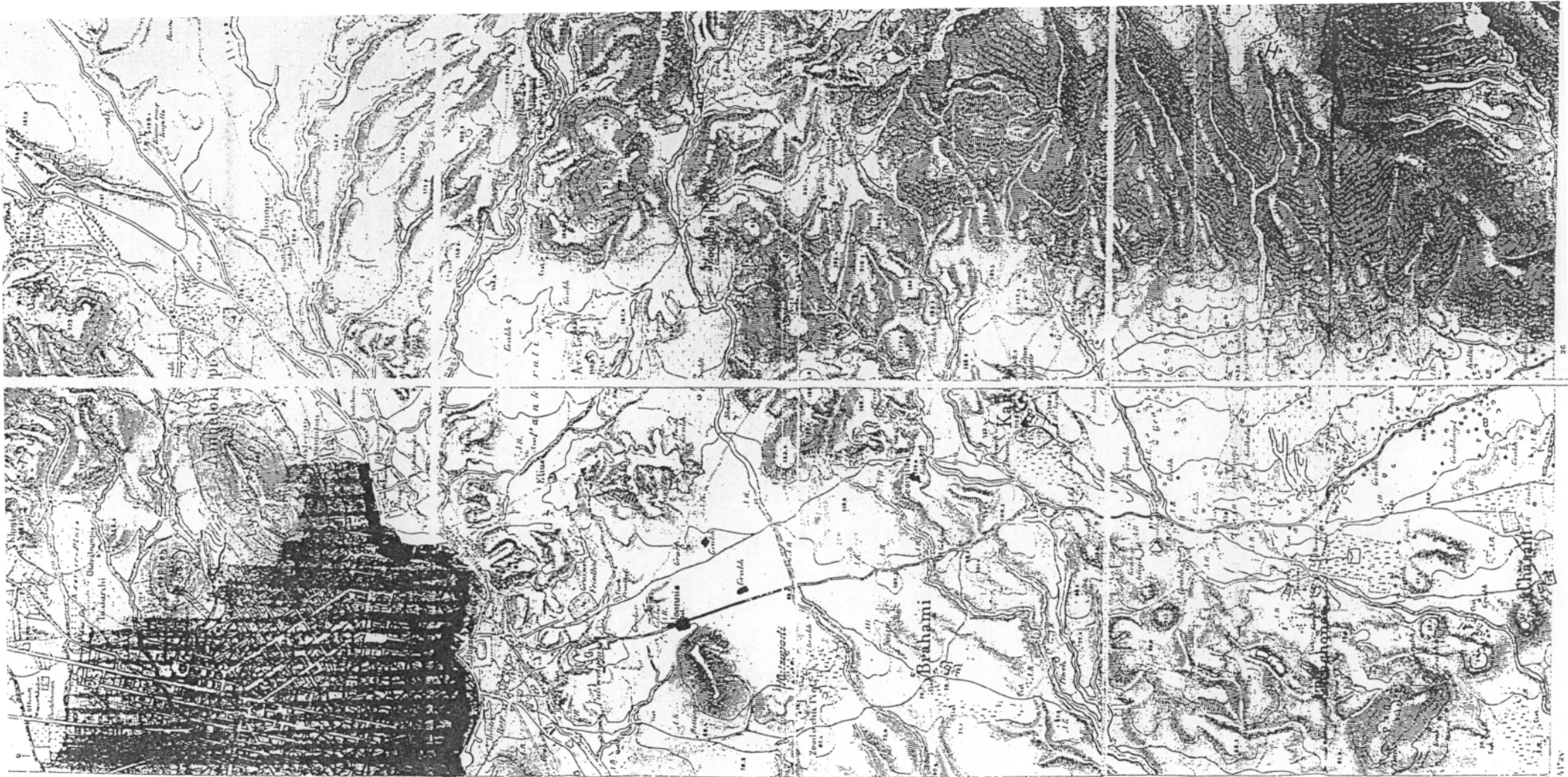
Την ίδια εποχή στην ευρύτερη περιοχή της Ηλιούπολης, υπήρχαν 3 ακόμη χωριά : Το Μπραχάμι με 276 κατοίκους, οι Τράχωνες (στην περιοχή του σημερινού Δήμου Αλίμου - Άνω Καλαμάκι) με 60 κατοίκους και το Χασάνι (στην περιοχή του σημερινού Αεροδρομίου του Ελληνικού) με 33 κατοίκους.

Η ακριβής θέση του τσιφλικιού Καράς, δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια. Ωστόσο, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις και μαρτυρίες, βρισκόταν γύρω από την παλιά εκκλησία του Αγίου Νικολάου.

Αυτό προκύπτει από τη μνημειώδη εργασία «Χάρτες της Αττικής» (KARTEN VON ATTIKA αριθμ. ΒΙ IV) των Kaupert - Michhofen, που συντάχθηκε το 1882 για το Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο και

MAPPE IMPRIME HORIZONTALI (LATITUDINE)

Attika u. Terrainzeichnung v. J. A. Kaupert.

'Athen - Piræus

ΑΤΤΙΚΗΝ - ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ

μαγειρομένη, και γεγραμμένη 1870/78 von Steffen & Kaupert, hier ausgegeben vom Kaiserlich deutschen archäologischen Institute

188: 2.
BERLIN, DIETRICH REIMER

Karten von Attika Bl IV

	2
ΧΑΡΤΗΣ ΕΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ (1882) (J.A. KAUPERT)	

αποτελεί την πληρέστερη αποτύπωση του Αττικού τοπίου κατά τον προηγούμενο αιώνα (βλ. Σχ.)

Διαδοχικοί ιδιοκτήτες του «κτήματος Καρά» φέρονται οι εξής:

1822 - 1830: Ν. Καπετανάκης και Μοράγια Γαϊτάνου

1830 - 1833: ο Άγγλος Ουίλιαμ Μπέζ

1833 - 1877: η οικογένεια Ι. Σωτηριάδου

1877 - 1914: η οικογένεια Αλεξ. Σκουζέ

1914 - 1922: η οικογένεια Μιλτ. Σκουφή

2.2. Η Αθήνα τη δεκαετία του '20 - '30

Στα τέλη του περασμένου αιώνα (1896), η Αθήνα ήταν μια πόλη με 123.000 περίπου κατοίκους. Γύρω στα 1920 ο πληθυσμός της ανέρχεται στους 293.000 κατοίκους.

Με τη Μικρασιατική Καταστροφή (1922), στην Αθήνα και μόνο, προκύπτει η ανάγκη να στεγαστούν 125.000 πρόσφυγες. Έτσι στα πλαίσια μιας κρατικής προσπάθειας αποκατάστασης και στέγασης των προσφύγων, κατά την περίοδο 1923 - 1928, κτίζονται στις παρυφές της Αθήνας και εκτός σχεδίου, μια σειρά συνοικισμοί, μεταξύ των οποίων και οι Βύρωνας - Καισαριανή - Υμηττός.

Ωστόσο, πέρα από τους πρόσφυγες, την περίοδο αυτή σημειώνεται στην Αθήνα μια συρροή νέων κατοίκων, πράγμα που δίνει τη δυνατότητα σε ορισμένους επιτήδειους επιχειρηματίες να ξεκινήσουν ένα μεγάλης κλίμακας οικοπεδοεμπόριο, δημιουργώντας κάποιους «ιδιωτικούς συνοικισμούς».

Όπως αναφέρει ο Κ. Μπίρης στο βιβλίο του «Αι Αθήναι από του 19^{ου} εις τον 20ον Αιώνα»: «οι επιχειρηματίες αυτού του είδους, είτε έχοντες στην κυριότητά τους μεγάλη έκταση γης κοντά στα όρια της πόλεως, είτε εξασφαλίζοντας εκ των προτέρων τη δέσμευσή της ύστερα από ειδική

συμφωνία με τους ιδιοκτήτες, συνέτασσαν ένα ρυμοτομικό σχέδιο αυτοτελούς συνοικισμού, το υπέβαλλαν στην υπηρεσία των σχεδίων πόλεων του Υπουργείου και πετύχαιναν την έγκρισή του με Διάταγμα, άλλοτε εκπληρώνοντας εν μέρει τις προϋποθέσεις του νόμου και άλλοτε χωρίς τις προϋποθέσεις αυτές.. Ακολούθως, με συναρπαστικές διαφημίσεις στις εφημερίδες, πωλούσαν αγρούς ή βραχύτοπους σαν οικόπεδα. Έτσι προέκυψαν μέσα σε μια δεκαετία οι συνοικισμοί σαν Κυπριάδου, Ψυχικού, Ηλιούπολης, Χολαργού και Γαργητού ».

Η Ηλιούπολη, είναι λοιπόν ένας από αυτούς τους «ιδιωτικούς συνοικισμούς» που προέκυψαν όπως ακριβώς περιγράφει ο Κ. Μπίρης, σαν αποτέλεσμα της «ιδιωτικής πρωτοβουλίας», χωρίς να εκπληρώνονται οι στοιχειώδεις προϋποθέσεις και κυρίως ύστερα από μια εκπληκτική για την εποχή της διαφημιστική καμπάνια.

2.3. Η Δημιουργία της Ηλιούπολης

Από τα στοιχεία που έχουμε συγκεντρώσει προκύπτει ότι η σύλληψη της ιδέας να δημιουργηθεί ένας «ιδιωτικός συνοικισμός» στην περιοχή της σημερινής Ηλιούπολης, ανήκει σ' έναν κτηματομεσίτη, τον Δ . Τζερετζούλια.

Κατ' αρχήν ο Τζερετζούλιας έρχεται σε επαφή με το Νάστο και στήνει μια εταιρεία με τίτλο «Παμπούκης - Πάγκαλος - Τζερετζούλιας και Σία». Στη συνέχεια παρεμβαίνει ο Παύλος Δρανδάκης. Διαλύεται η πρώτη εταιρεία και συγκροτείται το 1924 από τους Δρανδάκη -Πάγκαλο η ομόρρυθμος «Εταιρεία Αγροτικών και Αστικών Συνοικισμών», με τρίτο μέλος το Δ . Τζερετζούλια.

Μετά τη σύσταση της Εταιρείας, με συμβολαιογραφική πράξη, συμφωνήθηκε να παραδώσει ο Νάστος σε τρία χρόνια την Εταιρεία, έκταση πάνω από 12.000 στρέμματα επί της δυτικής πλευράς του Υμηττού, εκτός από μια περιοχή που θα παρέμενε σ' αυτόν.

Έτσι, στις 24/6/1925, ο Αλ. Νάστος πουλάει στην Εταιρεία 1.030 στρέμματα, που τα ονομάζει «μέρος του κτήματος Καρά». Στο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΑΣΤΙΚΩΝ & ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΩΝ
ΔΡΑΝΔΑΚΗΣ, ΠΑΓΚΑΛΟΣ & ΣΙΑ

ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΣ ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΑΥΣΘΗ ΑΡΙΘΜΟΣ ~~12345678~~

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΤΙΤΛΟΣ ΕΝΟΣ ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ

ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΓΚΕΚΡΙΜΜΕΝΟΥ ΔΙΑ ΤΟΥ ΑΠΟ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ 1925
ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ
ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥ ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΝ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟΝ ΑΡΙΘ. ~~12345678~~

ΟΙΚΟΠΕΔΟΝ ΑΡΙΘ. ~~12345678~~

ΕΜΒΑΔΟΝ: ΠΗΧΕΙΣ ΤΕΚΤ. ΤΕΤΡΑΓ. ~~12345678~~

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐταιρία Ἀστικῶν καὶ Ἀγροτικῶν Συνοικισμῶν ΔΡΑΝ-
ΔΑΚΗΣ, ΠΑΓΚΑΛΟΣ & ΣΙΑ εἰσέπραξε τὴν εὐρίαν τοῦ ὡς ἄνω οἰκοπέδου
καὶ τὴν σχετικὴν ἀποζημίωσιν τῆς διὰ τὰ ἔργα Συγκοινωνίας, ὑδρεύσεως
καὶ φωτισμοῦ κλπ. καὶ πᾶν ἄλλο δικαίωμά της, ὑποχρεοῦται δὲ νὰ μεταβιβάσῃ
αὐτὸ ἄνευ ἄλλης καταβολῆς διὰ τακτικῶν συμβολίων, κατὰ γομὴν, κατοχὴν καὶ
κυριότητα, ἐλευθέρου ὑποθήκης καὶ παντὸς ἐν γένει βάρους, εἰς τὸν κομιστὴν ἀ-
μα τῆ προσαγωγῆ τοῦ παρόντος τίτλου παρὰ τῆ Κεντρικῆ Διευθύνσεως τῆς Ἐται-
ρίας ἐν Ἀθήναις (Πλατεία Ὁμοιοῦς) ἢ παρὰ τοῖς ἀνεγνωρισμένοις Πρακτορείοις
αὐτῆς.

Τὰ συμβολαιογραφικὰ ἔξοδα, ὁ φόρος ὑπερτιμῆματος καὶ ἡ δαπάνη τῆς
μεταγραφῆς βαρύνουσιν ἐξ ὀλοκλήρου τὸν κομιστὴν.

ΕΞΕΔΟΘΗ ΤΗ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΑΣΤΙΚΩΝ & ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΩΝ
ΔΡΑΝΔΑΚΗΣ, ΠΑΓΚΑΛΟΣ & ΣΙΑ

ΠΟΣ ΘΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕΤΕ ΑΚΟΡΩΣ

ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΠΡΟΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΣΑΣ

ΑΓΟΡΑΣΑΤΕ ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΕΝΑ ΟΙΚΟΠΕΔΟΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΝ

ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ

Τοποθεσία έξοχος, μέθειαν ολοκληρου του Σαρωνικου κόλπου
Νερό υπέροχο και άφθονο

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΓΑΚΤΙΚΗ

Μετα ημίσειαν δραμ. Στάσις ύπισθεν Πανεπιστημίου, λεωφορος Ακαδημιας

ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

200 οικόπεδα πρόσ δρα. 27.50 κατά πόνυον ως εξής

Δοσχ. 1.100 κατά την έγγραση

200-21.000 κατά πόνυον κατά μέγχα, μέγχοις ένταλοισ εξοχολογία, κατα...
... (το... επί μέγχα...)

Η ΚΑΛΙΤΕΡΑ - Η ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΑ, Η ΕΠΙΚΕΡΕΤΕΡΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΩΝ ΣΑΣ

Η ΕΠΙΤΥΧΕΣΤΕΡΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΙΣ : (Με 800 δραχμης μόνον μετρη-
τας και δραχμης 250 μηνιαίως, δημιουργείται σιγχ - σιγχ μίαν μι-
κραν περιουσίαν, της οποίας η αξία θά υπερβη τυχως
... 100 χιλιάδας δραχμών.)

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΩΝ
ΔΡΑΝΔΑΚΗΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ & Σ^Α**

ΗΛΙΟΥΠΟΛΙΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΕΡΜΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ

συμβόλαιο αυτό, ο Νάστος αναφέρει για πρώτη φορά σαν ανατολικό όριο του κτήματος Καρά, την κορυφή του Υμηττού.

Από τις πρώτες ενέργειες της Εταιρείας είναι να φτιάξει ένα ρυμοτομικό σχέδιο. Όπως αναφέρει ο Κ. Μπίρης, συντάκτης του ρυμοτομικού σχεδίου Ηλιούπολης ήταν ο αρχιτέκτονας Αριστομένης Βάλβης.

Όσον αφορά την ονομασία «Ηλιούπολη», αυτή απ' ό,τι φαίνεται, οφείλεται στον Αιγυπτιώτη Π. Δρανδάκη από «νοσταλγική διάθεση» για την ομόνυμη πόλη της Αιγύπτου, που βρίσκεται 10 χιλιόμετρα ΒΑ του Καΐρου και είχε πρωτοχτιστεί το 2895 π.Χ. προς τιμή του Θεού Ρα (Ηλιου).

2.4. Το πρώτο ρυμοτομικό σχέδιο της Ηλιούπολης

Στις 31 Μαρτίου 1925 δημοσιεύεται το υπ' αριθμό 80 τεύχος της Εφημερίδας της Κυβέρνησης το «Διάταγμα ρυμοτομίας συνοικισμού Ηλιούπολεως», το οποίο φέρει τις υπογραφές του τότε Προέδρου της Δημοκρατίας Π. Κουντουριώτη και του Υπουργού «επί της Συγκοινωνίας» Ι. Βαλαλά.

Το «Διάγραμμα» αυτό (προσχέδιο) αποτελεί σ' ένα μεγάλο βαθμό τη βάση για το σημερινό ρυμοτομικό σχέδιο της Ηλιούπολης.

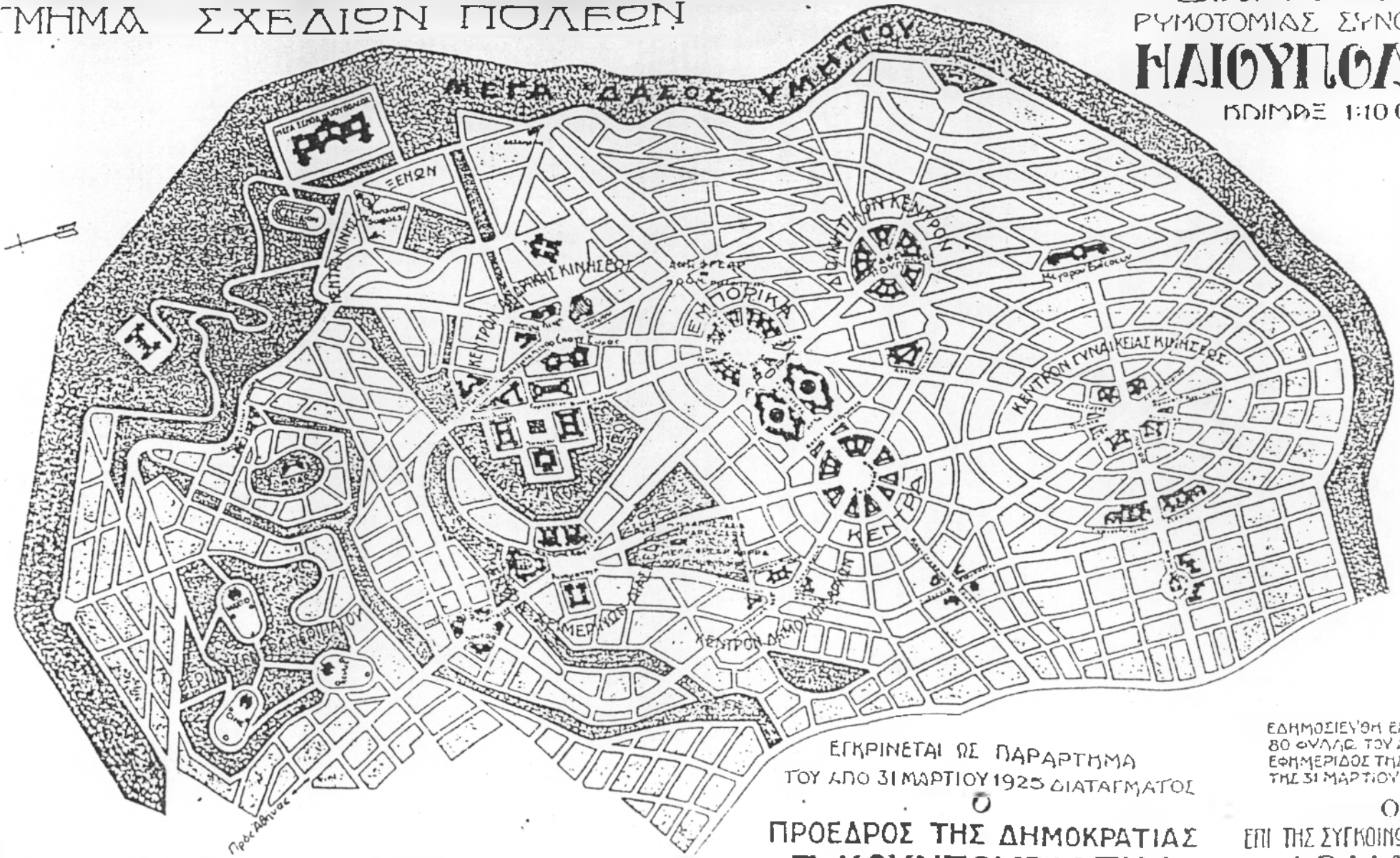
Διακρίνουμε ήδη στο «Διάγραμμα αυτό τους σημερινούς βασικούς οδικούς άξονες της Ηλιούπολης, τις σημερινές κύριες πλατείες, τη σημερινή ρυμοτόμηση, η οποία βέβαια είναι αρκετά περιορισμένη σε έκταση μιας και δεν περιλαμβάνει αρκετές περιοχές που μπήκαν αργότερα στο «σχέδιο» (Αγ. Μαρίνα, Αγ. Κων/νος, «Τυπογραφικά», «Αστυνομικά», κ.λ.π.).

Στο πρώτο αυτό «Διάγραμμα Ρυμοτομίας» του 1925 διακρίνεται η πρόθεση του μελετητή να περιγράψει τις ανάγκες των μελλοντικών κατοίκων της Ηλιούπολης, υποδεικνύοντας κιόλας συγκεκριμένους χώρους για τις απαιτούμενες εγκαταστάσεις κοινωνικού εξοπλισμού.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΧΕΔΙΩΝ ΠΟΛΕΩΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
ΡΥΘΜΟΤΟΜΙΑΣ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜ.
ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ 1:10 000

ΕΓΚΡΙΝΕΤΑΙ ΩΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΤΟΥ ΑΠΟ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ 1925 ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
(Τ.Σ.) Π. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

ΕΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗ ΕΝ ΤΩ ΤΥΠΩ
80 ΦΥΛΛΩ ΤΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ 1925

ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
Ι. ΒΑΛΛΑΔΗΣ

Έτσι, προβλέπεται η δημιουργία ενός μεγάλου Εμπορικού Κέντρου, ανάμεσα στη σημερινή κεντρική πλατεία της Άνω Ηλιούπολης και στην πλατεία της Κάτω Ηλιούπολης, όπου συμπεριλαμβάνονται: Κεντρική Αγορά, Καταστήματα, Γραφεία, Τράπεζα, Ταχυδρομείο, Ξενοδοχείο και Αστυνομικός Σταθμός. Εξάλλου στις άκρες της Κεντρικής Αγοράς προβλέπονται δύο «πύλες», προφανώς για να τονιστεί η μεγαλοπρέπεια στη λειτουργία της και η σημασία της.

Στη σημερινή πλατεία Αϊνστάιν, προβλέπεται το Διοικητικό Κέντρο, με διάφορα γραφεία, ενώ στη σημερινή περιοχή Αγ. Νικολάου προβλέπεται η δημιουργία «Κέντρου Δημοσίων Αρχών», με το "Κοινοτικόν Μέγαρον" και τις «Δικαστικές Οικονομικές, Υγειονομικές και Αστυνομικές Αρχές».

Στη σημερινή πλατεία 28^{ης} Οκτώβρη, προβλέπεται «Κέντρο Ανδρικής Κινήσεως», με Θέατρο, Λέσχη, Λουτρά και «Μέγαρο Επαγγελματικών Σωματείων», ενώ στη σημερινή πλατεία Αγίας Παρασκευής, αρκετά μακριά δηλαδή, προβλέπεται «Κέντρο Γυναικείας Κινήσεως», με Κινηματογράφο, Λέσχη Κυριών, Καφεζαχαροπλαστείο, Λουτρά, Αρώματα, Κοσμήματα, Άνθη, κ.λ.π.

Στην περιοχή όπου βρίσκεται σήμερα το μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη, στο «Διάγραμμα Ρυμοτομίας του 1925», προβλέπεται η δημιουργία Εκπαιδευτικού Κέντρου, όπου περιλαμβάνεται Λύκειο, Γυμνάσιο, Δημοτική Σχολή, Επαγγελματική Σχολή, Ωδείο, Οικοτροφείο Αρένων και Οικοτροφείο Θηλέων.

Εξάλλου, στη συμβολή των σημερινών λεωφόρων Ηρώς Κωνσταντοπούλου και Εθνάρχου Μακαρίου, προβλέπεται η δημιουργία Επαγγελματικής Σχολής και Ωδείου.

Όσον αφορά την ψυχαγωγία των μελλοντικών κατοίκων της Ηλιούπολης, το «Διάγραμμα Ρυμοτομίας του 1925», προβλέπει τη δημιουργία Κέντρων Χειμερινών Διασκεδάσεων στην περιοχή της σημερινής πλατείας Παλ. Πατρών Γερμανού, με θέατρο, κινηματογράφο, «dancing» και καφεζαχαροπλαστείο. Στη σημερινή περιοχή Χαλικιάκη, μέσα σε ένα καταπράσινο περιβάλλον, προβλέπονται τα Θερινά Κέντρα Περιπάτου.

Επίσης σε 2 - 3 άλλα σημεία της Ηλιούπολης, πάνω σε καταπράσινους λόφους προβλέπεται η δημιουργία Μπάρ, Μεγάρου Εκθέσεων, κ.λ.π.

Στο «Κέντρο Κινήσεως Ξένων» κάπου στην περιοχή του σημερινού Νεκροταφείου, προβλέπονται «pansions και suites, Στάδιο και μέσα στο δάσος το τεράστιο «Μέγα Ξενοδοχείο Ηλιουπόλεως», ενώ λίγο παρακάτω, μέσα στο δάσος πάλι, ένα «Αναρρωτήριο».

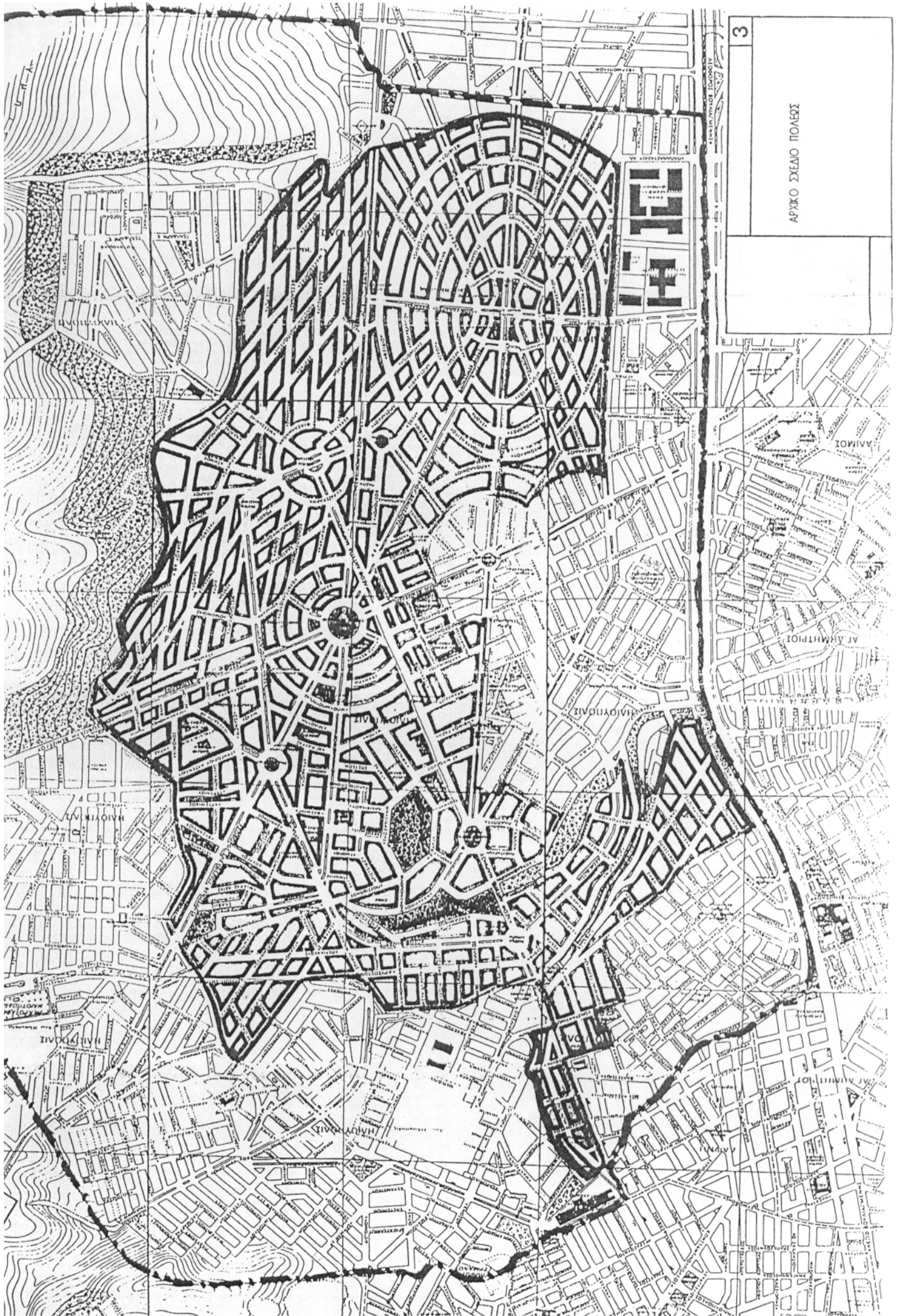
Είναι χαρακτηριστικό ότι το περίφημο «Διάγραμμα Ρυμοτομίας του 1925», με όλα αυτά τα παραμυθένια «Εμπορικά», «Εκπαιδευτικά», «Χειμερινά», «Θερινά», «Ανδρικά», «Γυναικεία», Κέντρα που αναφέραμε, είχε τυπωθεί στην πίσω πλευρά κάθε προσυμφώνου της εταιρείας «Δρανδάκης - Πάγκαλος», Λειτουργώντας σαν «κράχτης» για να προσελκύσει - ή να εξαπατήσει θα λέγαμε - τους πιθανούς αγοραστές.

2.5. Η επίσημη δημιουργία της Ηλιούπολης

Το 1925 εφαρμόζεται για πρώτη φορά στην Αθήνα σύστημα διοικητικής αποκέντρωσης. Αρχικά αποσπάστηκαν από το Δήμο της Αθήνας επτά οικισμοί και αποτέλεσαν ανεξάρτητες «Κοινότητες»: Κηφισιά, Μαρούσι, Νέο Ηράκλειο, Χαλάνδρι, Νέα Λιόσια, Καλλιθέα και Μπραχάμι στο οποίο υπάγεται και η Ηλιούπολη.

Το 1928 ανακηρύσσεται σαν Κοινότητα η Ηλιούπολη και αποσπάται από το Μπραχάμι (Διάταγμα 16 - 10 - 28). Τη χρονιά αυτή, η Ηλιούπολη εμφανίζεται σύμφωνα με την απογραφή να έχει 569 κατοίκους.

Την ίδια χρονιά ανακαλείται το «Διάταγμα Ρυμοτομίας Ηλιουπόλεως» του 1925, με βάση το οποίο η Εταιρεία Δρανδάκης - Πάγκαλος πουλούσε οικόπεδα. Όπως αναφερόταν επίσημα «η ανάκληση του αρχικού διατάγματος έγινε για να αναθεωρηθεί το σχέδιο του συνοικισμού».

3

ΑΡΧΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΟΛΕΩΣ

2.6. Δημοτική ιδιοκτησία

Από το 1928, ύστερα από αγώνες των κατοίκων, είχε συσταθεί στην Ηλιούπολη «ειδικό ταμείο εφαρμογής Σχεδίου συνοικισμού Ηλιουπόλεως», το οποίο την 30/4/1929, υπογράφει με τους Δρανδάκη - Πάγκαλο και Σία αφ' ενός και με τον Αλ. Νάστο αφ' ετέρου, την υπ' αριθμ. 956 Σύμβαση. Σύμφωνα με την Σύμβαση αυτή, μεταβιβάζονται στο Ταμείο και στη συνέχεια, με τη διάλυση του Ταμείου, στην Κοινότητα Ηλιούπολης - απαιτήσεις από πωλήσεις οικοπέδων και αυτούσια απώλητα οικοπέδα, συνολικής αξίας 8.722.027 δ.ρ.χ. της εποχής εκείνης (1929).

Έτσι η Εταιρεία παραχωρεί 150 οικοπέδα και 10 ολόκληρα οικοδομικά τετράγωνα συνολικής εκτάσεως 197.443 τ.τ. πήχεων, ο Δε Αλ. Νάστος παραχωρεί 7 ολόκληρα τετράγωνα συνολικής εκτάσεως 68.000 τ.τ. πήχεων.

Η Εταιρεία μεταβιβάζει επίσης στην Κοινότητα ένα δίκτυο ύδρευσης 7.000μ. περίπου, ο Δε Αλ. Νάστος, μεταβιβάζει τη χρήση και τη νομή του φρέατος στην περιοχή Μαμάη (και το οποίο έβγαζε 1.000 μ³ νερού ημερησίως).

Σύμφωνα εξάλλου με μια δεύτερη εκδοχή (Β. Καραχάλιος -Γενικός Οδηγός Ηλιουπόλεως - 1961), ο Αλ. Νάστος, παραχώρησε επίσης:

1.000 τ.μ. στον Προφήτη Ηλία για δεξαμενή ύδατος

2 οικοπέδα 1.974 τετρ. πήχ. για Κοινοτικό Μέγαρο

6.000 τ.μ. για Δημοτικό Σχολείο

25.000 τετρ. πήχ. Για Νεκροταφείο

55.000 τετρ. πήχ. Για χρήση της Κοινότητας.

Βέβαια, ο Νάστος κάποιες από αυτές τις «παραχωρήσεις» δεν τις έκανε χωρίς αντάλλαγμα. Π.χ. για να δώσει τα οικοπέδα για το 2^ο Δημοτικό

Σχολείο, ζήτησε και πέτυχε να υποβαθμιστεί το ρυμοτομικό σχέδιο μιας περιοχής, ανάμεσα στις πλατείες της Άνω και Κάτω Ηλιούπολης.

Το γεγονός είναι ότι η Κοινότητα Ηλιούπολης από την ίδρυσή της, βρέθηκε στη σπάνια περίπτωση να διαθέτει μια δικιά της ιδιοκτησία γης, αρκετά σημαντική.

Όμως οι διάφοροι Πρόεδροι που πέρασαν δεν κατάφεραν ή δεν θέλησαν να διαφυλάξουν αυτή τη Δημοτική περιουσία, πουλώντας την σχεδόν τζάμπα για να καλύψουν υποτίθεται κάποιες άλλες ανάγκες .

Έτσι, μέχρι πρόσφατα (επί προεδρίας Ζωγράφου, το 1960), πουλούσαν οικόπεδα της Κοινότητας, με αποτέλεσμα σήμερα η Δημοτική ιδιοκτησία που απέμεινε να είναι σχεδόν ανύπαρκτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ

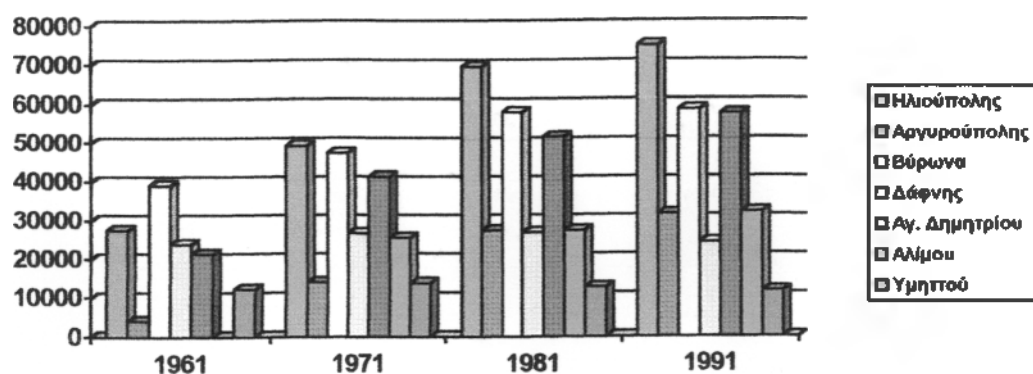
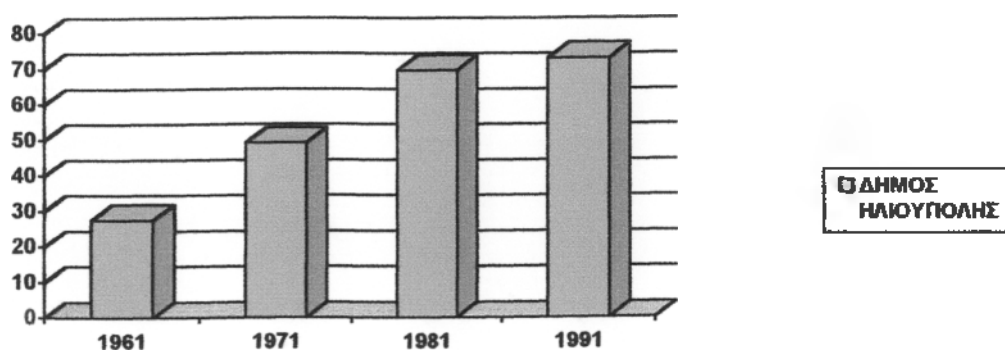
3.1. Η Πληθυσμιακή εξέλιξη

Η πληθυσμιακή εξέλιξη του Δήμου Ηλιούπολης είναι αποτέλεσμα του μεγάλου ρεύματος αστυφιλίας της μεταπολεμικής περιόδου, καθώς και των πληθυσμιακών ανακατατάξεων που συντελούνται στο εσωτερικό του Πολεοδομικού Συστήματος Πρωτεύουσας (Π.Σ.Π.), κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων δεκαετιών.

Έτσι, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ, από 8.052 κατοίκους το 1951, ο Δήμος Ηλιούπολης θα φτάσει τους 49.184 κατοίκους το 1971 (πληθυσμιακή μεγέθυνση κατά 6 φορές μέσα σε μια εικοσαετία) και τους 75.037 κατοίκους το 1991 (πίνακας 3.1.).

Ο.Τ.Α	1961	1971	1981	1991
ΔΗΜΟΣ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ	27,451	49,184	69,502	73,037
ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	3,980	13,928	27,193	31,530
ΔΗΜΟΣ ΒΥΡΩΝΑ	39,079	47,335	57,880	58,523
ΔΗΜΟΣ ΔΑΦΝΗΣ	23,719	26,576	26,775	24,152
ΔΗΜΟΣ ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	21,320	41,272	51,590	57,574
ΔΗΜΟΣ ΑΛΙΜΟΥ	-	25,396	27,193	32,024
ΔΗΜΟΣ ΥΜΗΤΤΟΥ	12,166	13,716	12,675	11,671

Πίνακας 3.1.: Εξέλιξη Πληθυσμού του Δήμου Ηλιούπολης και όμορων Δήμων
Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Αποτελέσματα Απογραφών Πληθυσμού / Κατοικιών

Ο ρυθμός της σχετικής αύξησης του πληθυσμού ανά δεκαετία (πίνακας 3.2.) από 79,17% για τη δεκαετία 1961 - 1971, μειώνεται στο 7,96% για τη δεκαετία 1981 - 1991. Είναι σαφώς υψηλότερος από τον ρυθμό γενικής αύξησης του πληθυσμού στο Π.Σ.Π. κατά τις ίδιες περιόδους.

Τα στοιχεία αυτά, τόσο από το Δήμο Ηλιούπολης, όσο και από τους όμορους Δήμους, δείχνουν ανακοπή της πληθυσμιακής αύξησης της περιοχής μελέτης και τάση σταθεροποίησης του πληθυσμού στα σημερινά επίπεδα.

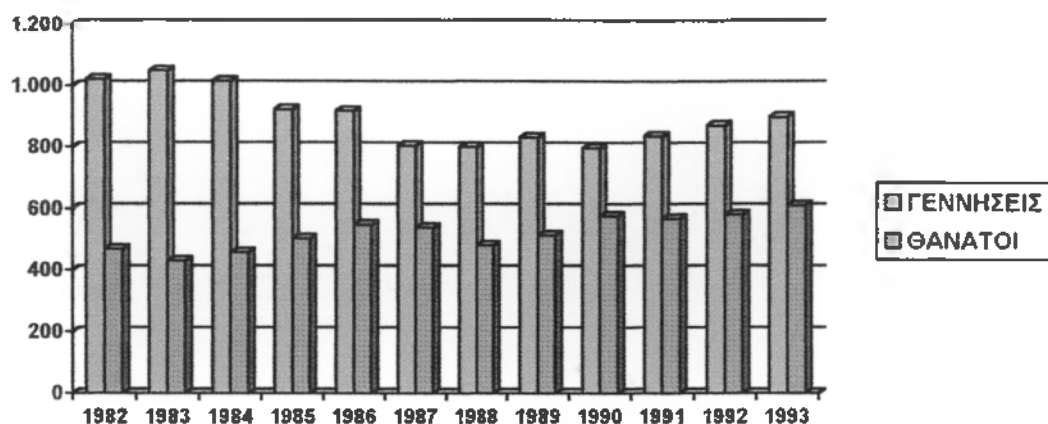
Ο.Τ.Α.	ΑΠΟΛΥΤΗ ΑΥΞΗΣΗ			ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΥΞΗΣΗ		
	1961-71	1971-81	1981-91	1961-71	1971-81	1981-91
ΔΗΜΟΣ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ	21,733	20,318	5,535	79,17%	41,31%	7,96%
ΔΗΜΟΣ ΑΡΙΓΥΡ/ΛΗΣ	9,948	13,265	4,337	249,95%	95,24%	15,95%
ΔΗΜΟΣ ΒΥΡΩΝΑ	8,256	10,545	643	21,13%	22,28%	1,11%
ΔΗΜΟΣ ΔΑΦΝΗΣ	2,857	199	2,623	12,05	0,75%	-9,80%
ΔΗΜΟΣ ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	19,952	10,318	5,984	93,58%	25,00%	11,60%
ΔΗΜΟΣ ΑΛΙΜΟΥ	25,396	1,797	4,831	-	7,08%	17,77%
ΔΗΜΟΣ ΥΜΗΤΤΟΥ	1,550	1,041	1,004	12,74%	-7,59%	-7,92%

Πινάκας 3.2.: Απόλυτη και Σχετική αύξηση του Πληθυσμού του Δήμου Ηλιούπολης και των όμορων Δήμων
 Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε. Ιδία έρευνα

Η μικρή σχετική αύξηση του πληθυσμού της τελευταίας δεκαετίας δεν καλύπτεται απολύτως από τη διαφορά γεννήσεων - θανάτων (πίνακας 3.3.). Συντελούν σ' αυτήν και ορισμένες πληθυσμιακές ανακατατάξεις στο Π.Σ.Π, σαν αποτέλεσμα της μετακίνησης από το βεβαρημένο περιβαλλοντικά κέντρο προς τα προάστια. Μια παρόμοια τάση είναι λογικό να αναμένεται και για το άμεσο μέλλον, υπό την προϋπόθεση όμως της βελτίωσης των συγκοινωνιακών υποδομών του Κ.Π.Σ., ώστε να εξακολουθήσει να ελκύει κατοίκους του λεκανοπεδίου που επιδιώκουν αναβάθμιση της ποιότητας ζωής τους.

ΕΤΟΣ	ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ	ΘΑΝΑΤΟΙ	ΚΑΘΑΡΗ ΑΥΞΗΣΗ
1982	1.020	468	552
1983	1.047	430	617
1984	1.015	458	557
1985	922	503	419
1986	917	548	369
1987	804	538	266
1988	801	481	320
1989	832	514	318
1990	796	576	220
1991	835	567	268
1992	870	581	289
1993	897	609	288
ΣΥΝΟΛΟ	10.756	6.273	4.483

Πινάκας 3.3.: Γεννήσεις και Θάνατοι στο Δήμο Ηλιούπολης
 Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε.

Όσον αφορά την ηλικιακή σύνδεση του πληθυσμού του Δήμου, δίνεται από την αντίστοιχη πυραμίδα των ηλικιών (πίνακας 3.4. και 3.4.1.).

ΕΤΗ									
ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	1961			1971			1981		
	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες
0 - 4	2,842	1,371	1,471	4,837	2,572	2,264	6,040	2,880	3,160
Ποσοστό	10.35%	10.44%	10.27%	9.83%	10.76%	8.96%	8.69%	8.62%	8.75%
5 - 14	4,173	2,078	2,095	7,828	4,024	3,804	11,870	6,300	5,570
Ποσοστό	15.20%	15.83%	14.63%	15.92%	16.83%	15.05%	17.08%	18.86%	15.43%
15 - 44	13,863	6,517	7,346	20,584	10,692	9,892	30,684	14,437	16,247
Ποσοστό	50.50%	49.65%	51.28%	41.85%	44.71%	39.14%	44.15%	43.22%	45.01%
45 - 64	5,136	2,646	2,490	10,260	5,104	5,156	14,928	7,271	7,657
Ποσοστό	18.71%	20.16%	17.38%	20.86%	21.34%	20.40%	21.48%	21.76%	21.21%
65 +	1,437	515	922	5,676	1,520	4,156	5,980	2,519	3,461
Ποσοστό	5.23%	3.92%	6.44%	11.54%	6.39%	16.45%	8.60%	7.54%	9.39%
ΣΥΝΟΛΟ	27,451	13,127	14,324	49,184	23,912	25,272	69,502	33,407	36,095
Ποσοστό	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

Πίνακας 3.4.: Πληθυσμός κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών στο Δήμο Ηλιούπολης
 Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Αποτελέσματα Απογραφών Πληθυσμού / Κατοίκων για τα έτη 1961, 1971, 1981

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΤΩΝ					
	1971/1961			1981/1971		
	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες
0 - 4	70.2%	87.6%	53.9%	24.9%	12.0%	39.6%
5 - 14	87.6%	93.6%	81.6%	51.6%	56.6%	46.4%
15 - 44	48.5%	64.1%	34.7%	49.1%	35.0%	64.2%
45 - 64	99.8%	92.9%	107.1%	45.5%	42.5%	48.5%
65+	295.0%	195.1%	350.8%	5.4%	65.7%	-16.7%
ΣΥΝΟΛΟ	79.2%	82.2%	76.4%	41.3%	39.7%	42.8%

Πίνακας 3.4.1.: Μεταβολές Πληθυσμού κατά Ομάδες Ηλικίας

Πηγή: Ιδια έρευνα, επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε.

Υπάρχουν 4 βασικές ομάδες ή κατηγορίες πληθυσμού:

α) Παιδικός πληθυσμός (0 - 14 ετών)

β) Νέος παραγωγικός πληθυσμός (15 - 44 ετών)

γ) Ωριμος παραγωγικός πληθυσμός (45 - 64ετών)

δ) Γεροντικός ή μη παραγωγικός πληθυσμός (65 ετών και άνω)

Για να είναι ιδεώδης η κατά ηλικίες σύνθεση του πληθυσμού, πρέπει να σχηματίζεται κανονική πυραμίδα (πλατιά στη βάση και αιχμηρή στην κορυφή). Είναι γενικά παραδεκτό ότι όταν στη μορφή της πυραμίδας ο γεροντικός πληθυσμός βρίσκεται σε ποσοστό πάνω του 10%, τότε παρουσιάζεται το φαινόμενο της γήρανσης του πληθυσμού. Επίσης το ίδιο φαινόμενο παρουσιάζεται όταν στη βάση της πυραμίδας ο παιδικός πληθυσμός βρίσκεται κάτω του 30%.

Η πυραμίδα ηλικιών του Δήμου Ηλιούπολης παρουσιάζει ποσοστό παιδικού πληθυσμού 25,76 ποσοστό νέου παραγωγικού πληθυσμού 44,15 ποσοστό ώριμου παραγωγικού πληθυσμού 21,48 και ποσοστό γεροντικού πληθυσμού 8,6.

Τα χαρακτηριστικά αυτά είναι τυπικά και για τους όμορους Δήμους (πίνακες από 3.4.2.εώς 3.4.7) και παρουσιάζουν ανάγλυφα τις τάσεις

μείωσης των παιδιών ανά οικογένεια, που αφορά το σύνολο της χώρας κατά τις τελευταίες δεκαετίες. *

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΕΤΗ								
	1961			1971			1981		
	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες
0 - 4	510	261	149	1,712	864	848	2,150	1,211	939
Ποσοστό	12.81%	13.59%	12.09%	12.29%	13.29%	11.42%	7.91%	8.89%	6.92%
5 - 14	619	312	307	1,192	684	508	4,075	2,296	1,779
Ποσοστό	15.55%	16.25%	14.90%	8.56%	10.52%	6.84%	14.99%	16.86%	13.10%
15 - 44	2,037	961	1,076	6,448	2,908	3,540	12,971	5,869	7,102
Ποσοστό	51.18%	50.05%	52.23%	46.30%	44.74%	47.66%	47.70%	43.10%	52.31%
45 - 64	661	327	334	2,528	1,160	1,368	6,248	2,971	3,277
Ποσοστό	16.61%	17.03%	16.21%	18.15%	17.85%	18.42%	22.98%	21.82%	24.14%
65+	153	59	94	2,048	884	1,164	1,749	1,269	480
Ποσοστό	3.84%	3.07%	4.56%	14.70%	13.60%	15.67%	6.43%	9.32%	3.54%
Σύνολο	3,980	1,920	2,060	13,928	6,500	7,428	27,193	13,616	13,577
Ποσοστό	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

Πίνακας 3.4.2: Πληθυσμός κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών στο Δήμο Αργυρούπολης.

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Αποτέλεσμα Απογραφών Πληθυσμού / Κατοίκων για τα έτη 1961, 1971, 1981.

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΤΩΝ					
	1971/1961			1981/1971		
	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες
0 - 4	235.7%	231.0%	240.6%	25.6%	40.2%	10.7%
5 - 14	92.6%	119.2%	65.5%	241.9%	235.7%	250.2%
15 - 44	216.5%	202.6	229.0%	101.2%	101.8%	100.6%
45 - 64	282.5%	254.7	309.6%	147.2%	156.1%	139.5%
65+	1238.6%	1398.3%	1138.3%	-14.65	43.6%	-58.8%
ΣΥΝΟΛΟ	249.9%	238.5%	260.6%	99.2%	109.5%	82.8%

Πίνακας 3.4.2.1: Μεταβολές Πληθυσμού κατά Ομάδες Ηλικίας

Πηγή: Ίδια έρευνα, επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε.

* Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να παρατηρήσουμε ότι δεν ήταν διαθέσιμα από την Ε.Σ.Υ.Ε. στοιχεία της απογραφής των ετών 1991 έως 1998 και γι' αυτό το λόγο στους πίνακες τα στοιχεία σταματούν στο 1981.

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΕΤΗ								
	1961			1971			1981		
	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες
0 - 4	2,878	1,496	1,382	3,624	1,952	1,672	4,470	2,160	2,310
Ποσοστό	7.38%	8.13%	6.72%	7.66%	8.64%	6.76%	7.74%	7.95%	7.56%
5 - 14	5,051	2,621	2,430	5,892	3,032	2,860	8,183	4,181	4,002
Ποσοστό	12.96%	14.24%	11.81%	12.45%	13.42%	11.56%	11.18%	15.39%	13.10%
15 - 44	18,518	8,668	9,850	21,076	10,332	10,744	24,800	11,847	12,953
Ποσοστό	47.51%	47.08%	47.89%	44.52%	45.72%	43.42%	42.97%	43.60%	42.40%
45 - 64	9,416	4,387	5,029	11,592	5,140	6,452	13,033	6,029	7,004
Ποσοστό	24.16%	23.83%	24.45%	24.49%	22.75%	26.08%	22.58%	22.19%	22.94%
65+	3,116	1,239	1,877	5,156	2,140	3,016	7,235	2,956	4,279
Ποσοστό	7.99%	6.73%	9.13%	10.89%	9.47%	12.19%	12.53%	10.88%	14.01%
Σύνολο	38,979	18,411	20,568	47,340	22,596	24,744	57,721	27,173	30,548
Ποσοστό	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

Πίνακας 3.4.3.: Πληθυσμός κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών στο Δήμο Βύρωνος.

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Αποτελέσματα Απογραφών Πληθυσμού / Κατοικιών για έτη 1961, 1971, 1981.

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΤΩΝ					
	1971/1961			1981/1971		
	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες
0 - 4	25.9%	30.5%	21.0%	23.3%	10.75	38.2%
5 - 14	3.7%	6.3%	0.6%	1.2%	-8.0%	11.9%
15 - 44	16.7%	15.7%	17.7%	38.9%	37.9%	39.9%
45 - 64	-4.0%	-5.7%	-2.2%	13.9%	14.7%	13.3%
65+	13.8%	19.25	9.1%	17.7%	14.7%	20.6%
ΣΥΝΟΛΟ	-6.3%	-2.9%	-9.3%	-3.5%	-4.7%	-2.3%

Πίνακας 3.4.3.1.: Μεταβολές πληθυσμού κατά Ομάδες Ηλικίας.

Πηγή: Ίδια έρευνα, επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε.

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΕΤΗ								
	1961			1971			1981		
	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες
0 - 4	1,949	1,020	929	2,248	1,152	1,096	1,960	1,080	880
Ποσοστό	8.22%	8.82%	7.64%	8.46%	8.95%	8.00%	7.32%	8.45%	6.29%
5 - 14	3,211	1,600	1,611	4,508	1,912	2,596	3,912	2,080	1,832
Ποσοστό	13.54%	13.84%	13.25%	16.96%	14.85%	18.94%	14.61%	16.27%	13.09%
15 - 44	12,049	5,940	6,109	12,472	5,984	6,488	11,063	5,101	5,962
Ποσοστό	50.80%	51.38%	50.25%	46.93%	46.49%	47.34%	41.32%	39.90%	42.61%
45 - 64	5,150	2,476	2,674	5,876	2,772	3,104	6,315	2,845	3,470
Ποσοστό	21.71%	21.42%	21.99%	22.11%	21.54%	22.65%	23.59%	22.25%	24.80%
65+	1,360	525	835	1,472	1,052	420	3,525	1,678	1,847
Ποσοστό	5.73%	4.54%	6.87%	5.54%	8.17%	3.06%	13.17%	13.13%	13.20%
Σύνολο	23,719	11,561	12,518	26,576	12,872	13,704	26,775	12,784	13,991
Ποσοστό	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

Πίνακας 3.4.4.: Πληθυσμός κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών στο Δήμο Δάφνης.

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Αποτελέσματα Απογραφών Πληθυσμού / Κατοικιών για τα έτη 1961, 1971, 1981.

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΤΩΝ					
	1971/1961			1981/1971		
	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες
0 - 4	15.3%	12.9%	18.0%	-12.8%	-6.3%	-19.7%
5 - 14	40.4%	19.5%	61.1%	-13.2%	8.8%	-29.4%
15 - 44	3.5%	0.7%	6.2%	-11.3%	-14.8%	-8.1%
45 - 64	14.1%	12.0%	16.1%	7.5%	2.6%	11.8%
65+	8.2%	100.4%	-49.7%	139.5%	59.5%	339.8%
ΣΥΝΟΛΟ	12.0%	11.3%	12.7%	0.7%	-0.7%	2.1%

Πίνακας 3.4.4.1.: Μεταβολές Πληθυσμού κατά Ομάδες Ηλικίας.

Πηγή: Ίδια έρευνα, επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε.

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΕΤΗ								
	1961			1971			1981		
	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες
0 - 4	2,413	1,209	1,204	4,628	2,508	2,120	4,660	2,420	2,240
Ποσοστό	11.32%	11.34%	11.30%	11.21%	12.15%	10.27%	9.03%	9.47%	8.60%
5 - 14	3,424	1,796	1,628	6,568	3,284	3,284	9,400	4,890	4,510
Ποσοστό	16.06%	16.84%	15.28%	15.91%	15.91%	15.91%	18.22%	19.14%	17.32%
15 - 44	10,973	5,486	5,487	19,306	9,636	9,670	23,110	11,260	11,850
Ποσοστό	51.47%	51.44%	51.50%	46.78%	46.70%	46.86%	44.80%	44.07%	45.51%
45 - 64	3,542	1,782	1,760	7,560	3,648	3,912	10,620	5,560	5,060
Ποσοστό	16.61%	16.71%	16.52%	18.32%	17.68%	18.96%	20.59%	21.76%	19.43%
55+	968	392	576	3210	1,560	1,650	3,800	1,420	2,380
Ποσοστό	4.54%	3.68%	5.41%	7.78%	7.56%	8.00%	7.37%	5.56%	9.14%
Σύνολο	21,320	10,665	10,665	41,272	20,636	20,636	51,590	25,550	26,040
Ποσοστό	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

Πίνακας 3.4.5.: Πληθυσμός κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών στο Δήμο Αγ. Δημητρίου

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Αποτελέσματα Απογραφών Πληθυσμού / Κατοικιών για τα έτη

1961, 1971, 1981.

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΤΩΝ					
	1971/1961			1981/1971		
	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες
0 - 4	91.8%	107.4%	76.1%	0.7%	-3.5%	5.7%
5 - 14	91.8%	82.95	101.8%	43.1%	48.9%	37.3%
15 - 44	75.9%	75.6%	76.2	19.7%	16.9%	22.5%
45 - 64	113.45	104.7%	122.3%	40.5%	52.4%	29.3%
65+	231.6%	298.0%	186.5%	18.4	-9.0%	44.2%
ΣΥΝΟΛΟ	93.6%	93.55	93.7%	25.0%	23.8%	26.2%

Πίνακας 3.4.5.1.: Μεταβολές Πληθυσμού κατά Ομάδες Ηλικίας.

Πηγή: Ίδια έρευνα, επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε.

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΕΤΗ					
	1971			1981		
	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες
0 - 4	2,300	1,244	1,056	2,150	1,211	939
Ποσοστό	9.06%	9.69%	8.41%	7.91%	8.89%	6.92%
5 - 14	3,638	1,996	1,692	4,075	2,296	1,779
Ποσοστό	14.52%	15.55%	13.47%	14.99%	16.86%	13.10%
15 - 44	12,010	6,178	5,832	12,971	5,869	7,102
Ποσοστό	47.29%	48.13%	46.43%	47.70%	43.10%	52.31%
45 - 64	5,012	2,376	2,636	6,248	2,971	3,277
Ποσοστό	19.74%	18.51%	20.99%	22.98%	21.82%	24.14%
65+	2,386	1,042	1,344	1,749	1,269	480
Ποσοστό	9.40%	8.12%	10.70%	6.43%	9.32%	3.54%
Σύνολο	25,396	12,836	12,560	27,193	13,616	13,575
Ποσοστό	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

Πίνακας 3.4.6.: Πληθυσμός κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών στο Δήμο Αλίμου.
Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Αποτελέσματα Απογραφών Πληθυσμού / Κατοικιών για τα έτη 1971, 1981.

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΤΩΝ		
	1981/1971		
	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες
0 - 4	-6.5%	-2.7%	-11.1%
5 - 14	10.5%	15.0%	5.1%
15 - 44	8.0%	-5.0%	21.8%
45 - 64	24.75%	25.0%	24.3%
65+	-26.7%	21.8%	-64.3%
ΣΥΝΟΛΟ	7.1%	6.1%	8.1%

Πίνακας 3.4.6.1.: Μεταβολές Πληθυσμού κατά Ομάδες Ηλικιών.
Πηγή: Ίδια έρευνα, επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε.

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΕΤΗ								
	1961			1971			1981		
	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες
0 - 4	964	495	469	1,052	484	568	980	430	550
Ποσοστό									
5 - 14	1,566	748	818	1,916	944	972	2,050	1,090	960
Ποσοστό									
15 - 44	5,834	2,730	3,104	6,100	2,948	3,152	5,135	2,335	2,800
Ποσοστό									
45 - 64	2,951	1,395	1,556	3,184	1,432	1,752	2,920	1,290	1,630
Ποσοστό	24.26%	24.49%	24.05%	23.21%	22.24%	24.08%	23.04%	22.26%	23.69%
65+	851	329	522	1,464	632	832	1,590	650	940
Ποσοστό	6.99%	5.77%	8.07%	10.67%	9.81%	11.43%	12.54%	11.22%	13.66%
Σύνολο	12,166	5,697	6,469	13,716	6,440	7,276	12,675	5,795	6,880
Ποσοστό	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

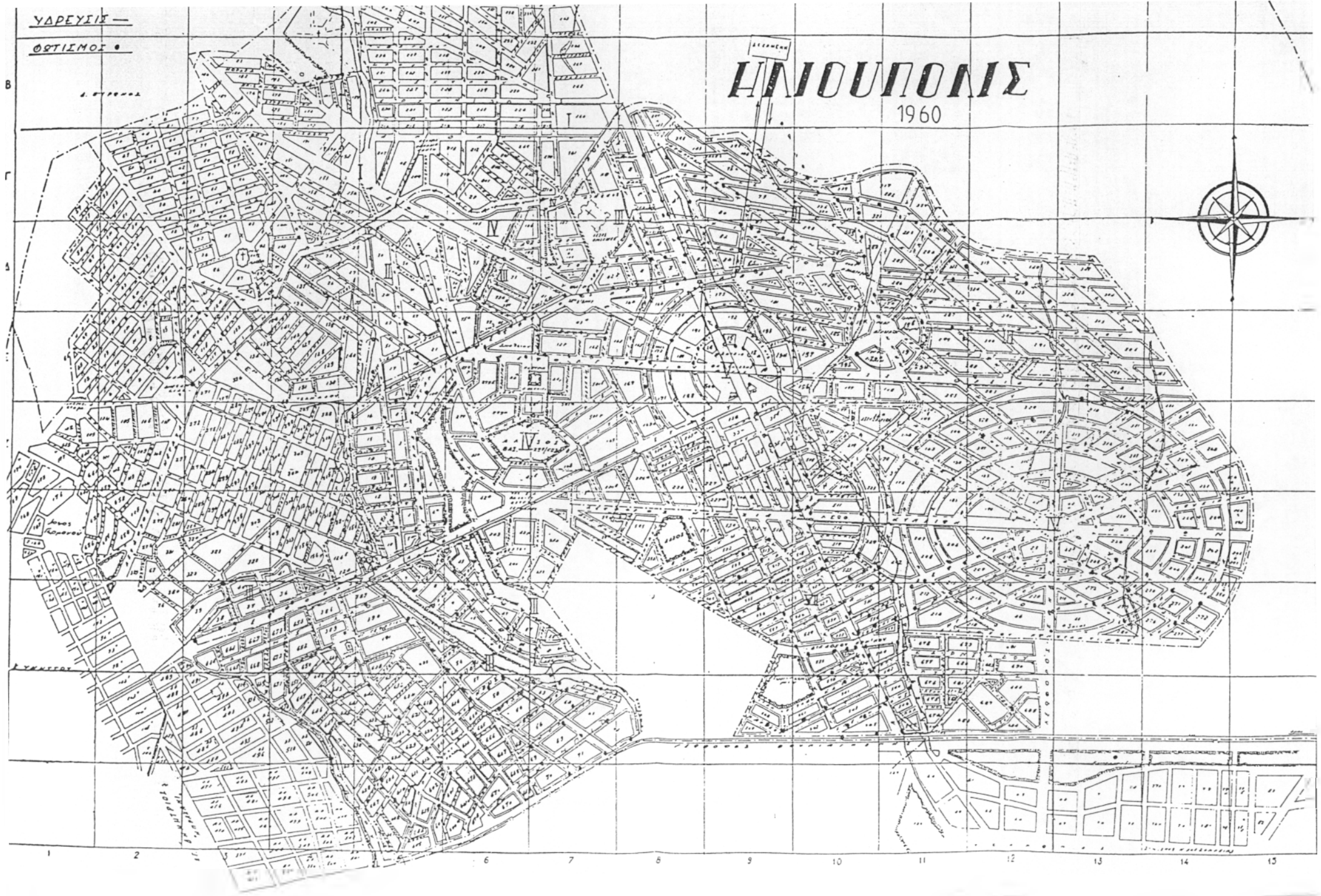
Πίνακας 3.4.7.: Πληθυσμός κατά Φύλο και Ομάδες Ηλικιών στο Δήμο Υμηττού.
Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Αποτελέσματα Απογραφών Πληθυσμού / Κατοικιών για τα έτη 1961, 1971, 1981.

ΥΔΡΕΥΣΙΣ —

ΘΕΤΙΣΜΟΣ •

ΗΛΙΟΥΠΟΛΙΣ

1960

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΤΩΝ					
	1971/1961			1981/1971		
	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες
0 – 4	9.1%	-2.2%	21.1%	-6.8%	-11.2%	-3.2%
5 – 14	22.3%	26.2%	18.8%	7.0%	15.5%	-1.2%
15 – 44	4.6%	8.0%	1.5%	-15.8%	-20.8%	-11.2%
45 – 64	7.9%	2.7%	12.6%	-8.3%	-9.9%	-7.0%
65+	72.05	92.1%	59.4%	8.6%	2.8%	13.0%
ΣΥΝΟΛΟ	12.7%	13.0%	12.5%	-7.6%	-10.0%	-5.4%

Πίνακας 3.4.7.1: Μεταβολές Πληθυσμού κατά Ομάδες Ηλικίας.

Πηγή: Ιδία έρευνα, επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε.

3.2. Η διάθρωση της απασχόλησης των κατοίκων του Δήμου Ηλιούπολης.

3.2.1. Διάρθρωση της απασχόλησης κατά τομέα

Η διάρθρωση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού του Δήμου Ηλιούπολης κατά τομέα, παρουσιάζεται στους πίνακες 3.5 και 3.6, σε σύγκριση με την αντίστοιχη διάρθρωση των όμορων Δήμων.

Η σημαντικότερη μεταβολή κατά τη δεκαετία 1971 - 1981, είναι η ενίσχυση του τριτογενούς τομέα (εμπόριο, εσπατόρια, ξενοδοχεία, μεταφορές αποθηκείσεις, επικοινωνίες τράπεζες, ασφάλειες, υπηρεσίες) σε βάρος του δευτερογενούς τομέα (ορυχεία, βιομηχανία, βιοτεχνία, ενέργεια, κατασκευές) και εξαφάνιση του πρωτογενούς τομέα (γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία). Έτσι, το 1981 ο τριτογενείς τομέας στο Δήμο Ηλιούπολης αντιπροσώπευε το 54% της απασχόλησης έναντι 48% το 1971. Η τάση αυτή είναι γενική στους όμορους Δήμους, αλλά και στο λεκανοπέδιο, όπου οι δραστηριότητες του τριτογενούς τομέα φτάνουν να απορροφήσουν το 60% σχεδόν της απασχόλησης.

ΚΛΑΔΟΣ	ΔΗΜΟΙ		ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ		ΑΡΓΥ/ΠΟΛΗΣ		ΒΥΡΩΝΑΣ		ΔΑΦΝΗΣ		ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ		ΑΛΙΜΟΥ		ΥΜΗΤΤΟΥ	
	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ	180	1%	52	1%	192	1%	76	1%	124	1%	184	2%	28	1%		
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ	7,936	48%	2,140	49%	6,868	43%	4,224	46%	7,720	55%	2,744	35%	1,904	41%		
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ	8,008	48%	2,068	48%	8,596	53%	4,612	51%	5,924	42%	4,720	60%	2,532	55%		
ΜΗ ΔΗΛΩΣΑΝΤΕΣ	432	3%	84	2%	420	3%	176	2%	332	2%	276	3%	132	3%		
ΣΥΝΟΛΟ	16,556	100%	4,344	100%	16,076	9,088	100%	100%	14,100	100%	7,924	100%	4,596	100%		

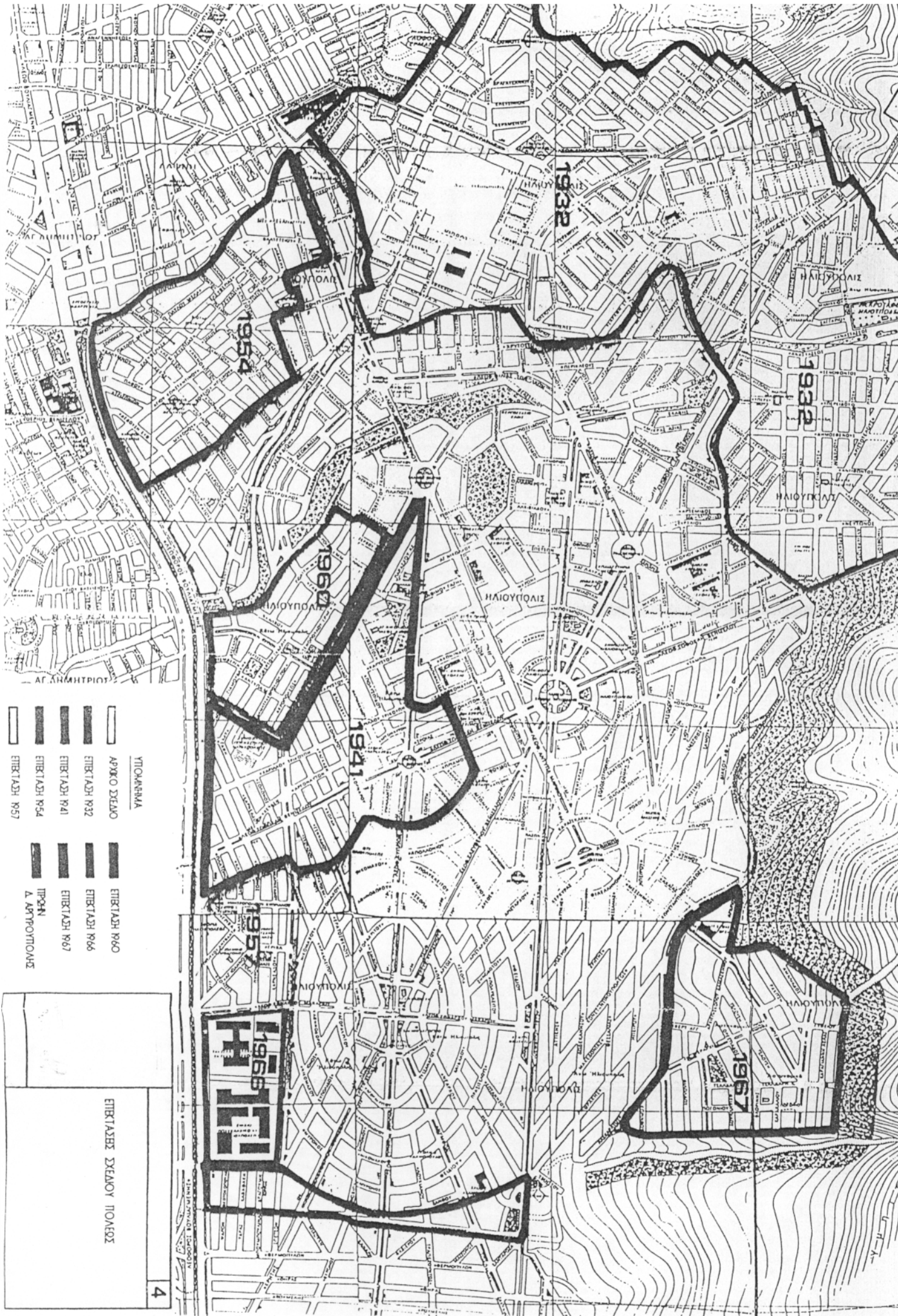
Πίνακας 3.5.: Διάρθρωση Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού κατά τομέα παραγωγής (1971).

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε. Ιδία έρευνα

ΚΛΑΔΟΣ	ΔΗΜΟΙ		ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ		ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ		ΒΥΡΩΝΑΣ		ΔΑΦΝΗΣ		ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ		ΑΛΙΜΟΥ		ΥΜΗΤΤΟΥ	
	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ	80	0%	10	0%	60	0%	20	0%	60	0%	21	0%	10	0%		
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ	9,740	41%	3,800	43%	7,228	35%	3,753	41%	8,720	49%	3,015	32%	1,460	36%		
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ	12,888	54%	4,601	52%	11,916	58%	5,033	54%	8,350	47%	5,868	62%	2,487	61%		
ΜΗ ΔΗΛΩΣΑΝΤΕΣ	370	2%	190	2%	700	3%	220	2%	200	1%	232	2%	10	0%		
ΝΕΟΙ	670	3%	270	3%	561	3%	211	2%	610	3%	273	3%	120	3%		
ΣΥΝΟΛΟ	23,748	100%	8,871	100%	20,467	100%	9,237	100%	17,940	100%	9,409	100%	4,087	100%		

Πίνακας 3.6.: Διάρθρωση Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού κατά Τομέα Παραγωγής (1981).

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε. Ιδία έρευνα

- ΠΛΑΝΗΜΑ
 ΑΡΧΟ ΣΧΕΔΙΟ
 ΕΠΙΤΑΣΗ 1932
 ΕΠΙΤΑΣΗ 1941
 ΕΠΙΤΑΣΗ 1954
 ΕΠΙΤΑΣΗ 1957
 ΕΠΙΤΑΣΗ 1960
 ΕΠΙΤΑΣΗ 1966
 ΕΠΙΤΑΣΗ 1967
 ΠΡΟΣΗ
 Δ. ΑΡΡΩΤΙΣΜΟΣ

ΕΠΙΤΑΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΟΛΕΩΣ

Έτσι η γενική εικόνα είναι ότι η συγκέντρωση δραστηριοτήτων στον τριτογενή τομέα, έχει ήδη γίνει το βασικό χαρακτηριστικό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού (ΟΕΠ) ΤΟΥ Δήμου Ηλιούπολης. Εξάλλου, ο δευτερογενής τομέας, κατέχει σχεδόν όλο το υπόλοιπο κομμάτι της πίτας στη δομή της απασχόλησης.

Η σχέση δευτερογενούς προς τριτογενή τομέα ήταν το 1971 1,00 ενώ το 1981 μειώθηκε σε 0,76. Η αντίστοιχη σχέση το 1981 είναι 0,64 για το ΠΣΠ και 0,70 για το σύνολο της χώρας, υπολείπονται δηλαδή του Δήμου Ηλιούπολης, γεγονός που τον κατατάσσει σαν «παραγωγικό» Δήμο, αφού το βάρος του δευτερογενούς τομέα είναι μεγαλύτερο από τους μέσους όρους του ΠΣΠ και της χώρας.

3.2.2. Διάρθρωση της απασχόλησης κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας

Οι πίνακες 3.7. και 3.8. παρουσιάζουν την απασχόληση του πληθυσμού του Δήμου Ηλιούπολης κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και σε σύγκριση με τους όμορους Δήμους, κατά το 1971 και 1981 αντίστοιχα..

Το μεγαλύτερο μέρος του Ο.Ε.Π. του Δήμου απασχολείται το 1981 στους εξής κλάδους:

α) Βιομηχανία - Βιοτεχνία (6.250 απασχολούμενοι και ποσοστό 26,3%)

β) Εμπόριο - Υπηρεσίες (3.960 απασχολούμενοι και ποσοστό 15,5%)

γ) Λοιπές υπηρεσίες (4.918 απασχολούμενοι και ποσοστό 20,7%)

Οι κλάδοι αυτοί απασχολούν αθροιστικά το 62,5% των εργαζομένων (14.858 σε σύνολο 23.748).

Κατά τη διάρκεια 1971 - 1981 οι σημαντικότερες μεταβολές που συντελέστηκαν είναι οι ποσοστιαία μείωση της βιομηχανίας - βιοτεχνίας κατά 3,5% και των κατασκευών κατά 2,5%, ενώ αυξήθηκαν αντίστοιχα συνολικά οι κλάδοι των υπηρεσιών.

ΚΛΑΔΟΙ	ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ		ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ		ΒΥΡΩΝΑΣ		ΔΑΦΝΗΣ		ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ		ΑΛΙΜΟΥ		ΥΜΗΤΤΟΥ	
	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%
Γεωργία-Κτηνοτροφία	120	0.7%	36	0.8%	116	0.01%	64	0.7%	108	0.8%	164	2.1%	16	0.3%
Χρυχεία	60	0.4%	16	0.4%	76	0.00%	12	0.1%	16	0.1%	20	0.3%	12	0.3%
Βιομηχανία-Βιοτεχνία	4,932	29.8%	1,292	29.7%	4,856	0.30%	3,072	33.8%	4,624	32.8%	1,768	22.3%	1,396	30.4%
Ηλεκτρισμός-Υδρευση	296	1.8%	32	0.7%	264	0.02%	120	1.3%	172	1.2%	84	1.1%	80	1.7%
Δικοδομήσεις και δημόσια έργα	2,708	16.4%	816	18.8%	1,748	0.11%	1,032	11.4%	2,924	20.7%	892	11.3%	428	9.3%
Εμπόριο-Υπηρεσίες	2,772	16.7%	796	18.3%	3,344	0.21%	1,680	18.5%	2,260	16.0%	1,560	19.7%	824	17.9%
Μεταφορές	1,640	9.9%	460	10.6%	1,536	0.10%	1,004	11.0%	1,628	11.5%	992	12.5%	544	11.8%
Γράπεζες-Ασφάλειες	752	4.5%	136	3.1%	896	0.06%	384	4.2%	344	2.4%	368	4.6%	308	6.7%
Λοιπές Υπηρεσίες	2,844	17.2%	676	15.6%	2,820	0.18%	1,544	17.0%	1,692	12.0%	1,800	22.7%	856	18.6%
Δεν δήλωσαν	432	2.6%	84	1.9%	420	0.03%	176	1.9%	332	2.4%	276	3.5%	132	2.9%
ΣΥΝΟΛΟ	16,556	100%	4,344	100%	16,076	100%	9,088	100%	14,100	100%	7,924	100%	4,596	100%

54 Πίνακας 3.7.: Διάρθρωση Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού κατά κλάδο Οικονομίας Δραστηριότητας στο Δήμο Ηλιούπολης και στους όμορους Δήμους.

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε. Αποτελέσματα Απογραφών Πληθυσμού / Κατοικιών.

ΚΛΑΔΟΣ	ΔΗΜΟΙ		ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ		ΑΡΓΥ/ΠΟΛΗΣ		ΒΥΡΩΝΑ		ΔΑΦΝΗΣ		ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ		ΑΛΙΜΟΥ		ΥΜΗΤΤΟΥ	
	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%
Γεωργία-Κτηνοτροφία	30	0.1%	10	0.1%	50	0.2%	10	0.1%	60	0.3%	21	0.2%			10	0.2%
Ορυχεία	50	0.2%			10	0.0%	10	0.1%		0.0%		0.0%			10	0.2%
Βιομηχανία-Βιοτεχνία	6,250	26.3%	2,550	28.7%	4,886	23.9%	2,722	29.5%	5,510	30.7%	2,000	21.3%	1,040	25.4%		
Ηλεκτρισμός-Υδρευση	200	0.8%	60	0.7%	230	1.1%	50	0.5%	190	1.1%	50	0.5%	90	2.2%		
Οικοδομήσεις-δημόσια έργα	3,290	13.9%	1,190	13.4%	2,112	10.3%	981	10.6%	3,020	16.8%	965	10.3%	330	8.1%		
Εμπόριο-Υπηρεσίες	3,690	15.5%	1,470	16.6%	3,682	18.0%	1,790	19.4%	2,690	15.0%	1,995	21.2%	670	16.4%		
Μεταφορές	2,760	11.6%	1,030	11.6%	2,173	10.6%	1,002	10.8%	2,130	11.9%	1,349	14.3%	450	11.0%		
Τράπεζες-Ασφάλειες	1,520	6.4%	350	3.9%	1,411	6.9%	460	5.0%	750	4.2%	771	8.2%	350	8.6%		
Λοιπές Υπηρεσίες	4,918	20.7%	1,751	19.7%	4,650	22.7%	1,781	19.3%	2,780	15.5%	1,753	18.6%	1,017	24.9%		
Νέοι	670	2.8%	270	3.0%	561	2.7%	211	2.3%	610	3.4%	273	2.9%	120	2.9%		
Δεν δήλωσαν	370	1.6%	190	2.1%	700	3.4%	220	2.4%	200	1.1%	232	2.5%	10	0.2%		
ΣΥΝΟΛΟ	23,748	100%	8,871	100%	20,465	100%	9,237	100%	17,940	100%	9,409	100%	4,087	100%		

Πίνακας 3.8.: Διάρθρωση Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού κατά κλάδο Οικονομίας. Δραστηριότητες στο Δήμο Ηλιούπολης και στους όμορους Δήμους.

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε, Αποτελέσματα Απογραφών Πληθυσμού / Κατοικιών.

Όσον αφορά την αύξηση της απασχόλησης σε πραγματικό αριθμό απασχολούμενων κατά κλάδο τη δεκαετία 1971 - 1981, η μεγαλύτερη παρουσιάζεται στις υπηρεσίες και το εμπόριο (2.992 εργαζόμενοι περισσότεροι το 1981), στη βιομηχανία - βιοτεχνία (1.318 περισσότεροι εργαζόμενοι) και στις μεταφορές (1.120 περισσότεροι εργαζόμενοι).

3.2.3. Διάρθρωση απασχόλησης κατά θέση στο επάγγελμα

Οι πίνακες 3.9. και 3.10. παρουσιάζουν τη διάρθρωση της απασχόλησης κατά θέση στο επάγγελμα στο Δήμο Ηλιούπολης και σε σχέση με τους όμορους Δήμους κατά το 1971 και το 1981 αντίστοιχα.

Η μισθωτή εργασία κυριαρχεί με ποσοστό 72% που παραμένει αμετάβλητο στη δεκαετία 1971 - 1981. Συγχρόνως παρατηρείται μια μικρή αύξηση του ποσοστού των απασχολούμενων. Έτσι, ο Δήμος Ηλιούπολης καταλαμβάνει τυπική θέση στην κλίμακα που διαμορφώνουν τα ποσοστά μισθωτής εργασίας στη νοτιοανατολική πλευρά του ΠΣΠ, τα οποία είναι μεγαλύτερα από τις κατ' εξοχήν αστικές και μικρότερα από τις εργατικές περιοχές του Λεκανοπεδίου.

3.2.4. Ανεργία

Τα διαθέσιμα στοιχεία είναι πεπαλαιωμένα, δείχνουν όμως διπλασιασμό του ποσοστού των ανέργων κατά τη δεκαετία 1971 - 1981 (πίνακες 3.11. και 3.12.). Είναι βέβαια αισθητά μικρότερο από τα αντίστοιχα ποσοστά των δυτικών περιοχών του Λεκανοπεδίου και της περιοχής του Πειραιά (πίνακας 3.13.), αυτό όμως δεν αναιρεί το γεγονός ότι είναι υψηλό κατ' απόλυτο μέγεθος. Πάντως είναι μικρότερο από το μέσο όρο του ποσοστού των ανέργων του συνόλου των όμορων Δήμων.

ΔΗΜΟΙ ΚΛΑΔΟΣ	ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ		ΑΡΓΥ/ΠΟΛΗΣ		ΒΥΡΩΝΑΣ		ΔΑΦΝΗΣ		ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ		ΑΛΙΜΟΥ		ΥΜΗΤΤΟΥ	
	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%
Εργοδότες	1.104	7%	236	5%	1.072	7%	752	8%	716	5%	588	7%	320	7%
Αυτοαπασχολούμενοι	3.116	19%	728	17%	2.984	19%	1.828	20%	2.524	18%	1.356	17%	828	18%
Συμβοληθούντα και μη αμειβόμενα μέλη	268	2%	60	1%	240	1%	172	2%	172	1%	120	2%	40	1%
Μισθωτοί	11.980	72%	3.300	76%	11.664	73%	10.600	75%	10.600	75%	5.804	73%	3.372	73%
Νέοι - μη δηλώσαντες	80	0%	20	0%	116	1%	88	1%	88	1%	56	1%	36	1%
ΣΥΝΟΛΟ	16.556	100%	4.344	100%	16.076	100%	14.100	100%	14.100	100%	7.924	100%	4.596	100%

Πίνακας 3.9.: Διάρθρωση Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού κατά θέση στο Επάγγελμα (1971).

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Αποτελέσματα Απογραφών Πληθυσμού / Κατοικιών.

ΔΗΜΟΙ ΚΛΑΔΟΣ	ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ		ΑΡΓΥ/ΠΟΛΗ		ΒΥΡΩΝΑΣ		ΔΑΦΝΗΣ		ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ		ΑΛΙΜΟΥ		ΥΜΗΤΤΟΥ	
	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%	άτομα	%
Εργοδότες	1.221	5%	332	4%	700	4%	330	4%	570	3%	521	6%	120	3%
Αυτοαπασχολούμενοι	4.630	20%	1.750	21%	4.121	22%	2.041	23%	3.780	22%	2.047	23%	830	21%
Συμβοληθούντα & μη αμειβόμενα μέλη	630	3%	150	2%	350	2%	180	2%	390	2%	271	3%	40	1%
Μισθωτοί	16.287	72%	6.119	73%	13.851	73%	6.324	71%	12.220	72%	6.047	68%	2.877	74%
Νέοι - μη δηλώσαντες	980	4%	520	6%	1.443	8%	362	4%	980	6%	523	6%	220	6%
ΣΥΝΟΛΟ	22.768	100%	8.351	100%	19.022	100%	8.875	100%	16.960	100%	8.886	100%	3.867	100%

Πίνακας 3.10.: Διάρθρωση Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού κατά θέση στο επάγγελμα (1981).

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Αποτελέσματα Απογραφών Πληθυσμού / Κατοικιών.

ΔΗΜΟΙ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ									ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ		
	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ			ΑΝΕΡΓΟΙ			ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚ. ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ			Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο			
ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ	12,904	3,428	16,332	328	152	480	13,232	3,580	16,812	5,928	17,444	23,372
ποσοστό	0.77	0.20	0.97	0.02	0.01	0.03	0.79	0.21	1.00	0.25	0.75	1.00
ΑΡΓΥ/ΠΟΛΗ	3,620	780	4,400	3,492	760	4,252	7,112	1,540	8,652	128	20	148
ποσοστό	0.42	0.09	0.51	0.40	0.09	0.49	0.82	0.18	1.00	0.86	0.14	1.00
ΒΥΡΩΝΑΣ	11,992	4,084	16,076	340	200	540	12,332	4,284	16,616	6,384	17,236	23,620
ποσοστό	0.72	0.25	0.97	0.02	0.01	0.03	0.74	0.26	1.00	0.27	1.73	1.00
ΔΑΦΝΗ	6,980	2,052	9,032	200	120	320	7,180	2,172	9,352	3,500	9,600	13,100
ποσοστό	0.75	0.22	0.97	0.02	0.01	0.03	0.77	0.23	1.00	0.27	0.73	1.00
ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	11,108	2,752	13,860	260	72	332	11,368	2,824	14,192	11,628	2,896	14,524
ποσοστό	0.78	0.19	0.98	0.02	0.01	0.02	0.80	0.20	1.00	0.80	0.20	1.00
ΑΛΙΜΟΣ	6,908	1,832	8,740	8,740	124	72	7,032	1,904	8,936	3,024	8,504	11,528
ποσοστό	0.77	0.21	0.98	0.98	0.01	0.02	0.79	0.21	1.00	0.26	0.74	1.00
ΥΜΗΤΤΟΣ	3,508	1,060	4,568	56	60	116	3,564	1,120	4,684	1,883	5,100	6,983
ποσοστό	0.75	0.23	0.98	0.01	0.01	0.02	0.76	0.24	1.00	0.27	0.73	1.00

Πίνακας 3.11: Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός (1971).

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Αποτελέσματα Απογραφών Πληθυσμού/ Κατοικιών.

ΔΗΜΟΙ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ									ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ		
	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ			ΑΝΕΡΓΟΙ			ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚ. ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ			Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο			
ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ	16,458	6,020	22,478	840	430	1,270	17,298	6,450	23,748	9,839	23,765	33,604
ποσοστό	0.69	0.25	0.95	0.04	0.02	0.05	0.73	0.27	1.00	0.29	0.71	1.00
ΑΡΓΥ/ΠΟΛΗ	6,204	2,047	8,252	350	270	620	6,554	2,317	8,871	3,260	9,043	12,303
ποσοστό	0.70	0.23	0.93	0.04	0.03	0.07	0.74	0.26	1.00	0.26	0.74	1.00
ΒΥΡΩΝΑΣ	13,685	5,649	19,334	872	820	1,692	14,557	6,469	21,026	8,140	19,999	28,139
ποσοστό	0.65	0.27	0.95	0.04	0.04	0.08	0.69	0.31	1.00	0.29	0.71	1.00
ΔΑΦΝΗ	6,225	2,571	8,796	300	141	441	6,525	2,712	9,237	4,069	9,288	13,357
ποσοστό	0.67	0.28	0.95	0.03	0.02	0.05	0.71	0.29	1.00	0.30	0.70	1.00
ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	12,720	3,850	16,570	840	530	1,370	13,560	4,380	17,940	6,860	17,480	24,340
ποσοστό	0.71	0.21	0.92	0.05	0.03	0.08	0.76	0.24	1.00	0.28	0.72	1.00
ΑΙΜΟΣ	6,580	2,312	8,892	344	173	517	6,924	2,485	9,409	3,994	9,273	13,267
ποσοστό	0.70	0.25	0.95	0.04	0.02	0.05	0.74	0.26	1.00	0.30	0.70	1.00
ΥΜΗΤΤΟΣ	2,787	1,130	3,917	110	60	170	2,897	1,190	4,087	1,890	4,620	6,510
ποσοστό	0.68	0.28	0.96	0.03	0.01	0.04	0.71	0.29	1.00	0.29	0.71	1.00

Πίνακας 3.12.: Οικονομικά Ενεργός και μη Ενεργός Πληθυσμός (1981)

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Αποτελέσματα Απογραφών Πληθυσμού / Κατοικιών

ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ %
Α. Αστική – Μικροαστική	
Αγ. Παρασκευή - Χολαργός - Παπάγου	4.82
Μαρούσι - Πεύκη - Φιλοθέη - Ψυχικό	7.35
Ν. Σμύρνη - Π. Φάληρο - Άλμος - Καλαμάκι	9.78
Μέσος Δείκτης Π.Σ.Π	12.76
Β. Μικροαστική - εργατική ή Εργατική - μικροαστική	
Βύρωνας - Καισαριανή	7.02
Υμηττός - Ηλιούπολη	12.04
Αργυρούπολη - Γλυφάδα - Βούλα	12.98
Γ. Εργατική	
Αγ. Δημήτριος - Δάφνη	7.89
Ν. Λιόσια	18.34
Περιστέρι	17.02
Χαϊδάρι - Αγ. Βαρβάρα	15.94
Αιγάλεω	16.51
Πέραμα - Κερατσίνι - Δραπετσώνα - Αγ. Ιωάννης Ρέντης	21.29

Πίνακας 3.13. Δείκτης συμμετοχής των ανέργων στο σύνολο των οικονομικά ενεργών της αντίστοιχης περιοχής (επιλεγμένες περιοχές Π.Σ.Π.)

Πηγή: Πανταζίδης – Κασμάτη 1984

Από την άλλη, μια σειρά από σημαντικές επιπτώσεις της κρίσης, όπως η υποαπασχόληση, η μαύρη εργασία, κ.λ.π., δεν καταγράφονται από τις επίσημες στατιστικές. Έτσι μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η κατάσταση είναι ακόμη χειρότερη από αυτή που καταγράφεται.

Τέλος, η ανεργία πλήττει αναλογικά περισσότερο τις γυναίκες από τους άντρες, φαινόμενο που γίνεται πολύ πιο έντονα αισθητό στους όμορους Δήμους (Αργυρούπολη, Βύρωνας, Αγ. Δημήτριος).

3.2.5. Επαγγελματική Κατάρτιση

Ένα από τα σημαντικότερα μέσα για την αντιμετώπιση της ανεργίας θεωρείται η επαγγελματικά κατάρτιση. Για το σκοπό αυτό η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διαθέτει σημαντικά ποσά για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Παρόλο που ο Δήμος δεν έχει φορέα επαγγελματικής κατάρτισης, έχει ήδη υλοποιήσει προγράμματα για τους δημότες του. Τα θέματα των προγραμμάτων που υλοποιήθηκαν τα τρία τελευταία χρόνια ήταν:

- Δημοσιογραφία
- Προγραμματιστές Η/Υ
- Αναλυτές Η/Υ
- Χειριστές Η/Υ
- Νέοι Επαγγελματίες
- Περιβάλλον
- Πολιτισμός
- Εκπαίδευση Γραμματέων
- Autocad

Ο συνολικός αριθμός των εκπαιδευομένων ανέρχεται για τα έτη αυτά σε 600 άτομα.

Η διοργάνωση των προγραμμάτων κατάρτισης γίνεται με ανάθεση σε επιχειρήσεις με ειδίκευση στην κατάρτιση.

Είναι απαραίτητη η εκπόνηση μιας έρευνας - μελέτης σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς επαγγελματιών με θέμα την απασχόληση και τις ανάγκες της τοπικής οικονομίας, η οποία θα προσδιορίσει:

- α) τη συνολική ζήτηση εργασίας κατά κλάδο και ειδικότητα
- β) την ανεργία των νέων
- γ) το μέγεθος της διαρθρωτικής ανεργίας

Σκοπός της θα είναι η πρόταση μέτρων για:

- α) τις ανάγκες επιμόρφωσης του εργατικού δυναμικού
- β) τις ενδεχόμενες υποδομές επιμόρφωσης
- γ) ενίσχυση του μηχανισμού της τοπικής αγοράς

Τέλος, ο Δήμος σε συνεργασία με τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων, θ πρέπει να οργανώνει προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης σε απόφοιτους και τελειόφοιτους Γυμνασίου - Λυκείου, στα οποία θα παρουσιάζονται και θα συζητώνται τα επαγγέλματα και θα προτείνονται τρόποι προσέγγισης και εκπαίδευσης των ενδιαφερομένων σ' αυτά.

3.3. Η διάρθρωση της εγκατεστημένης απασχόλησης στο Δήμο Ηλιούπολης.

Οι πίνακες 3.14. και 3.15. παρουσιάζουν την εξέλιξη των καταστημάτων και των απασχολουμένων σε αυτά, που βρίσκονται εγκατεστημένα στην περιοχή του Δήμου Ηλιούπολης και στους όμορους Δήμους, κατά τη δεκαετία 1978 - 1988.

ΚΛΑΔΟΣ			Ορυχεία	Βιομηχανία	Ηλεκτρισμός - Φοταέριο - Ατμός - Υδροηλεκτρική	Εμπόριο - Εστιατόρια - Ξενοδοχεία	Μεταφορές - Αποφ/σεις - Επικοινων.	Τράπεζες - Ασφάλειες - Ενοικιάσεις κινήτων & ακινήτων	Λοιπές υπηρεσίες	ΣΥΝΟΛΟ
Ηλιοπούλη	1978	K	0	674	0	927	8	33	125	1.734
		A	0	1.867	0	1.548	63	55	229	3.707
	1988	K	0	943	0	1.203	14	99	200	2.360
		A	0	2.565	0	2.605	208	245	468	5.846
Αργυρούπολη	1978	K	0	272	0	343	3	7	48	666
		A	0	1.103	0	676	9	14	116	1.904
	1988	K	0	378	0	591	6	41	83	1.058
		A	0	1.564	0	1.502	115	226	147	3.326
Βόρωνα	1978	K	3	613	0	912	15	14	141	1.684
		A	118	2.048	0	1.494	56	42	189	3.905
	1988	K		778	0	981	16	55	180	1.955
		A		2.245	0	1.817	75	141	454	4.591
Δάφνη	1978	K		542	0	767	15	32	112	1.436
		A	0	1.883	0	1.306	67	113	237	3.493
	1988	K	0	465	0	921	16	60	126	1.526
		A	0	1.162	0	1.658	80	200	290	3.190
Αγ. Δημήτρης	1978	K	0	1.009	0	824	7	14	90	1.930
		A	0	4.759	0	1.452	53	46	182	6.446
	1988	K	0	1.397	0	1.053	13	84	135	2.598
		A	0	5.092	0	2.081	546	195	273	7.992
Άλιμος	1978	K	0	204	0	405	7	14	65	681
		A	0	1.883	0	952	49	41	181	3.065
	1988	K	0	305	0	552	28	47	81	966
		A	0	3.116	0	1.988	116	105	340	5.562
Υμητός	1978	K	0	141	0	161	4	4	37	343
		A	0	3.292	0	338	264	9	64	3.958
	1988	K	0	121	0	175	2	11	40	338
		A	0	2.647	0	278	6	20	116	3.047

Σημείωση: (K) = Καταστήματα, (A) = Απασχολούμενοι

Πίνακας 3.14. Καταστήματα - Απασχολούμενοι κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στους Ο.Τ.Α. της περιοχής μελέτης
 Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε. Απογραφή Βιομηχανίας Βιοτεχνίας

ΚΛΑΔΟΣ			Ορυχεία	Βιομηχανία	Ηλεκτρισμός - Φωταίριο - Ατμός - Υδροεση	Εμπόριο - Εστιατόρια - Ξενοδοχεία	Μεταφορές - Αποφ/σεις - Επικοινων.	Τράπεζες - Ασφάλειες -	Ενοικιάσιες κινήτων & ακινήτων	Λοιπές υπηρεσίες	ΣΥΝΟΛΟ
Ηλιούπολη	1978	K	0,0%	38,9%	0,0%	53,5%	0,5%	1,3%	7,2%	100,0%	
		A	0,0%	50,4%	0,0%	41,8%	1,7%	1,5%	6,2%	100,0%	
	1988	K	0,0%	40,0%	0,0%	51,0%	0,6%	4,2%	8,5%	100,0%	
		A	0,0%	43,9%	0,0%	44,6%	3,6%	4,2%	8,0%	100,0%	
Αργυρούπολη	1978	K	0,0%	40,3%	0,0%	51,5%	0,5%	1,1%	7,2%	100,0%	
		A	0,0%	57,9%	0,0%	35,5%	0,6%	0,7%	6,1%	100,0%	
	1988	K	0,0%	35,7%	0,0%	55,9%	3,5%	3,9%	7,8%	100,0%	
		A	0,0%	47,0%	0,0%	45,1%	0,9%	6,8%	4,4%	100,0%	
Βύρωνας	1978	K	0,2%	36,4%	0,0%	54,2%	1,4%	0,8%	8,4%	100,0%	
		A	3,0%	52,4%	0,0%	38,3%	0,9%	1,1%	4,8%	100,0%	
	1988	K	0,0%	39,8%	0,0%	50,2%	1,6%	2,8%	9,2%	100,0%	
		A	0,0%	48,9%	0,0%	39,6%	1,0%	3,1%	9,9%	100,0%	
Δάφνη	1978	K	0,0%	37,7%	0,0%	53,4%	1,9%	2,2%	7,8%	100,0%	
		A	0,0%	53,9%	0,0%	37,4%	1,0%	3,2%	6,8%	100,0%	
	1988	K	0,0%	30,4%	0,0%	60,3%	2,5%	3,9%	8,2%	100,0%	
		A	0,0%	36,4%	0,0%	52,0%	0,4%	6,3%	9,1%	100,0%	
Αγ. Δημήτρης	1978	K	0,0%	52,3%	0,0%	42,7%	0,9%	0,7%	4,7%	100,0%	
		A	0,0%	73,8%	0,0%	22,5%	0,5%	0,7%	2,8%	100,0%	
	1988	K	0,0%	53,8%	0,0%	40,5%	6,8%	3,2%	5,2%	100,0%	
		A	0,0%	63,7%	0,0%	26,0%	1,0%	2,4%	3,4%	100,0%	
Άλιμος	1978	K	0,0%	30,0%	0,0%	59,5%	1,6%	2,1%	9,5%	100,0%	
		A	0,0%	61,4%	0,0%	31,1%	2,9%	1,3%	5,9%	100,0%	
	1988	K	0,0%	31,6%	0,0%	57,1%	2,1%	4,9%	8,4%	100,0%	
		A	0,0%	56,0%	0,0%	35,7%	1,2%	1,9%	6,1%	100,0%	
Υμηττός	1978	K	0,0%	41,1%	0,0%	46,9%	6,7%	1,2%	10,8%	100,0%	
		A	0,0%	83,2%	0,0%	8,5%	0,6%	0,2%	1,6%	100,0%	
	1988	K	0,0%	35,9%	0,0%	51,8%	0,2%	3,3%	11,8%	100,0%	
		A	0,0%	36,9%	0,0%	9,1%	0,2%	0,7%	3,4%	100,0%	

Σημείωση: (K) = Καταστήματα, (A) = Απασχολούμενοι

Πίνακας 3.15. Καταστήματα - Απασχολούμενοι κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στους Ο.Τ.Α. της περιοχής μελέτης
 Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε. Απογραφή Βιομηχανίας Βιοτεχνίας

Οι επιχειρήσεις του τριτογενή τομέα συνολικά κυριαρχούν σταθερά αυξάνοντας το ποσοστό συμμετοχής τους, από 62,50% όσον αφορά τον αριθμό των καταστημάτων και 51,20% όσον αφορά τον αριθμό των απασχολούμενων σε αυτά το 1978, σε 64,30% και 60,40% αντίστοιχα το 1988.

Ειδικότερα, παρατηρείται θεαματική αύξηση του αριθμού των τραπεζών και των επιχειρήσεων διεκπεραίωσης και ενοικιάσεων, γεγονός το οποίο οδηγεί τον κλάδο τραπεζών, ασφαλειών και ενοικιάσεων σε αύξηση κατά 430% όσον αφορά τον αριθμό των καταστημάτων και κατά 445% όσον αφορά τον αριθμό απασχολούμενων σε αυτά.

Επίσης θεαματική αύξηση παρατηρείται στον κλάδο υπηρεσιών αναψυχής και πολιτισμού (294% όσον αφορά τον αριθμό καταστημάτων και 263% όσον αφορά τον αριθμό απασχολούμενων), στον κλάδο του χονδρικού εμπορίου (215% και 440% αντίστοιχα) και στον κλάδο εστιατορίων - ξενοδοχείων (118% και 278% αντίστοιχα).

Το μέγεθος των επιχειρήσεων πάντως παραμένει μικρό κατά κλάδο, όπως προκύπτει από το λόγο του αριθμού των απασχολούμενων ανά κατάστημα. Για το σύνολο των κλάδων του τριτογενή τομέα, ο λόγος αυτός διαμορφώνεται μόλις 2,48. Σημαντική αύξηση μεγέθους παρατηρείται μόνο στον τομέα των επικοινωνιών (αύξηση αριθμού απασχολούμενων κατά 360% και 84,5% απασχολούμενοι ανά επιχείρηση).

Σχετικά με τον δευτερογενή τομέα, κατά τη δεκαετία 1978 - 1988, ο κλάδος της βιομηχανίας - βιοτεχνίας παρουσιάζει αύξηση κατά 140% όσον αφορά τον αριθμό των επιχειρήσεων και κατά 137% όσον αφορά τον αριθμό των απασχολούμενων σε αυτές. Το ιδιαίτερο βάρος στην ανάπτυξη αυτή εμφανίζουν τα είδη υποδομής - ένδυσης (αύξηση 151% και 153% αντίστοιχα), τα είδη διατροφής (αύξηση 149% και 242% αντίστοιχα) και οι κατασκευές μεταφορικών μέσων (αύξηση 320% και 376% αντίστοιχα). Το μέγεθος των επιχειρήσεων πάντως παραμένει μικρό, αφού ο μέσος όρος απασχολούμενων ανά επιχείρηση μειώθηκε στο 2,72 το 1988 από 2,77 το 1978.

Το σύνολο του κλάδου της βιομηχανίας - βιοτεχνίας στο Δήμο Ηλιούπολης συνεχίζει να αναπτύσσεται συμμετέχοντας με 40% όσον αφορά τον αριθμό των επιχειρήσεων και με 43,9% όσον αφορά τον αριθμό των απασχολουμένων σε αυτές το 1988, έναντι 38,9% και 50,4% αντίστοιχα το 1978, σε αντίθεση με κάποιους όμορους Δήμους όπου υπάρχει απόλυτη μείωση (Δάφνη, Υμηττός) και εξακολουθεί να κατέχει σημαντικότερη θέση στη δομή της απασχόλησης.

3.4. Η κοινωνική διάρθρωση του Δήμου Ηλιούπολης

3.4.1. Η κοινωνική συγκρότηση του πληθυσμού

Η διάρθρωση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά επαγγελματική κατηγορία αποτελεί προσεγγιστικό δείκτη για την ταξική της σύνθεση. Με την παραδοχή αυτή, μπορούμε να μελετήσουμε τις μεταβολές που έχουν συντελεστεί κατά τη δεκαετία 1971 - 1981 στο Δήμο Ηλιούπολης και συγκριτικά με τους όμορους Δήμους (πίνακες 3.16 και 3.17).

Μια πρώτη βασική διαπίστωση είναι ότι στην κατηγορία «τεχνίτες, εργάτες και χειριστές μεταφορικών μέσων», εντάσσεται το 42% του Ο.Ε.Π. το 1981, έναντι 52% του 1971. Δηλαδή παρά την απόλυτη αριθμητική αύξηση της κατηγορίας αυτής των εργαζομένων, που ιστορικά ήταν η κυρίαρχη στην περιοχή, το ειδικό της βάρος μειώθηκε σημαντικά. Το γεγονός αυτό, οφείλεται κατά τη γνώμη μας στην προσέλκυση νέων κατοίκων που εντάσσονται ταξικά στα νέα μικροαστικά στρώματα.

Έτσι, ο κοινωνικός χαρακτήρας της περιοχής, έχει αρχίσει να αλλοιώνεται, όπως φαίνεται και από τη σημαντική ποσοστιαία μείωση της κατηγορίας αυτής σε όλους τους όμορους Δήμους.

ΔΗΜΟΙ	Ασκούντες επιστημον. & ελευθ. Επαγγέλμ. Τεχνικοί & βοηθοί		Διευθύνοντες και ανώτερα διοικητικά στελέχη		Υπάλληλοι γραφείου κ.α.		Εμποροι και πωλητές		Απασχολούμενοι στην παροχή Υπηρεσιών		Γεωργοί, Κτηνοτρόφοι, αλιείς, υλοτόμοι		Τεχνίτες, εργάτες (εκτός γεωργίας) και χειριστές μεταφ. μέσων		Πρόσωπα μη δυνάμενα να κατηγορούν κατά επάγγελμα		Δε δήλωσαν		ΣΥΝΟΛΟ	
	Ανδ.	Γυν.	Ανδ.	Γυν.	Ανδ.	Γυν.	Ανδ.	Γυν.	Ανδ.	Γυν.	Ανδ.	Γυν.	Ανδ.	Γυν.	Ανδ.	Γυν.	Ανδ.	Γυν.	Ανδ.	Γυν.
ΛΙΟΥΠΟΛΗ	660	376	88	12	1,708	840	1,496	404	1,320	612	152	24	7,552	1,136	20	4	124	28	13,120	3,436
ποσοτό	0.05	0.11	0.01	0.00	0.15	0.24	0.11	0.12	0.10	0.18	0.01	0.01	0.58	0.55	0.00	0.00	0.01	0.01	1	1
ΡΥΤΥΡΠΟΛΗ	124	68	24		380	192	344	92	360	152	36		2,284	256	8		24		3,584	760
ποσοτό	0.03	0.09	0.01	0.00	0.11	0.25	0.10	0.12	0.10	0.20	0.01	0.00	0.64	0.54	0.00	0.00	0.01	0.00	1	1
ΥΡΩΝΑΣ	868	488	128	12	1,820	1,112	1,680	532	1,044	684	116	28	6,196	1,184	20	12	120	32	11,992	4,084
ποσοτό	0.07	0.12	0.01	0.00	0.15	0.27	0.14	0.13	0.09	0.17	0.01	0.01	0.52	0.29	0.00	0.00	0.01	0.01	1	1
ΙΦΩΝΗ	416	200	72	8	924	400	956	304	580	400	68	8	3,960	688	8		88	8	7,072	2,016
ποσοτό	0.06	0.10	0.01	0.00	0.13	0.20	0.14	0.15	0.08	0.20	0.01	0.00	0.56	0.54	0.00	0.00	0.01	0.00	1	1
ΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	372	116	36	4	1,024	408	1,056	324	884	648	132	12	7,664	1,228	4	4	160	24	11,332	2,768
ποσοτό	0.03	0.04	0.00	0.00	0.09	0.15	0.09	0.12	0.08	0.23	0.01	0.00	0.68	0.44	0.00	0.00	0.01	0.01	1	1
ΛΙΜΟΣ	556	260	132	4	704	436	848	152	824	552	124	16	2,804	396	16	4	88	8	6,096	1,828
ποσοτό	0.09	0.14	0.02	0.00	0.12	0.24	0.14	0.08	0.14	0.30	0.02	0.01	0.46	0.22	0.00	0.00	0.01	0.00	1	1
ΜΗΤΤΟΣ	288	140	48	4	576	324	428	108	316	164	20		1,844	268			48	20	3,568	1,028
ποσοτό	0.08	0.14	0.01	0.00	0.16	0.31	0.12	0.11	0.09	0.16	0.01	0.00	0.52	0.26	0.00	0.00	0.01	0.02	1	1

Πίνακας 3.16: Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός κατά Ομάδα Ατομικών Επαγγελμάτων (1971).

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Απογραφή Πληθυσμού.

ΔΗΜΟΙ	Ασκούντες επιστήμον. & ελευθ. Επαγγελμ. τεχνικοί & βοηθοί		Διευθύνοντες και ανώτερα διοικητικά στελέχη		Υπάλληλοι γραφείου		Έμποροι και πωλητές		Απασχολούμενοι στην παροχή Υπηρεσιών		Γεωργοί, Κτηνοτρόφοι, αλιείς, υλοτόμοι		Τεχνίτες, εργάτες (εκτός γεωργίας) και χειρηστές μεταφ. μέσων		Νέοι		Δε δηλώσαν		ΣΥΝΟΛΟ	
	Ανδ.	Γυν.	Ανδ.	Γυν.	Ανδ.	Γυν.	Ανδ.	Γυν.	Ανδ.	Γυν.	Ανδ.	Γυν.	Ανδ.	Γυν.	Ανδ.	Γυν.	Ανδ.	Γυν.	Ανδ.	Γυν.
ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ	1,681	886	540	51	2,440	2,241	1,810	900	1,527	632	90		8,760	1,300	320	350	130	90	17,298	6,450
Ποσοστό	0.10	0.14	0.03	0.01	0.14	0.35	0.10	0.14	0.09	0.10	0.01	0.00	0.51	0.20	0.02	0.05	0.01	0.01	1	1
ΑΡΓΥΡ/ΠΟΛΗ	522	413	131	21	780	550	720	200	601	373	30		3,500	600	130	140	140	20	6,554	2,317
Ποσοστό	0.08	0.18	0.02	0.01	0.012	0.24	0.11	0.09	0.09	0.16	0.00	0.00	0.53	0.26	0.02	0.06	0.02	0.01	1	1
ΒΥΡΩΝΑΣ	1,393	915	401	70	1,681	2,311	1,700	790	1,470	892	91		6,378	1,121	241	320	331	160	13,686	6,579
Ποσοστό	0.10	0.14	0.03	0.01	0.12	0.35	0.12	0.12	0.11	0.14	0.01	0.00	0.47	0.17	0.02	0.05	0.02	0.02	1	1
ΔΑΦΝΗ	500	270	170	30	860	790	820	460	551	400	30		3,374	641	120	91	100	30	6,525	2,712
Ποσοστό	0.08	0.10	0.03	0.01	0.13	0.29	0.13	0.17	0.08	0.15	0.00	0.00	0.52	0.24	0.02	0.03	0.02	0.01	1	1
ΑΓ. ΔΗΜ/ΡΙΟ Σ	830	420	300	40	1,200	970	1,350	580	1,100	710	70	10	8,330	1,280	290	320	90	50	13,560	4,380
Ποσοστό	0.06	0.10	0.02	0.01	0.09	0.22	0.10	0.13	0.08	0.16	0.01	0.00	0.61	0.29	0.02	0.07	0.01	0.01	1	1
ΑΛΙΜΟΣ	944	535	372	21	940	807	1,296	360	509	290	51		2,519	323	192	81	101	68	6,924	2,485
Ποσοστό	0.14	0.22	0.05	0.01	0.14	0.32	0.19	0.14	0.07	0.12	0.01	0.00	0.56	0.13	0.03	0.03	0.01	0.03	1	1
ΥΜΗΤΤΟΣ	310	190	120	20	460	460	360	150	207	90	10		1,330	230	70		30	50	2,897	1,190
Ποσοστό	0.11	0.16	0.04	0.02	0.16	0.39	0.12	0.15	0.07	0.03	0.00	0.00	0.46	0.19	0.02	0.00	0.01	0.04	1	1

Πίνακας 3.17: Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός κατά Ομάδα Ατομικών Επαγγελμάτων (1981).

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Απογραφή Πληθυσμού.

Αντίθετα, αυξάνεται σημαντικά το ειδικό βάρος των επιστημόνων και ελεύθερων επαγγελματιών (από 6% το 1971 σε 11% το 1981) και των υπαλλήλων γραφείου (από 15% το 1971 σε 20% το 1981).

Δυστυχώς δεν υπάρχουν στοιχεία διαθέσιμα από την Ε.Σ.Υ.Ε. για την παρακολούθηση των εξελίξεων αυτών των τάσεων την δεκαετία 1981 - 1991.

3.4.2. Η διάρθρωση του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού, σε σχέση με το Φύλο.

Το βασικό χαρακτηριστικό για το Δήμο Ηλιούπολης, αλλά και για τους όμορους Δήμους, είναι η πολύ μικρή συμμετοχή των γυναικών σε σχέση με τους άνδρες στην παραγωγική δραστηριότητα (πίνακας 3.11. και 3.12.).

Έτσι, το 1981 μόνο το 19% του πληθυσμού είναι γυναίκες οικονομικά ενεργές, ενώ οι οικονομικά ενεργοί άντρες αποτελούν το 51% του συνολικού πληθυσμού. Τα αντίστοιχα ποσοστά του 1971 είναι 15% και 57%.

Διαφαίνεται συνεπώς μια τάση ενίσχυσης της γυναικείας παρουσίας, που υπολείπεται όμως πολύ ακόμη από την κατάκτηση της ισότιμης συμμετοχής της στην παραγωγική διαδικασία.

3.4.3. Η σύνθεση του πληθυσμού κατά επίπεδο εκπαίδευσης.

Το βασικό χαρακτηριστικό της δεκαετίας 1971 - 1981 είναι η μεγάλη ποσοστιαία αύξηση των πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, των φοιτητών και των απόφοιτων λυκείου. Αλλά και γενικότερα, το επίπεδο εκπαίδευσης στο Δήμο Ηλιούπολης βελτιώθηκε αισθητά (πίνακας 3.18.). Αντίθετα μειώθηκε το ποσοστό εκείνων που δεν είχαν τελειώσει τη στοιχειώδη εκπαίδευση (16% το 1981 και 18% το 1971) και των αγράμματων (5% το 1981 και 7% το 1971).

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ																	
	Πτυχιούχοι Γ βαθμιας Εκπαίδευσης		Φοιτούντες Γ βαθμιας Εκπαίδευση		Απόφοιτοι Λυκείου		Απόφοιτοι Γυμνασίου		Απόφοιτοι Στοιχειώδους Εκπαίδευσης		Δεν τελείωσαν Στοιχειώδη Εκπαίδευση		Αγράμματοι		Δε δήλωσαν		ΣΥΝΟΛΟ	
	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981
10 - 19	4		184	620	528	1,002	1,672	3,352	3,604	4,336	1,600	2,214	36	40	120	20	7,748	11,584
Ποσοστό	0.00	0.00	0.02	0.05	0.07	0.09	0.22	0.29	0.47	0.37	0.21	0.19	0.00	0.00	0.02	0.00	1	1
20 - 29	232	921	484	921	1,608	4,022	904	1,293	3,072	3,135	428	92	84		56		6,868	10,384
Ποσοστό	0.03	0.09	0.07	0.09	0.23	0.39	0.13	0.12	0.45	0.30	0.06	0.01	0.01	0.00	0.01	0.00	1	1
30 - 44	524	1,643	96	50	2,048	3,935	1,224	1,600	5,548	6,830	2,780	640	584	120	140		12,944	14,818
Ποσοστό	0.04	0.11	0.01	0.00	0.16	0.27	0.09	0.11	0.43	0.46	0.21	0.04	0.05	0.01	0.01	0.00	1	1
45 - 64	384	1,041	64	10	1,152	2,594	872	1,061	4,512	7,330	3,192	2,340	1,048	630	216	20	11,440	15,026
Ποσοστό	0.03	0.07	0.01	0.00	0.10	0.17	0.08	0.07	0.39	0.49	0.28	0.16	0.09	0.04	0.02	0.00	1	1
65 +	112	212	4		212	431	172	390	1,132	2,197	1,904	1,419	1,116	1,211	280	20	4,932	5,880
Ποσοστό	0.02	0.04	0.00	0.00	0.04	0.07	0.03	0.07	0.23	0.37	0.39	0.24	0.23	0.21	0.06	0.00	1	1
ΣΥΝΟΛΟ	1,256	3,817	832	1,601	5,548	11,984	4,844	7,694	17,868	23,828	7,760	6,705	2,868	2,001	12,036	60	43,932	42,666
Ποσοστό	0.03	0.09	0.02	0.04	0.13	0.28	0.11	0.18	0.41	0.56	0.18	0.16	0.07	0.05	0.27	0.00	1	1

Πίνακας 3.18.: Σύνθεση του Πληθυσμού Άνω των 10 ετών κατά Επίπεδο Εκπαίδευσης Δήμου Ηλιούπολης.

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Αποτελέσματα Απογραφών Πληθυσμού /Κατοικιών.

Αυτοί οι δείκτες εκπαίδευσης είναι χαμηλότεροι από το μέσο όρο του Πολεοδομικού Συγκροτήματος της Πρωτεύουσας, αλλά είναι σαφώς καλύτεροι από την εικόνα που δίνει το σύνολο της χώρας για το ίδιο χρονικό διάστημα.

Συγκριτικά με το επίπεδο εκπαίδευσης στους όμορους Δήμους (πίνακες 3.18.1. έως 3.18.6.), η Ηλιούπολη κατέχει ενδιάμεση θέση, αφού δεν παρουσιάζει υψηλά ποσοστά ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης όπως ο Δήμος Αλίμου, ούτε όμως και χαμηλά όπως ο Άγιος Δημήτριος και η Αργυρούπολη, κάτι που χαρακτηρίζει γενικά τις περιοχές με μοιρασμένη τη μεσοαστική και εργατική κοινωνική σύνθεση.

3.5. Συμπεράσματα

Ο πληθυσμός του Δήμου Ηλιούπολης κατά τη δεκαετία 1971 – 1981, σύμφωνα με τα στοιχεία των Απογραφών Πληθυσμού της Ε.Σ.Υ.Ε παρουσιάζει ένα μέσο ετήσιο ποσοστό αύξησης της τάξης του 8 τοις χιλίοις, έναντι αντιστοίχων ποσοστών 4,1%, για τη δεκαετία 1971 - 1981 και 7,9% για τη δεκαετία 1961 - 1971.

Την περίοδο αυτή, στο σύνολο της Περιφέρειας Πρωτεύουσας, η αστυφιλία (εσωτερική μετανάστευση) προς την πρωτεύουσα φθίνει με έντονο ρυθμό. Αντίθετα, η αυξανόμενη ροή της παλιννόστησης και η αντίστοιχη μείωση της αποδημίας, μετέτρεψαν σε θετικό το ισοζύγιο εξωτερικής μετανάστευσης. Έτσι, παρά την αισθητή πτώση της φυσικής αύξησης, παρατηρείται ένας σημαντικός ρυθμός αύξησης του πληθυσμού.

Στην περίπτωση του Δήμου Ηλιούπολης συντελούνται και οι εσωτερικές πληθυσμιακές ανακατατάξεις στο Π.Σ.Π.

Πιστεύουμε όμως ότι η εξέλιξη αυτή, αν και θα συνεχισθεί βραχυπρόθεσμα με φθίνοντες ρυθμούς, θα προσεγγίσει τα όρια της στα τέλη της τρέχουσας δεκαετίας, πέραν της οποίας δεν θα μπορούμε να αναμείνουμε μεταβολή του πληθυσμού ιδιαίτερα διαφοροποιημένη από την αντίστοιχη του συνόλου του Π.Σ.Π.

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ																	
	Πτυχιούχοι Γ' βαθμιας Εκπαίδευσης		Φοιτούντες Γ' βαθμιας Εκπαίδευση		Απόφοιτοι Λυκείου		Απόφοιτοι Γυμνασίου		Απόφοιτοι Στοιχειώδους Εκπαίδευσης		Δεν τελείωσαν Στοιχειώδη Εκπαίδευση		Αγράμματοι		Δε δήλωσαν		ΣΥΝΟΛΟ	
	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981
10 - 19	4	-	16	140	68	230	292	1,370	856	1,970	452	890		3	24	10	1,712	4,613
Ποσοστό	0.00	0.00	0.01	0.03	0.04	0.05	0.17	0.30	0.50	0.43	0.26	0.19	0.00	0.00	0.01	0.00	1.00	1.00
20 - 29	32	300	72	170	312	1,213	180	500	1,000	1,000	172	40	20	4	8	10	1,796	3,237
Ποσοστό	0.02	0.09	0.04	0.05	0.17	0.37	0.10	0.15	0.56	0.31	0.10	0.01	0.01	0.00	0.00	0.00	1.00	1.00
30 - 44	80	550	20		492	1,281	296	580	2,004	3,282	1,028	460	176	50	64		4,160	6,202
Ποσοστό	0.02	0.09	0.00	0.00	0.12	0.21	0.07	0.09	0.48	0.53	0.25	0.07	0.04	0.01	0.02	0.00	1.00	1.00
45 - 64	60	290	8	10	196	740	272	510	1,060	2,756	860	850	368	282	76		2,900	5,438
Ποσοστό	0.02	0.05	0.00	0.00	0.07	0.14	0.09	0.09	0.37	0.51	0.30	0.16	0.13	0.05	0.03	0.00	1.00	1.00
65 +	24	35			32	96	56	112	436	658	412	386	280	386	68	2	1,308	1,675
Ποσοστό	0.02	0.02	0.00	0.00	0.02	0.06	0.04	0.07	0.33	0.39	0.31	0.23	0.21	0.23	0.05	0.00	1.00	1.00
ΣΥΝΟΛΟ	200	1,175	116	320	1,100	3,560	1,096	3,072	5,356	9,666	2,924	2,626	844	725	240	22	11,876	21,166
Ποσοστό	0.02	0.06	0.01	0.02	0.09	0.17	0.09	0.15	0.45	0.46	0.25	0.12	0.07	0.03	0.02	0.00	1	1

Πίνακας 3.18.1.: Σύνθεση του Πληθυσμού Άνω των 10 ετών κατά Επίπεδο Εκπαίδευσης Δήμου Αργυρούπολης.

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Αποτελέσματα Απογραφών Πληθυσμού / Κατοικιών.

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ																		
	Πτυχιούχοι Γ' βαθμιας Εκπαίδευσης		Φοιτούντες Γ' βαθμιας Εκπαίδευση		Απόφοιτοι Λυκείου		Απόφοιτοι Γυμνασίου		Απόφοιτοι Στοιχειώδους Εκπαίδευσης		Δεν τελείωσαν Στοιχειώδη Εκπαίδευση		Αγράμματοι		Δε δήλωσαν		ΣΥΝΟΛΟ		
	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971
10 - 19	36	-	252	518	1,612	2,432	512	680	2,984	3,044	1,072	1,182	16	40	96	70	6,580	7,966	
Ποσοστό	0.01	0.00	0.04	0.07	0.24	0.31	0.08	0.09	0.45	0.38	0.16	0.15	0.00	0.01	0.01	0.01	1.00	1.00	
20 - 29	572	980	748	782	860	1,009	2,076	3,302	2,916	2,333	360	30	76	60	36	-	7,644	8,496	
Ποσοστό	0.07	0.12	0.10	0.09	0.11	0.12	0.27	0.39	0.38	0.27	0.05	0.00	0.01	0.01	0.00	0.00	1.00	1.00	
30 - 44	788	1,710	148	40	1,064	1,233	2,356	3,832	4,228	5,015	1,844	430	424	100	152	11	11,004	12,371	
Ποσοστό	0.07	0.14	0.01	0.00	0.10	0.10	0.21	0.31	0.38	0.41	0.17	0.03	0.04	0.01	0.01	0.00	1.00	1.00	
45 - 64	668	922	84	21	1,136	1,102	1,612	2,556	4,820	5,911	3,024	1,807	1,192	704	372	10	12,908	13,033	
Ποσοστό	0.05	0.07	0.01	0.00	0.09	0.08	0.12	0.20	0.37	0.45	0.23	0.14	0.09	0.05	0.03	0.00	1.00	1.00	
65 +	144	333	8	-	332	594	392	897	1,848	2,792	2,080	1,538	1,344	1,071	384	10	6,532	7,235	
Ποσοστό	0.02	0.05	0.00	0.00	0.05	0.08	0.06	0.12	0.28	0.39	0.32	0.21	0.21	0.15	0.06	0.00	1.00	1.00	
ΣΥΝΟΛΟ	2,208	3,945	1,240	1,361	5,004	6,370	6,948	11,267	16,796	19,095	8,380	4,987	3,052	1,975	1,040	101	44,668	49,101	
Ποσοστό	0.05	0.08	0.03	0.03	0.11	0.13	0.16	0.23	0.38	0.39	0.19	0.10	0.07	0.04	0.02	0.00	1.00	1.00	

Πίνακας 3.18.2: Σύνθεση του Πληθυσμού Άνω των 10 ετών κατά Επίπεδο Εκπαίδευσης Δήμου Βόρωνος.

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Αποτελέσματα Απογραφών Πληθυσμού /Κατοικιών.

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ																		
	Πτυχιούχοι Γ' βαθμιας Εκπαίδευσης		Φοιτούντες Γ' βαθμιας Εκπαίδευση		Απόφοιτοι Λυκείου		Απόφοιτοι Γυμνασίου		Απόφοιτοι Στοιχειώδους Εκπαίδευσης		Δεν τελείωσαν Στοιχειώδη Εκπαίδευση		Αγράμματοι		Δε δήλωσαν		ΣΥΝΟΛΟ		
	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	
10 - 19			200	200	272	461	956	870	1,744	1,271	720	730		20	40			3,932	3,552
Ποσοστό	0.00	0.00	0.05	0.06	0.07	0.13	0.24	0.24	0.44	0.36	0.18	0.21	0.00	0.01	0.01	0.00		1	1
20 - 29	124	370	420	460	1,008	1,323	568	434	1,896	1,273	244	20	32	10	35			4,327	3,890
Ποσοστό	0.03	0.10	0.10	0.12	0.23	0.34	0.13	0.11	0.44	0.33	0.06	0.01	0.01	0.00	0.01	0.00		1	1
30 - 44	284	510	68	10	1,316	1,510	612	612	2,560	2,730	1,092	200	260	70	126			6,318	5,642
Ποσοστό	0.04	0.09	0.01	0.00	0.21	0.27	0.10	0.11	0.41	0.48	0.17	0.04	0.04	0.01	0.02	0.00		1	1
45 - 64	192	290	20		588	1,141	508	400	2,628	3,244	1,724	975	728	265	224			6,612	6,315
Ποσοστό	0.03	0.05	0.00	0.00	0.09	0.18	0.08	0.06	0.40	0.51	0.26	0.15	0.11	0.04	0.03	0.00		1	1
65 +	68	71	4		116	170	132	231	784	1,410	1,120	698	708	765	256			3,188	3,345
Ποσοστό	0.02	0.02	0.00	0.00	0.04	0.05	0.04	0.07	0.25	0.42	0.35	0.21	0.22	0.23	0.08	0.00		1	1
ΣΥΝΟΛΟ	668	1,241	712	670	3,300	4,605	2,776	2,547	9,612	9,928	4,900	2,623	1,728	1,130	681	0		24,377	22,744
Ποσοστό	0.03	0.05	0.03	0.03	0.14	0.20	0.11	0.11	0.39	0.44	0.20	0.12	0.07	0.05	0.03	0.00		1	1

Πίνακας 3.18.3: Σύνθεση του Πληθυσμού Ανω των 10 ετών κατά Επίπεδο Εκπαίδευσης Δήμου Δάφνης.

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Αποτελέσματα Απογραφών Πληθυσμού /Κατοικιών.

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ																	
	Πτυχιούχοι Γ' βαθμιας Εκπαίδευσης		Φοιτούντες Γ' βαθμιας Εκπαίδευση		Απόφοιτοι Λυκείου		Απόφοιτοι Γυμνασίου		Απόφοιτοι Στοιχειώδους Εκπαίδευσης		Δεν τελείωσαν Στοιχειώδη Εκπαίδευση		Αγράμματοι		Δε δήλωσαν		ΣΥΝΟΛΟ	
	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981
10 - 19			140	310	244	760	1,081	2,510	3,340	4,340	1,488	1,320	76	70	168	120	6,537	9,430
Ποσοστό	0.00	0.00	0.01	0.05	0.03	0.08	0.17	0.27	0.51	0.46	0.16	0.14	0.01	0.01	0.02	0.02	1	1
20 - 29	84	590	236	450	857	2,550	528	970	3,416	3,320	680	100	128	70	32	20	5,961	8,070
Ποσοστό	0.01	0.10	0.03	0.08	0.11	0.32	0.09	0.12	0.57	0.41	0.08	0.01	0.02	0.01	0.00	0.00	1	1
30 - 44	140	720	64	10	1,056	1,510	709	950	4,868	6,290	3,364	980	816	210	230		11,247	10,670
Ποσοστό	0.01	0.06	0.01	0.00	0.10	0.14	0.06	0.09	0.43	0.59	0.32	0.09	0.07	0.02	0.02	0.00	1	1
45 - 64	124	260	16	10	348	1,040	344	640	3,296	5,790	3,052	2,550	1,364	750	20	10	8,564	11,050
Ποσοστό	0.01	0.03	0.00	0.00	0.03	0.09	0.04	0.06	0.38	0.52	0.28	0.23	0.16	0.07	0.00	0.00	1	1
65 +	16	50			36	150	76	190	708	1,020	1,468	910	1,108	1,040	316	10	3,728	3,370
Ποσοστό	0.00	0.01	0.00	0.00	0.01	0.04	0.02	0.06	0.19	0.30	0.44	0.27	0.30	0.31	0.09	0.00	1	1
ΣΥΝΟΛΟ	364	1,620	456	780	2,541	6,010	2,738	5,260	15,628	20,760	10,052	5,860	3,492	2,140	766	160	36,037	42,590
Ποσοστό	0.01	0.04	0.01	0.02	0.06	0.14	0.08	0.12	0.43	0.49	0.24	0.14	0.10	0.05	0.02	0.00	1	1

Πίνακας 3.18.4: Σύνθεση του Πληθυσμού Άνω των 10 ετών κατά Επίπεδο Εκπαίδευσης Δήμος Αγ. Δημητρίου.

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Αποτελέσματα Απογραφών Πληθυσμού /Κατοικιών.

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ																	
	Πτυχιούχοι Γ βαθμιας Εκπαίδευσης		Φοιτούντες Γ βαθμιας Εκπαίδευση		Απόφοιτοι Λυκείου		Απόφοιτοι Γυμνασίου		Απόφοιτοι Στοιχειώδους Εκπαίδευσης		Δεν τελείωσαν Στοιχειώδη Εκπαίδευση		Αγράμματοι		Δε δήλωσαν		ΣΥΝΟΛΟ	
	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981
10 - 19		10	132	215	312	465	780	1,104	1,556	1,304	632	671	8	20	28	11	3,136	3,335
Ποσοστό	0.00	0.00	0.04	0.06	0.10	0.14	0.25	0.33	0.50	0.39	0.20	0.20	0.00	0.01	0.01	0.00	1.00	1.00
20 - 29	132	488	292	414	1,188	1,832	440	480	1,964	874	208	82	40	10	40	14	3,116	2,362
Ποσοστό	0.04	0.21	0.09	0.18	0.38	0.78	0.14	0.20	0.63	0.37	0.07	0.03	0.01	0.00	0.01	0.01	1.00	1.00
30 - 44	320	1,121	88	34	1,524	2,216	584	604	2,296	1,774	1,128	171	164	51	72	29	4,652	3,784
Ποσοστό	0.07	0.30	0.02	0.01	0.33	0.59	0.13	0.16	0.49	0.47	0.24	0.05	0.04	0.01	0.02	0.01	1.00	1.00
45 - 64	484	610	44	4	996	1,811	388	646	1,676	2,518	1,248	483	500	142	184	34	4,524	4,437
Ποσοστό	0.03	0.08	0.00	0.00	0.17	0.27	0.06	0.10	0.31	0.45	0.32	0.20	0.20	0.16	0.08	0.00	1.00	1.00
65 +	64	172	4		404	569	140	209	748	954	784	421	496	336	204	10	2,440	2,102
Ποσοστό	0.03	0.08	0.00	0.00	0.17	0.27	0.06	0.10	0.31	0.45	0.32	0.20	0.20	0.16	0.08	0.00	1.00	1.00
ΣΥΝΟΛΟ	1,000	2,401	560	667	4,424	6,893	2,332	3,043	8,240	7,424	4,000	1,828	1,208	559	528	98	17,868	16,020
Ποσοστό	0.06	0.15	0.03	0.04	0.25	0.43	0.13	0.19	0.46	0.46	0.22	0.11	0.07	0.03	0.03	0.01	1.00	1.00

Πίνακας 3.18.5: Σύνθεση του Πληθυσμού Άνω των 10 ετών κατά Επίπεδο Εκπαίδευσης Δήμου Αλίμου.

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Αποτελέσματα Απογραφών Πληθυσμού / Κατοικιών.

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ																	
	Πτυχιούχοι Γ' βαθμιας Εκπαίδευσης		Φοιτούντες Γ' βαθμιας Εκπαίδευση		Απόφοιτοι Λυκείου		Απόφοιτοι Γυμνασίου		Απόφοιτοι Στοιχειώδους Εκπαίδευσης		Δεν τελείωσαν Στοιχειώδη Εκπαίδευση		Αγράμματοι		Δε δήλωσαν		ΣΥΝΟΛΟ	
	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981	1971	1981
10 - 19	4	-	60	130	144	161	444	721	820	330	404	330	12		8	50	1,896	1,722
Ποσοστό	0.00	0.00	0.03	0.08	0.08	0.09	0.23	0.42	0.43	0.19	0.21	0.21	0.01	0.00	0.00	0.03	1.00	1.00
20 - 29	80	241	260	161	688	534	211	133	700		96		28		12	10	2,075	1,079
Ποσοστό	0.04	0.22	0.13	0.15	0.33	0.49	0.10	0.12	0.34	0.00	0.05	0.00	0.01	0.00	0.01	0.01	1.00	1.00
30 - 44	204	370	64		676	840	297	180	1,288	140	580	140	96	20	32		3,237	1,690
Ποσοστό	0.06	0.22	0.02	0.00	0.21	0.50	0.09	0.11	0.40	0.08	0.18	0.08	0.03	0.01	0.01	0.00	1.00	1.00
45 - 64	140	200	20		472	640	312	220	1,312	380	896	380	264	140	44		3,460	1,960
Ποσοστό	0.04	0.10	0.01	0.00	0.14	0.33	0.09	0.11	0.38	0.19	0.26	0.19	0.08	0.07	0.01	0.00	1.00	1.00
65 +	8	30	8		124	200	116	80	472	350	636	350	380	260	100		1,844	1,270
Ποσοστό	0.00	0.02	0.00	0.00	0.07	0.16	0.06	0.06	0.26	0.28	0.34	0.28	0.21	0.20	0.05	0.00	1.00	1.00
ΣΥΝΟΛΟ	436	841	412	291	2,104	2,375	1,380	1,334	4,592	1,200	2,612	1,200	780	420	196	60	12,512	7,721
Ποσοστό	0.03	0.11	0.03	0.04	0.17	0.31	0.11	0.17	0.37	0.16	0.21	0.16	0.06	0.05	0.02	0.01	1.00	1.00

Πίνακας 3.18.6: Σύνθεση του Πληθυσμού Άνω των 10 ετών κατά Επίπεδο Εκπαίδευσης Δήμου Υμηττού.

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Αποτελέσματα Απογραφών Πληθυσμού / Κατοικιών.

Η σύνθεση του πληθυσμού του Δήμου Ηλιούπολης είναι «νεανική» συγκριτικά με το σύνολο του Π.Σ.Π., αφού το 25,77% του πληθυσμού του 1981 είναι από 0 - 14 ετών αντί 22,6% του Π.Σ.Π., ενώ χαμηλό είναι το ποσοστό της τρίτης ηλικίας - άνω των 65 ετών (8,6% αντί 10,4% του Π.Σ.Π.). Παρ' όλα αυτά, όπως έχει ήδη επισημανθεί, υπάρχει τάση μείωσης του ποσοστού των μικρών παιδιών, που αναμένεται να οδηγήσει μεσοπρόθεσμα σε σχετική «γήρανση» του πληθυσμού.

Όσον αφορά τη διάρθρωση της απασχόλησης των κατοίκων του Δήμου Ηλιούπολης, είναι χαρακτηριστική η εξαφάνιση του πρωτογενούς τομέα και η «τριτογενοποίηση» της απασχόλησης, με ραγδαία μεταβολή της σχέσης του δευτερογενή με τον τριτογενή τομέα, υπέρ του δευτέρου. Η τάση αυτή αναμένεται να συνεχιστεί και στο μέλλον, αφού ο Δήμος Ηλιούπολης συγκεντρώνει όλα τα τυπικά χαρακτηριστικά πλεονεκτήματα για να κατοικηθεί από τα λεγόμενα νέα μεσοαστικά στρώματα : σχετικά αναβαθμισμένο περιβάλλον, μικρή απόσταση από το κέντρο, σχετικά καλή συγκοινωνιακή σύνδεση και προοπτική για καλύτερη (Μετρό), μεσαίες τιμές γης και ακινήτων, κ.λ.π.

Σ' αυτό συνηγορεί και η θεαματική ανάπτυξη των επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα και ιδιαίτερα των τραπεζών και των υπηρεσιών, που είναι εγκαταστημένες στην περιοχή του Δήμου Ηλιούπολης.

Σχετικά με τη σύνθεση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, παρατηρείται μείωση των αρρένων και αντίστοιχα αύξηση των θηλέων κατά 6 ποσοστιαίες μονάδες κατά τη δεκαετία 1971 - 1981, ποσοστό που συμπίπτει με τον αντίστοιχο δείκτη για το σύνολο του Π.Σ.Π. Η αναλογία των οικονομικά ενεργών γυναικών σχετικά με τους οικονομικά ενεργούς άνδρες είναι όμως μικρή: μόλις 1:2,68 αντί 1:2,29 του συνόλου του Π.Σ.Π. (1981). Συνεπώς πρέπει να αναμένεται μεσοπρόθεσμα ενίσχυση του οικονομικού ρόλου των γυναικών.

Το ποσοστό των ανέργων το 1981 στο σύνολο του οικονομικά ενεργού πληθυσμού του Δήμου Ηλιούπολης ήταν 5%, δηλαδή πολύ μικρό σχετικά με το αντίστοιχο ποσοστό για το Π.Σ.Π. (12,8%). Η συμμετοχή των γυναικών στην ανεργία, όμως, δεν ακολούθησε τη συμμετοχή τους στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό, αφού πάνω από τους μισούς άνεργους ήταν γυναίκες.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι ο Δήμος Ηλιούπολης έχει οικονομικό δυναμισμό, αλλά τα προβλήματα της κρίσης πλήττουν αναλογικά περισσότερο το γυναικείο φύλο.

Τέλος, όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο, μπορούμε να πούμε ότι παρά την μεγάλη βελτίωση, ο Δήμος Ηλιούπολης εξακολουθεί να μην είναι υψηλού Μορφωτικού επιπέδου, αφού το 1981 μόνο το 9% του πληθυσμού είναι πτυχιούχοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, έναντι 19,5% του συνόλου του Π.Σ.Π.

Οι μη αποφοιτήσαντες από το Λύκειο έφταναν συνολικά το 59% έναντι 48% του Π.Σ.Π.

Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνει τον παραδοσιακό εργατικό χαρακτήρα της περιοχής, παρά τις μεταβολές που συντελέστηκαν, ιδιαίτερα τις τελευταίες δεκαετίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΔΗΜΟΥ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ

4.1. Γενικά

Η οργάνωση του Δήμου αναφέρεται στον προσδιορισμό της δομής του με την ομαδοποίηση των λειτουργιών, τον καθορισμό των θέσεων εργασίας και των τυπικών σχέσεων μεταξύ τους, την ανάθεση εργασίας, την κατανομή των αρμοδιοτήτων και τη ροή των πληροφοριών.

Ακόμη η διοικητική οργάνωση δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά μέσο για την εξυπηρέτηση των στρατηγικών σκοπών και την υλοποίηση των τακτικών στόχων του Δήμου και να μην τους εμποδίζει με φαινόμενα ακαμψίας και καθυστερήσεων.

Η αποτελεσματική λειτουργία της δομής του Δήμου απαιτεί ευελιξία και προσαρμοστικότητα στις μεταβαλλόμενες συνθήκες του ευρύτερου οικονομικού, κοινωνικού και πολιτικού περιβάλλοντος.

Επίσης η οργάνωση του Δήμου προσδιορίζεται σε σημαντικό βαθμό από το είδος και τη φύση των υπηρεσιών που παρέχει.

Η οργανωτική διάρθρωση του Δήμου, η οποία κάνει τα μέλη του (αιρετά και υπαλλήλους) να συν-εργάζεται μεταξύ τους σωστότερα, αποτελεσματικότερα και αρτιότερα απ' ό,τι θα μπορούσαν να εργαστούν μόνα τους, θα πρέπει να στηριχθεί στις εξής προϋποθέσεις:

- Καθορισμός σχέσεων εξουσίας ανάμεσα σε πρόσωπα και τμήματα
- Καθορισμός εξάρτησης ευθύνης και σχέσεων εξουσίας

- Κατανομή αρμοδιοτήτων
- Περιγραφή οδών επικοινωνίας και πληροφόρησης
- Προσδιορισμός ορίων λήψης των αποφάσεων
- Προσδιορισμός του βαθμού συγκέντρωσης - αποκέντρωσης
- Όρια εποπτείας, ελέγχου, εξουσιοδότησης
- Μέγιστη αξιοποίηση στελεχών

Για τους Ο.Τ.Α. που είναι κοινωνικοί οργανισμοί και δεν αποβλέπουν στη μεγιστοποίηση κάποιου οικονομικού κέρδους, η Διοίκηση - Οργάνωση του Δήμου διαφέρει ριζικά από έναν κερδοσκοπικό φορέα.

Στον τρόπο οργάνωσης ενός Ο.Τ.Α. πρέπει να κυριαρχούν:

- Οικονομικός - αναπτυξιακός χαρακτήρας σε αντιδιαστολή με τον ωφελμιστικό
- Στελέχη με εξειδικευμένη επιστημονική γνώση και εμπειρία, μέσα από διαδικασίες ευρείας λαϊκής συμμετοχής, σε αντίθεση με τους τεχνοκράτες managers
- Ανθρωποκεντρική πολύπλευρη ανάπτυξη με δημοκρατικές διαδικασίες σε αντιδιαστολή με κερδοσκοπικούς στόχους.
- Οι δημοκρατικές διαδικασίες υψηλής προτεραιότητας, ως βασικός στόχος στους Ο.Τ.Α.
- Ο άνθρωπος σαν υποκείμενο που μέσα από τις πρακτικές της οργάνωσης επιδιώκεται η ολοκλήρωση του, σε αντίθεση με τη κλασική οργανωτική θεωρία, που θεωρεί τον άνθρωπο αντικείμενο.

Τελικά, η διοικητική λειτουργία ενός Δήμου δεν είναι τίποτε άλλο από τον σχεδιασμό μιας οργανωτικής δομής και την ανάληψη ρόλων (αρμοδιότητες - καθήκοντα) με στόχο την αποκλειστική λειτουργία του Δήμου σαν κοινωνικού αναπτυξιακού οργανισμού, με κυρίαρχο σκοπό

μα ανθρωποκεντρική ανάπτυξη με δημοκρατικές συναινετικές και συμμετοχικές διαδικασίες.

4.2. Διοικητική διάρθρωση του Δήμου

Η ποικιλία των αναγκών ενός Δήμου προσδίδουν αναγκαστικά και μια πολλαπλότητα στο περιεχόμενο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Το γεγονός αυτό δημιουργεί την ανάγκη για μια ποικιλία δραστηριοτήτων του Δήμου και επομένως μια ανάλογη δομή, η οποία θα μπορεί να ανταποκρίνεται στην πολλαπλότητα των απαιτήσεων.

Σ' ένα τέτοιο οργανωτικό σχήμα, η πληροφόρηση, η συνεργασία και ο συντονισμός των ενεργειών, αποκτούν κρίσιμη σημασία για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του Δήμου και των υπηρεσιών που προσφέρει.

Συνοπτικά η οργανωτική διάρθρωση του Δήμου, όπως εμφανίζεται από την τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου (ΦΕΚ 689/20-8-1991), είναι ως εξής (άρθρο 1):

1. Δήμαρχος
2. Αντιδήμαρχος
3. Γραφείς Γραμματείας Δημάρχου
4. Γραφείο Ειδικού Συμβούλου και Ειδικού Συνεργάτη
5. Γραφείο Νομικής Υπηρεσίας
6. Γραφείο Ιατρείου
7. Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών
8. Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
9. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών

10. Διεύθυνση Περιβάλλοντος

Ολόκληρη η Υπηρεσία του Δήμου αποτελείται από (άρθρο 2):

1. Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών
2. Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
3. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών
4. Διεύθυνση Περιβάλλοντος

Η διάρθρωση των Υπηρεσιών αυτών έχει ως εξής (άρθρο 3):

1. Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών

A) Τμήμα Διοικητικό

- α. Γραφείο Προσωπικού
- β. Γραφείο Γραμματείας Δ.Σ., Δ.Ε., Σ.Σ.
- γ. Γραφείο Πρωτοκόλλου Διεκπεραιώσεως Αρχείου
- δ. Γραφείο Διοικητικής Υποστήριξης

B) Τμήμα Ανάπτυξης

- α. Γραφείο Ε.Ε., Στατιστικής, Προγραμματισμού
- β. Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων
- γ. Γραφείο Κοινωνικής Υποστήριξης και Πληροφόρησης
- δ. Γραφείο Παιδείας
- ε. Γραφείο Μηχανογράφησης

Γ) Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης

- α. Γραφείο Μητρώου Στρατολογίας και Δημοτολογίου
- β. Γραφείο Ληξιαρχου, Ιθαγένειας, Πολιτικών Γάμων και Εκλογών

2. Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών

A) Τμήμα Λογιστηρίου

- α. Γραφείο Προϋπολογισμού
- β. Γραφείο Αναλήψεως και Εκκαθάρισης Δαπανών
- γ. Γραφείο Μισθοδοσίας και Ασφάλισης Προσωπικού

B) Τμήμα Προμηθειών

- α. Γραφείο Προμηθειών
- β. Γραφείο Διαχείρισης Υλικού

Γ) Τμήμα Δημοτικών Προσόδων

- α. Γραφείο Φόρων, τελών και Δικαιωμάτων
- β. Γραφείο Δημοτικής Περιουσίας
- γ. Γραφείο Δημοτικού Νεκροταφείου
- δ. Γραφείο Δημοτικής Αστυνομίας

3. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών

A) Γραφείο Γραμματείας Τεχνικών Υπηρεσιών

- α. Τμήμα Πολεοδομίας
- β. Γραφείο Τοπογραφικού
- γ. Γραφείο Έκδοσης Αδειών
- δ. Γραφείο Αυθαιρέτων

B) Τμήμα Σχεδίου Πόλης και Κτηματολογίου

α. Γραφείο Σχεδίου Πόλης

β. Γραφείο Κτηματολογίου

Γ) Τμήμα Έργων και Κατασκευών

α. Γραφείο Έργων και Κατασκευών

β. Γραφείο Συντήρησης Κτιρίων

Δ) Τμήμα Προγραμματισμού και Μελετών

α. Γραφείο Προγραμμάτων Έργων

β. Γραφείο Μελετών

4. Διεύθυνση Περιβάλλοντος

A) Τμήμα Καθαριότητας και Συντήρησης Μηχανολογικού Εξοπλισμού

α. Γραφείο Καθαριότητας και Κίνησης

β. Γραφείο Συντήρησης και Επισκευών

B) Τμήμα Ανάπτυξης Περιβάλλοντος

α. Γραφείο Πρασίνου και Γεωπονίας

β. Γραφείο Μελετών Διαμόρφωσης Περιβάλλοντος

5. Αυτοτελές Γραφείο Ιατρού

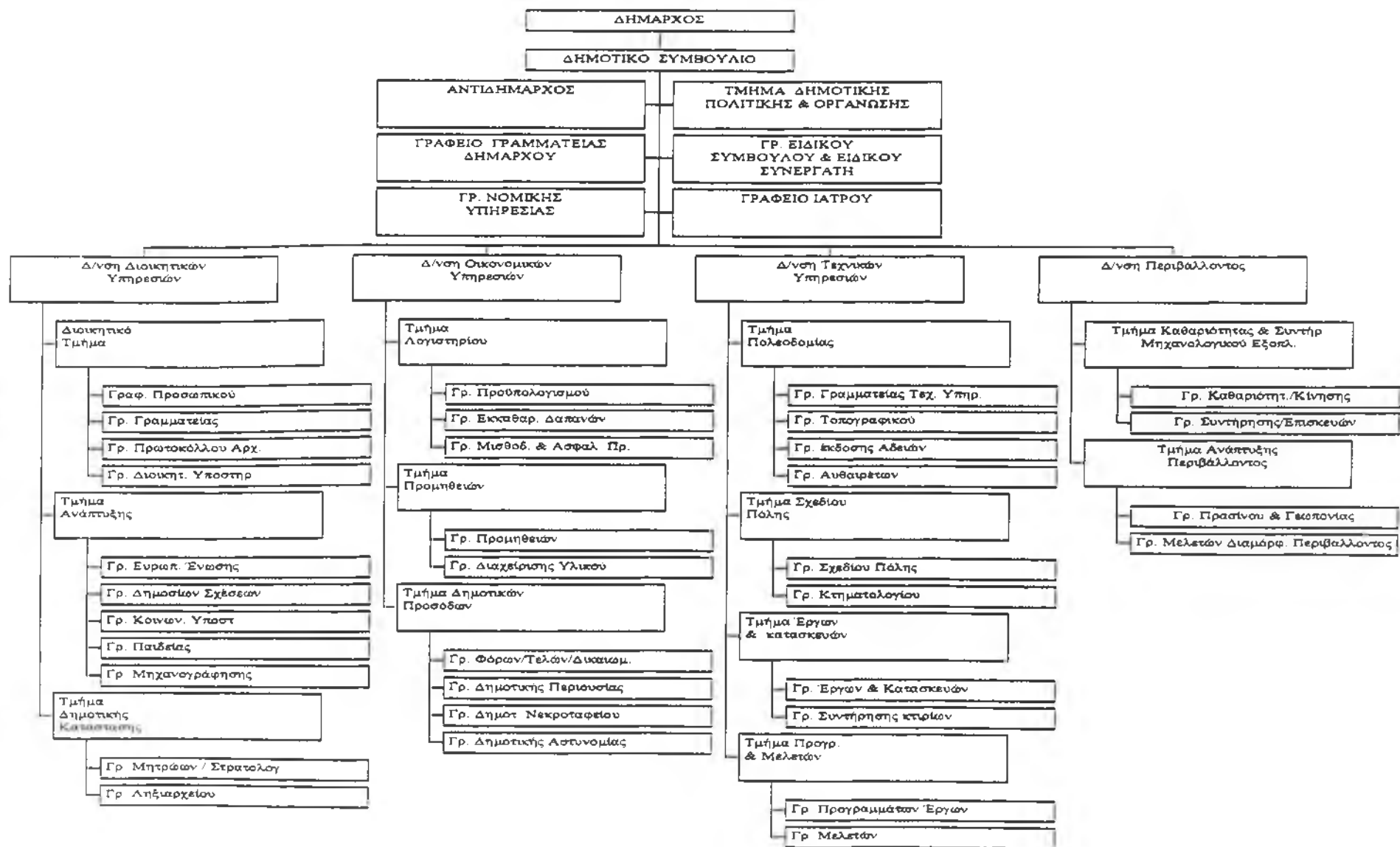
Όλα τα παραπάνω Γραφεία και Τμήματα δεν έχουν ακόμα στελεχωθεί πλήρως, ενώ παράλληλα ο Δήμος έχει αναπτύξει και άλλες υπηρεσίες, που λειτουργούν είτε με τη μορφή Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), είτε με τη μορφή Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.):

- Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης Ηλιούπολης
- Δημοτική Κατασκευαστική Επιχείρηση
- Πνευματικό Κέντρο - Δημοτική Βιβλιοθήκη
- Αθλητικός Οργανισμός
- Γραφείο Κοινωνικής Υποστήριξης
- Τμήμα Ανάπτυξης (Ε.Ε., Στατιστική, Προγραμματισμός, Δημόσιες Σχέσεις, Κοινωνική Υποστήριξη, Παιδεία, Μηχανοργάνωση)
- Κέντρο Επαγγελματικής Πληροφόρησης
- 3 ΚΑΙΠΗ
- Κινηματογράφος «Σινέ Ηλιούπολη»

Τέλος, ο Δήμος έχει χωριστεί σε 5 Συνοικιακά Συμβούλια:

- Αγίας Μαρίνας
- Αγίου Κωνσταντίνου - Τυπογραφικών
- Κέντρου Ηλιούπολης
- Κάτω Ηλιούπολης - Αγίας Παρασκευής
- Άνω Ηλιούπολης – Πανοράματος

Οργανόγραμμα 1: Γενική διοικητική διάρθρωση υπηρεσιών του Δήμου Ηλιουπόλης

4.3. Διάρθρωση Υπηρεσιών

Οι δραστηριότητες των υπηρεσιών του Δήμου κατανέμονται στις εξής διοικητικές ενότητες:

1. Γραφείο Ειδικών Συνεργατών, Συμβούλων ή Επιστημονικών Συνεργατών

2. Γραφείο Δικηγόρου

3. Αυτοτελές Γραφείο Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων.

α) Γραμματειακή υποστήριξη Δημάρχου, Αντιδημάρχων, Προέδρου Δ.Σ.

β) Ενημέρωση δημοτών - Τηλεφωνικό κέντρο

γ) Δημοσιότητα - Δημόσιες Σχέσεις - Διεθνείς Σχέσεις

4. Αυτοτελές Γραφείο Αθλητισμού - Νεολαίας - Παιδείας

α) Αθλητισμός - Νεολαία

β) Διαχείριση θεμάτων παιδείας και σχολικών επιτροπών

5. Αυτοτελές Τμήμα Προγραμματισμού - Κοινωνικής Πολιτικής - Πληροφορικής

α) Επιστημονοτεχνική υποστήριξη της δράσης του Δήμου για τον προγραμματισμό

β) Προγράμματα Ευρωπαϊκής Ένωσης

γ) Υποστήριξη της εισαγωγής και αξιοποίησης της πληροφορικής

δ) Λειτουργίες τεκμηρίωσης

ε) Θέματα κοινωνικής πολιτικής και ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού

6. Δ/νση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών

6.1. Τμήμα Διοικητικών Υπηρεσιών

α) Γραμματεία Δημοτικού Συμβουλίου, Δημαρχιακής Επιτροπής, Επιτροπών Δημοτικού Συμβουλίου.

β) Θέματα προσωπικού

γ) Πρωτόκολλο, Αρχείο και βοηθητικές εργασίες

δ) Λειτουργίες κλητήρα

ε) Διοικητική υποστήριξη Ν.Π.Δ.Δ. του Δήμου

στ) Χορήγηση αδειών καταστημάτων

ζ) Λειτουργίες αγροτοκτηνοτροφικών και δασικών υποθέσεων

η) Δημοτική κατάσταση

6.2. Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών.

α) Λειτουργίες Λογιστηρίου - Προγραμματισμού

β) Διαχείριση Εσόδων

γ) Λειτουργίες Μισθοδοσίας

δ) Λειτουργίες Προμηθειών - Αποθήκης

ε) Θέματα δημοτικής περιουσίας - κληροδοτημάτων

στ) Ταμειακή Υπηρεσία

6.3. Ειδική Υπηρεσία Δημοτικής Αστυνομίας

7. Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών

7.1. Γραφείο Γραμματείας Δ/σης

7.2. Τμήμα Τεχνικό

α) Λειτουργίες μελετών - επιβλέψεων έργων

β) Λειτουργίες επισκευών και συντήρησης έργων - Πολιτιστική κληρονομιά - Συντήρηση μνημείων

7.3. Τμήμα Πολεοδομίας

α) Πολεοδομικός σχεδιασμός

β) Τοπογραφικές εφαρμογές - κτηματολόγιο

γ) Έκδοση οικοδομικών αδειών και έλεγχος αυθαιρέτων - επικινδύνων οικοδομών

8. Δ/ση Περιβάλλοντος, Καθαριότητας και Πρασίνου.

8.1. Τμήμα Διαχείρισης Απορριμμάτων

α) Διαχείριση απορριμμάτων

β) Κίνηση -Συντήρηση οχημάτων

8.2. Τμήμα Πρασίνου

α) Λειτουργίες συντήρησης πρασίνου και κήπων

β) Δημοτικό Κοιμητήριο

γ) Λειτουργίες δημοτικών σφαγείων

δ) Λειτουργίες Λαϊκών Αγορών - Υγειονομικός έλεγχος

8.3. Τμήμα Ύδρευσης

α) Ύδρευση

β) Υγειονομική προστασία νερού

1. Αρμοδιότητες Γραφείου Ειδικών Συνεργατών, Εδικών Συμβούλων ή Επιστημονικών Συνεργατών

Ο κάθε ειδικός σύμβουλος, επιστημονικός συνεργάτης ή ειδικός συνεργάτης ασκεί καθήκοντα επιτελικά και δεν έχει αποφασιστική αρμοδιότητα οποιαδήποτε μορφής. Παρέχει συμβουλές και διατυπώνει εξειδικευμένες γνώμες, γραπτά ή προφορικά, για το συγκεκριμένο τομέα δραστηριοτήτων τον οποίο έχει οριστεί να εξυπηρετήσει.

Το συμβουλευτικό του έργο απευθύνεται προς τον Δήμαρχο, το Δημοτικό Συμβούλιο και τη Δημαρχιακή Επιτροπή ανάλογα με τις αρμοδιότητες του. Συνεργάζεται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του με το Τμήμα Προγραμματισμού για την επεξεργασία εισηγήσεων και προτάσεων προς τον Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο.

2. Αρμοδιότητες Γραφείου Δικηγόρου

Παροχή υπηρεσιών νομικής υποστήριξης προς τα Πολιτικά Όργανα του Δήμου για την προώθηση των επιδιώξεων / στόχων / συμφερόντων του Δήμου. (Παρίστανται στις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και της Δημαρχιακής Επιτροπής όταν καλείται).

Παροχή υπηρεσιών νομικής υποστήριξης προς τις υπηρεσίες στα νομικά πρόσωπα και στα άλλα ιδρύματα του Δήμου για οποιοδήποτε θέμα. Νομική επεξεργασία και γνωμοδότηση για πράξεις της Δημόσιας Διοίκησης που αφορούν το Δήμο. Νομική επεξεργασία συμβάσεων του Δήμου, συμβολαίων, συμβάσεων εργασίας και έργου, δημοπρασιών κ.λ.π. Παραστάσεις σ' όλα τα Δικαστήρια για υποθέσεις του Δήμου. Παραστάσεις στις Διοικητικές Αρχές για την προάσπιση των συμφερόντων του Δήμου. Συντήρηση της αναγκαίας υποδομής του γραφείου για να ανταποκριθεί στις προηγούμενες δραστηριότητες. (Συγκέντρωση νόμων, διαταγμάτων, γνωμοδοτήσεων, αποφάσεων και νομολογίας που αφορούν τα θέματα που απασχολούν το Δήμο).

3. Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Γραφείου Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων.

α) Γραμματειακή υποστήριξη Δημάρχου, Αντιδημάρχου, Προέδρου Δ.Σ.

Δακτυλογράφηση, αναπαραγωγή, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση προσωπικής αλληλογραφίας και αποφάσεων του Δημάρχου, καθώς και προσωπικής αλληλογραφίας και αποφάσεων οργάνων. Ρύθμιση συναντήσεων και επικοινωνιών Δημάρχου και οργάνων, τήρηση ημερολογίου των προσωπικών επαφών τους εντός και εκτός του Δήμου. Τήρηση ειδικού πρωτοκόλλου Δημάρχου. Τήρηση προσωπικού αρχείου εγγράφων του Δημάρχου. Τήρηση αρχείου των εγγράφων που εισέρχονται και εξέρχονται για κάθε όργανο. Τήρηση πρακτικών συναντήσεων ή συμβουλίων στα οποία μετέχει ο Δήμαρχος και τα όργανα. Προετοιμασία για την συμμετοχή του Δημάρχου στα αιρετά και υπηρεσιακά όργανα του Δήμου.

Συγκέντρωση στοιχείων ή εγγράφων που πρέπει να υπογραφούν από το Δήμαρχο και τα όργανα και μέριμνα για την υπογραφή και τη διεκπεραίωση τους. Τήρηση αρχείου αποφάσεων Δημάρχου και οργάνων. Διεξαγωγή κάθε υπηρεσίας που ανατίθεται από το Δήμαρχο και η οποία δεν ανήκει στην αρμοδιότητα των υπολοίπων υπηρεσιών.

β) Ενημέρωση δημοτών - Τηλεφωνικό Κέντρο

Υποδοχή και πληροφόρηση των δημοτών για κάθε δραστηριότητα του Δήμου. Ενημέρωση των δημοτών για τα δικαιώματά τους και τις ενέργειες που απαιτούνται για την διεκπεραίωση των υποθέσεών τους, καθώς και ο εφοδιασμός τους με τα απαραίτητα πληροφοριακά στοιχεία και έντυπα. Παραλαβή υποδείξεων, προτάσεων και παραπόνων των δημοτών.

Λειτουργία τηλεφωνικού κέντρου, παροχής πληροφοριών προς τους πολίτες. Διάθεση ενημερωτικών φυλλαδίων, οδηγιών, εντύπων για την καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών από τις δημοτικές υπηρεσίες.

γ) Δημοσιότητα - Δημόσιες Σχέσεις - Διεθνείς Σχέσεις

Οργανωτική προετοιμασία και υποστήριξη ενημερωτικών συνεδρίων, συνελεύσεων, εορτών, δεξιώσεων και γενικά εκδηλώσεων του Δήμου. Επιμέλεια της διοργάνωσης της υποδοχής, φιλοξενίας και ξενάγησης ξένων αντιπροσωπειών. Υποστήριξη των αιρετών οργάνων και των υπηρεσιών για την διοργάνωση των συναντήσεων με προσκεκλημένους από το εξωτερικό και αντιστοίχως επισκέψεων της δημοτικής αρχής.

Επιμέλεια της διαδικασίας μετάβασης στο εξωτερικό δημοτικής αντιπροσωπείας. Επικοινωνία με φορείς του εξωτερικού που ενδιαφέρουν το Δήμο. Συνεργασία με την Υπηρεσία Πληροφορικής για την τήρηση αρχείου τοπικών, διεθνών και ξένων φορέων (Αρχές, Δημόσιες Υπηρεσίες, Σωματεία, Προξενεία, Ιδρύματα Δήμου άλλων χωρών κ.λ.π.)

Παρακολούθηση δημοσιεύσεων του τύπου ή εκπομπών στα μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και μέριμνα για την προετοιμασία ανάλογων δημοσιεύσεων με στόχο την προάσπιση των συμφερόντων του Δήμου. Συνεργασία με τους δημοσιογράφους και οργάνωση των συνεντεύξεων τύπου. Συνεργασία με τον τοπικό τύπο για τοπικά θέματα. Δημοσίευση διακηρύξεων και ανακοινώσεων των υπηρεσιών του Δήμου.

Σχεδιασμός, εισήγηση και εφαρμογή προγραμμάτων προβολής του έργου και των υπηρεσιών που παρέχει ο Δήμος. Σχεδιασμός, εισήγηση και

εφαρμογή προγραμμάτων ενημέρωσης των πολιτών για τις επιδιώξεις, στόχους και υπηρεσίες του Δήμου με γενικό στόχο την δραστηριότητα των πολιτών για την προώθηση των τοπικών συμφερόντων. Σχεδιασμός, εισήγηση και εφαρμογή προγραμμάτων ενημέρωσης των ξένων ή γενικά των διερχόμενων από το Δήμο. Επιμέλεια ενημερωτικών εκδόσεων ή εκπομπών του Δήμου στα Μ.Μ.Ε. Συγκέντρωση ειδήσεων από τον χώρο του Δήμου, επεξεργασία υλικού, σχεδιασμός, εισήγηση και εφαρμογή προγραμμάτων διανομής τους.

Τήρηση πληροφοριακού αρχείου δημοσιεύσεων ή εκπομπών που αφορούν το Δήμο, καθώς και των σχετικών απαντήσεων. Μέριμνα για όλα τα θέματα που άπτονται της τουριστικής προβολής και διαφήμισης του Δήμου. Φροντίδα για την εμφάνιση του Δήμου στις εκθέσεις Τουρισμού. Συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς τουρισμού για την καταγραφή των προβλημάτων του τομέα και για την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

4. Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Γραφείου Αθλητισμού - Νεολαίας - Παιδείας

α) Αθλητισμός - Νεολαία

Οργάνωση - λειτουργία κάθε μορφής αθλητικών εκδηλώσεων, διαφόρων συναντήσεων (ποδοσφαίρου, καλαθοσφαίρισης, κολύμβησης κ.λ.π.), προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού για όλες τις ηλικίες, προγραμμάτων για παιδιά με ειδικές ανάγκες, προγραμμάτων για την ανεύρεση ταλέντων, καθώς και ειδικών προγραμμάτων αθλητικής παιδείας (παιδί και θάλασσα, αθλητισμός και γυναίκα, αθλητισμός και Τρίτη ηλικία κ.λ.π.). Φροντίδα εθνικών γυμναστηρίων η κυριότητα και η χρήση των οποίων έχει περιέλθει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Έρευνα για τα γενικά προβλήματα που συνδέονται με τον αθλητισμό και εισήγηση λύσεων. Καταγραφή και αξιολόγηση των υπαρχόντων αθλητικών χώρων - εγκαταστάσεων, μέριμνα για την καλή λειτουργία και τη βελτίωση της αθλητικής υποδομής. Επικοινωνία με ομοσπονδίες, ομίλους και γενικότερα με φορείς που σχετίζονται με τον αθλητισμό.

β) Διαχείριση θεμάτων παιδείας και σχολικών επιτροπών

Καταγραφή στεγαστικών και λειτουργικών αναγκών των σχολείων. Μέριμνα επίλυσης προβλημάτων από το Δήμο ή από τους αρμόδιους φορείς. Προτάσεις στους αρμόδιους φορείς σε συνεργασία με την επιτροπή παιδείας για απαλλοτριώσεις χώρων για ανέγερση νέων διδακτηρίων. Ενημέρωση της Δημοτικής Επιτροπής Παιδείας και των σχολικών επιτροπών σε θέματα αρμοδιότητάς της. Μέριμνα για τη συγκρότηση σχολικών επιτροπών όλων των σχολείων της Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης και της Δημοτικής Επιτροπής Παιδείας.

Ρύθμιση των πιστώσεων των λειτουργικών δαπανών όλων των σχολικών μονάδων. Ρύθμιση των πιστώσεων των επισκευών και συντήρηση των σχολικών κτιρίων. Διεκπεραίωση κτιριακών θεμάτων που έχουν σχέση με συντηρήσεις, ανεγέρσεις, προσθήκες αιθουσών, αθλητικές εγκαταστάσεις, συμπλήρωμα ή δημιουργία τους, επεκτάσεις χώρων στα υπάρχοντα σχολεία, αγορές οικοπέδων νέων σχολικών μονάδων.

Τήρηση βιβλίου θεωρήσεων τριπλοτύπων αποδείξεων εισπράξεως. Τήρηση φακέλου κάθε σχολείου ή συγκροτήματος. Τήρηση φακέλου των εγγράφων προϋπολογισμών των σχολείων που υπάγονται στο Δήμο.

Εισηγήσεις στο Δημοτικό Συμβούλιο για έγκριση πιστώσεων για τις σχολικές μονάδες, μετά από απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής Παιδείας και καταγραφή των πρακτικών των συνεδριάσεων. Έλεγχος των απολογιστικών στοιχείων. Καταγραφή καταστάσεων κατανομής λειτουργικών δαπανών και ενημέρωση των σχολείων για την παραλαβή των χρημάτων. Εισήγηση στο Δ.Σ. για έγκριση πιστώσεων για τα σχολικά κτίρια, μετά από απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής Παιδείας.

5. Αυτοτελές Τμήμα Προγραμματισμού - Κοινωνικής Πολιτικής - Πληροφορικής

α) Επιστημονοτεχνική υποστήριξη της δράσης του Δήμου για τον Προγραμματισμό

Το αντικείμενο ενεργοποίησης του τμήματος είναι η παροχή επιστημονοτεχνικής υποστήριξης στο σύνολο των θεμάτων άσκησης πολιτικής από την Δημοτική Αρχή με σκοπό την ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου και την αντιμετώπιση των τοπικών προβλημάτων. Στην κατεύθυνση αυτή το τμήμα θα συνεργάζεται με τις αντίστοιχες υπηρεσίες του Δήμου, προκειμένου να αντιμετωπίζει τα πιο κάτω αναφερόμενα θέματα προγραμματισμού. Θα πρέπει επίσης να αποκτήσει σχέσεις συνεργασίας με τις υπηρεσίες της Ν.Α., της Περιφέρειας, των Κεντρικών Φορέων, καθώς και με τους φορείς διαδημοτικής συνεργασίας στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου.

Ενδεικτικά τα θεματικά αντικείμενα δραστηριοποίησης του Τμήματος Προγραμματισμού - Κοινωνικής Πολιτικής - Πληροφορικής είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν:

α.1. Θέματα οικονομικής ανάπτυξης, οικονομικών και οργάνωσης του Δήμου.

Δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Υποστήριξη και συντονισμός της δράσης του Δήμου με μικρομεσαίες επιχειρήσεις, συνεταιρισμούς και γειτονικούς Ο.Τ.Α. Τουριστική ανάπτυξη και προβολή της περιοχής του Δήμου. Οικονομικός προγραμματισμός του Δήμου και των θυγατρικών φορέων του. Επεξεργασία προτάσεων καλύτερης αξιοποίησης της δημοτικής περιουσίας. Υποστήριξη του Δήμου και των Θυγατρικών φορέων του σε θέματα οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας.

α.2. Θέματα προστασίας περιβάλλοντος.

Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων. Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων μελλοντικών δράσεων. Αποκατάσταση χώρων, απομάκρυνση οχλουσών δραστηριοτήτων. Έλεγχος ρύπανσης (ατμόσφαιρας, υδάτων, ηχορύπανσης): Δημιουργία και συντήρηση

χώρων πρασίνου. Ζητήματα προστασίας της υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων.

Οι αρμοδιότητες του τμήματος στα πιο πάνω θεματικά πεδία περιλαμβάνουν:

Συγκέντρωση πληροφοριών από το εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου που επηρεάζουν τις δραστηριότητες του (π.χ. πλαίσια του εθνικού περιφερειακού και νομαρχιακού προγραμματισμού, θεσμικό πλαίσιο Τ.Α., χρηματοδοτήσεις, δημόσιες πολιτικές κατευθύνσεις των συλλογικών οργάνων της Τ.Α., προγράμματα φορέων υποστήριξης της Τ.Α., προγράμματα Ε.Ε.)

Συνεχής έρευνα και παρακολούθηση των εξελίξεων στη περιοχή του Δήμου και τεκμηρίωσή τους μέσω της συγκέντρωσης στοιχείων και σύνταξης στατιστικών πινάκων που περιγράφουν την οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική κ.λ.π. κατάστασή της. Συνεχής επικαιροποίηση των στοιχείων και οργάνωσης τους σε ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα. Φροντίδα για τη συγκέντρωση μελετών και τεχνογνωσίας που είναι δυνατόν να βοηθήσουν τις επιδιώξεις του Δήμου (π.χ. κλαδικές και αναπτυξιακές μελέτες, έρευνες, ειδικές μελέτες διαμόρφωσης και τυποποίησης τεχνογνωσίας στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης κ.λ.π.)

Διεξαγωγή ερευνών με επιστημονικές μεθόδους, προκειμένου να συλλέγονται αξιόπιστα στοιχεία και να τεκμηριώνονται τα συμπεράσματα όσον αφορά τις ανάγκες και τα αιτήματα των δημοτών. Μηχανογραφική επεξεργασία των προηγούμενων στοιχείων και πληροφοριών και παραγωγή στατιστικών δεδομένων για τις ανάγκες των δημοτών και της περιοχής του Δήμου.

Συνεργασία με τους ειδικούς επιστημονικούς συνεργάτες, τους Προϊσταμένους και τα επιστημονικά στελέχη του Δήμου και προώθηση των εισηγήσεών τους για την επεξεργασία προτάσεων προς τα αιρετά όργανα. Συγκέντρωση στοιχείων και άλλου υλικού που απαιτείται για την τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων από το Δ.Σ., τη Δ.Ε. και τις επιτροπές του Δ.Σ. Συλλογή στοιχείων και ενημέρωση των αιρετών και υπηρεσιακών οργάνων σχετικά με τις επιπτώσεις των έργων και

προγραμμάτων που υλοποιούνται στη περιοχή του Δήμου από τους άλλους φορείς.

Εισήγηση και διενέργεια διαδικασιών ανάθεσης (σε συνεργασία με την αντίστοιχη υπηρεσία ορισμένων από τις δραστηριότητες του τμήματος σε εξειδικευμένο επιστημονικό δυναμικό εκτός Δήμου, όταν οι αρμόδιες υπηρεσίες εκφράζουν αδυναμία αντιμετώπισης του θέματος. Συνεργασία παροχή κατευθύνσεων και παρακολούθηση του εξειδικευμένου αυτού επιστημονικού δυναμικού.

β) Προγράμματα Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ειδικά για τα προγράμματα της Ε.Ε. οι αρμοδιότητες του τμήματος είναι:

Ενημέρωση της Δημοτικής Αρχής για τα προγράμματα της Ε.Ε. που ενδιαφέρουν το Δήμο και υποστήριξη των αρμοδίων υπηρεσιών στο σχεδιασμό, στην υλοποίηση και στην αξιολόγηση σχετικών ενεργειών. Κατάρτιση αιτήσεων, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες συμμετοχής του Δήμου, σε συγκεκριμένα προγράμματα και η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της υλοποίησής τους. Επικοινωνία με τους εθνικούς συντονιστές και τα αρμόδια κοινοτικά Όργανα. Αναζήτηση συνεργασιών στο εσωτερικό και εξωτερικό για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν τα προγράμματα. Διακίνηση μέσα στο Δήμο εντύπων και άλλων μέσων πληροφόρησης για τις ευρωπαϊκές εξελίξεις που αφορούν την Τ.Α. Ενημέρωση των υπαλλήλων και των αιρετών στα Κοινοτικά ζητήματα.

γ) Υποστήριξη της εισαγωγής και αξιοποίησης της πληροφορικής

Εκπόνηση μελετών ή διοίκησή τους, εφόσον ανατίθεται σε εξωτερικούς μελετητές, για την σκοπιμότητα αυτοματοποίησης διαδικασιών μέσω της πληροφορικής, την ανάλυση συστημάτων, την εκτίμηση των αναγκών για την εγκατάσταση και λειτουργία των μηχανογραφικών εφαρμογών, την παραγωγή των προγραμμάτων σε συνδυασμό με την επιλογή

λειτουργικού συστήματος και υλικού. Εκπόνηση ή διοίκηση μελετών προμήθειας του απαραίτητου εξοπλισμού σε λογισμικό ή / και υλικό.

Φροντίδα για την εκπαίδευση των χρηστών των μηχανογραφικών εφαρμογών που υποστηρίζονται από το σύστημα, καθώς και για την ενημέρωση όλου του προσωπικού σε θέματα πληροφορικής. Εξασφάλιση της ύπαρξης λεπτομερούς και ενημερωμένης τεκμηρίωσης των μηχανογραφικών εφαρμογών. Εξασφάλιση των αποθηκευμένων πληροφοριών και προστασία τους από τυχόν δυνατότητες μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης.

Φροντίδα για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του όλου μηχανογραφικού συστήματος και την επίτευξη του μέγιστου βαθμού διαθεσιμότητάς του. Συνεχής ενημέρωση για τις δυνατότητες που προσφέρουν οι τεχνολογίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών και τη διατύπωση εισηγήσεων, με βάση την ανάλυση κόστους - ωφελειών, για την χρήση τέτοιων τεχνολογιών από το Δήμο. Φροντίδα για την συναρμογή και την ομαλή λειτουργία των μηχανογραφικών εφαρμογών που δεν αναπτύσσει ο ίδιος ο Δήμος αλλά προμηθεύεται από τρίτους.

Ανάπτυξη μικρών εφαρμογών που ενδέχεται να προκύψουν ανάλογα με τις ανάγκες του Δήμου. Παρακολούθηση της εξέλιξης της νομοθεσίας σε ό,τι αφορά θέματα ασφάλειας των πληροφοριών και προστασίας των ατομικών δικαιωμάτων και τη φροντίδα για την τήρηση των διατάξεων που εκάστοτε ισχύουν. Επικοινωνία με τις ομόλογες διοικητικές ενότητες άλλων Δήμων για την από κοινού αξιοποίηση της εμπειρίας και την προώθηση συνεργασιών σε προγράμματα κοινού ενδιαφέροντος.

δ) Λειτουργίες Τεκμηρίωσης

Συλλογή / επεξεργασία στοιχείων από τις υπηρεσίες του Δήμου και του εξωτερικού περιβάλλοντος. Ανάπτυξη και συντήρηση ηλεκτρονικών αρχείων με τα παραπάνω στοιχεία προς χρήση και αξιοποίηση από τη δημοτική αρχή και τις υπηρεσίες μέσω εσωτερικού ηλεκτρονικού δικτύου πληροφόρησης. Αξιοποίηση του INTERNET και των Τραπεζών

Πληροφοριών, σε συνεργασία με διαδημοτικούς και άλλους φορείς της Τ.Α.

ε) Θέματα κοινωνικής πολιτικής και ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού

Συγκέντρωση και επεξεργασία στοιχείων που αφορούν στην υφιστάμενη κατάσταση των υποδομών της περιοχής του Δήμου σε ζητήματα κοινωνικής πολιτικής, πρόνοιας, υγείας και πολιτισμού. Συγκέντρωση και επεξεργασία στοιχείων που αφορούν στην υφιστάμενη κατάσταση ατόμων του Δήμου που ανήκουν σε διάφορες κοινωνικές ομάδες (νέοι, ηλικιωμένοι, γυναίκες κ.λ.π.) και ιδίως ομάδων με κίνδυνο αποκλεισμού από την αγορά εργασίας. Παρακολούθηση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών πρόνοιας και υγείας προς τους δημότες, είτε μέσω των Νομικών Προσώπων του Δήμου, είτε μέσω άλλων τοπικών φορέων.

Σχεδιασμός με ολοκληρωμένο και ορθολογικό τρόπο της κοινωνικής / πολιτιστικής πολιτικής του Δήμου. Συντονισμός των προγραμμάτων των Ν.Π.Δ.Δ. και επιχειρήσεων του Δήμου, που ασκούν αρμοδιότητες κοινωνικής πολιτιστικής πολιτικής. Ο σχεδιασμός κοινωνικών / πολιτιστικών προγραμμάτων θα διενεργείται με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πόλης, τις αλλαγές που συντελούνται, τις ανάγκες που υπάρχουν ή προκύπτουν από αυτές, την επιστήμη και τη μέχρι τώρα εμπειρία από τον σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων με κοινωνικό περιεχόμενο.

Υποβολή προτάσεων σε εθνικά προγράμματα και προγράμματα της Ε.Ε. Παρακολούθηση και αξιολόγηση της υλοποίησης τους. Πληροφόρηση / ενημέρωση, ευαισθητοποίηση με σκοπούς τη δημιουργία κλίματος αρμονικής συνύπαρξης και συνεργασίας για την ανάπτυξη της πόλης και την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανεξάρτητα από διακρίσεις φυλής, φύλου, ηλικίας, σωματικής ή νοητικής μειονεξίας, πολιτιστικών διαφορών, πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής θέσης. Πληροφόρηση / ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και γενική ψυχοκοινωνική συμβουλευτική στήριξη ατόμων και ομάδων της πόλης που έχουν ιδιαίτερη ανάγκη.

Εκπόνηση ερευνών / μελετών. Ανάπτυξη συνεργασιών και συντονισμού με άλλους φορείς με σκοπό τη δημιουργία ενιαίας αντίληψης για τις ανάγκες και η αποφυγή επικαλύψεων στις υπηρεσίες που παρέχουν. Δημιουργία ενός μόνιμου μηχανισμού διασύνδεσης και συνεργασίας των φορέων, κρατικών και μη, επαγγελματικών και εθελοντικών, εθνικών, περιφερειακών και ευρωπαϊκών, που παρέχουν κοινωνικές / πολιτιστικές, υπηρεσίες στα γεωγραφικά όρια του Δήμου.

Προσέλκυση εθελοντών. Σχεδιασμός προγραμμάτων με στόχους τη διάσωση και διάδοση της πολιτιστικής κληρονομιάς, των αρχαιοτήτων της περιοχής, των μνημείων την προώθηση της συνεργασίας και της ανταλλαγής εμπειριών των νέων της πόλης μας με νέους από την Ευρώπη, τη διοργάνωση κοινωνικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων και την προώθηση του Κοινωνικού Τουρισμού. Προετοιμασία των διαδικασιών για τον ορισμό εκπροσώπων του Δήμου στα ιδρύματα - Νομικά Πρόσωπα που συνιστά ή σε άλλους τοπικούς φορείς στο χώρο των Κοινωνικών Υπηρεσιών. Παροχή γενικής υποστήριξης προς τους εκπροσώπους αυτούς για την επιτυχή δραστηριοποίησή τους.

6. Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Διοικητικών - Οικονομικών Υπηρεσιών

6.1. Τμήμα Διοικητικών Υπηρεσιών

α. Γραμματεία Δημοτικού Συμβουλίου, Δημαρχιακής Επιτροπής, Επιτροπών Δημοτικού Συμβουλίου

Κατάρτιση, σε συνεργασία με τον Πρόεδρο του Δ.Σ., της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων του Δ.Σ. και ενημέρωση των μελών του Δ.Σ. για τα θέματα και το χρόνο, τόπο κάθε συνεδρίασης. Συγκέντρωση αναπαραγωγή και αποστολή στα μέλη του Δ.Σ. των διαφόρων εισηγήσεων και γενικά του ενημερωτικού υλικού που αντιστοιχεί στα θέματα των συνεδριάσεων. Μέριμνα για το χώρο των συνεδριάσεων την καλή λειτουργία των εγκαταστάσεων, την ύπαρξη των κατάλληλων μέσων κ.λ.π. Τήρηση πρακτικών κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων. Τήρηση αρχείου πρακτικών και αποφάσεων του Δ.Σ. Δακτυλογράφηση /

αναπαραγωγή αποφάσεων του Δ.Σ. και αποστολή τους στη Περιφερειακή Διοίκηση.

Ενημέρωση των υπηρεσιών του Δήμου για τις εγκεκριμένες αποφάσεις του Δ.Σ. Ενημέρωση των αρμοδίων επιτροπών του Δ.Σ. για τα θέματα που παραπέμπονται σ' αυτές από το Δημοτικό Συμβούλιο προς μελέτη. Παρακολούθηση της διαδικασίας επεξεργασίας τους και προετοιμασία για την έγκαιρη επανεισαγωγή τους στο Δημοτικό Συμβούλιο προς λήψη οριστικής απόφασης. Παροχή κάθε είδους γραμματειακής υποστήριξης προς τη Δημαρχική Επιτροπή και τις μόνιμες και έκτατες επιτροπές που συνιστά το Δημοτικό Συμβούλιο (ενημέρωση για τα θέματα και τον χρόνο κάθε συνεδρίασης, διανομή εισηγήσεων προς τα μέλη των επιτροπών, τήρηση πρακτικών, τήρηση αρχείου πρακτικών, δακτυλογράφηση / αναπαραγωγή εισηγήσεων κ.λ.π.). Τήρηση αρχείου εκπροσώπων του Δήμου σε διάφορους φορείς και όργανα. Φροντίδα για την αποστολή στοιχείων προς τους προηγούμενους εκπροσώπους, επικοινωνία, παραλαβή και εσωτερική διεκπεραίωση των εκθέσεων των εκπροσώπων προς το Δήμο.

β) Θέματα Προσωπικού

Φροντίδα για τη συγκέντρωση των διατάξεων της νομοθεσίας και την κανονική εφαρμογή των γενικών ρυθμίσεων της πολιτείας στα θέματα του προσωπικού, οποιασδήποτε σχέσης εργασίας, του Δήμου. Διαχείριση των διαδικασιών που αφορούν την πρόσληψη, απόλυση, προαγωγή, παραίτηση. Τοποθέτηση, μετακίνηση, απόσπαση, μετάταξη κ.λ.π. του προσωπικού του Δήμου, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Διαχείριση των διαδικασιών ελέγχου παρουσίας, παροχής αδειών, αξιολόγησης και άσκησης πειθαρχικού δικαίου στο προσωπικό του Δήμου, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Τήρηση των μητρώων και φακέλων του προσωπικού του Δήμου, με οποιαδήποτε εργασιακή σχέση, με τη συγκέντρωση και καταγραφή των κάθε είδους μεταβολών της οικογενειακής υπηρεσιακής και ατομικής κατάστασης (προσόντα, οικογενειακή κατάσταση,

υπηρεσιακή εξέλιξη, απόδοση, αμοιβές, άδειες, απουσίες κ.λ.π.). Τήρηση των διαδικασιών συγκέντρωσης και καταγραφής των πληροφοριών που έχουν σχέση με τον καθορισμό των κάθε φύσης αμοιβών και παροχών προς το προσωπικό, οποιασδήποτε εργασιακής σχέσης, του Δήμου.

Παροχή κάθε είδους πληροφοριών, προφορικών ή γραπτών (πιστοποιητικά, βεβαιώσεις κ.λ.π. προς το προσωπικό του Δήμου που αφορούν την υπηρεσιακή του κατάσταση. Παρακολούθηση των μεταβολών της οργανωτικής κατάστασης και στελέχωσης των υπηρεσιών του Δήμου. Παρακολούθηση της κατανομής των θέσεων εργασίας στις επιμέρους υπηρεσίες του Δήμου.

γ) Πρωτόκολλο, Αρχείο και Βοηθητικές Εργασίες

Τήρηση των διαδικασιών πρωτοκόλλησης των κάθε είδους εισερχόμενων στο Δήμο εγγράφων. Διανομή των εγγράφων στις επιμέρους υπηρεσίες του Δήμου. Τήρηση των διαδικασιών πρωτοκόλλησης των κάθε είδους εξερχόμενων από το Δήμο εγγράφων. Διεκπεραίωση / αποστολή των εγγράφων αυτών στους αποδέκτες. Τήρηση ενεργών και ιστορικών αρχείων εγγράφων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Τήρηση του γενικού αρχείου του Δήμου.

Παροχή κάθε είδους δακτυλογράφησης και γραμματειακής υποστήριξης προς τις διάφορες υπηρεσιακές μονάδες. Μέριμνα για την εκτέλεση των γενικών βοηθητικών λειτουργιών υποστήριξης για τις ανάγκες των υπηρεσιών του Δήμου (τέλεξ, φαξ, καθαριότητα κτιρίων, γραφείων, λειτουργία κυλικείων, φωτοαντιγραφές, εξωτερικές και εσωτερικές εργασίες διακίνησης εγγράφων κ.λ.π.). Για το σκοπό αυτό αξιοποιούνται φύλακες, καθαρίστριες κ.λ.π., στους οποίους κατανέμονται αρμοδιότητες για τα επιμέρους κτίρια εγκατάστασης των υπηρεσιών του Δήμου.

δ) Λειτουργίες Κλητήρα

Μεταφορά της αλληλογραφίας που διαβιβάζεται με το ταχυδρομείο και από υπηρεσία σε υπηρεσία. Εκτέλεση κάθε εργασίας που τους ανατίθεται

σχετική με τη διαβίβαση και παραλαβή εγγράφων του Δήμου και επίδοση στους δημότες ή διάφορες αρχές εγγράφων του Δήμου ή άλλων υπηρεσιών. Ανάρτηση των δημοσιεύσεων - τοιχοκολλήσεων των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, Επιτροπών, καθώς και των ανακοινώσεων και ανακηρύξεων του Δήμου.

ε) Διοικητική Υποστήριξη Ν.Π.Δ.Δ. του Δήμου

Εκτέλεση των λειτουργιών διοικητικής υποστήριξης (τήρηση αρχείων, γραμματειακή υποστήριξη, πρακτικά). Ενημέρωση Δημάρχου και Δημοτικού Συμβουλίου για όλα τα θέματα λειτουργίας των Ν.Π.Δ.Δ. του Δήμου. Συνεργασία με το τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών για θέματα οικονομικής διαχείρισης των Ν.Π.Δ.Δ. Συνεργασία με τις υπηρεσίες των Ν.Π.Δ.Δ. για τα θέματα λειτουργίας τους.

στ) Χορήγηση Αδειών Καταστημάτων

Χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας όλων των καταστημάτων και επιχειρήσεων, οι όροι λειτουργίας των οποίων καθορίζονται από υγειονομικές διατάξεις. Χορήγηση αδειών μικροπωλητών και η κατασκευή, λειτουργία και εκμετάλλευση περιπτέρων και κυλικείων εντός κοινόχρηστων χώρων. Χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας θεάτρων, κινηματογράφων και παρεμφερών επιχειρήσεων.

Χορήγηση των αδειών λειτουργίας μουσικής σε δημόσια κέντρα, που προβλέπονται από αστυνομικές διατάξεις και χορηγούνται σύμφωνα με την Α5/3010/85 υγειονομική διάταξη. Χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας ψυχαγωγικών παιχνιδιών, που προβλέπονται από αστυνομικές διατάξεις και δεν υπάγονται στις διατάξεις του Ν.2000/1991.

Επιβολή διοικητικών κυρώσεων σε παραβάτες των όρων λειτουργίας των καταστημάτων (προσωρινή ή οριστική ανάκληση άδειας ή σφράγιση, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις).

ζ) Λειτουργίες Αγροκτηνοτροφικών και Δασικών Υποθέσεων

Έλεγχος των δηλώσεων και βεβαιώσεων των αγροτών της Περιφέρειας του Δήμου, που αφορούν τις οικονομικές ενισχύσεις από το Υπουργείο Γεωργίας. Έλεγχος και προσυπογραφή των δηλώσεων των αγροτών που αφορούν τις αναδιαρθρώσεις των καλλιεργειών. Φροντίδα για τη διευκόλυνση των αγροτών, κτηνοτρόφων, αλιέων κ.λ.π. για παροχή των επιδοτήσεων.

η) Δημοτική Κατάσταση

- *Δημοτολογία - Ιθαγένεια.*

Σύνταξη, ενημέρωση και τήρηση των βιβλίων του δημοτολογίου και πληθυσμού. Τήρηση για κάθε οικογένεια ιδιαίτερου φακέλου με τα σχετικά δικαιολογητικά και αρχείο αποφάσεων μεταβολών στα δημοτολόγια (μεταδημοτεύσεις, διορθώσεις ηλικιών, διαγραφές λόγω θανάτου, εγγραφή αδηλώτων - εξώγαμων κ.λ.π.).

Έκδοση πιστοποιητικών προσωπικής οικογενειακής κατάστασης και ταυτοπροσωπίας των δημοτών. Πολιτογραφήσεις αλλοδαπών με αίτηση και δήλωση στα τηρούμενα βιβλία πολιτογραφήσεων. Επιμέλεια της εφαρμογής των σχετικών με τους δημότες διατάξεων του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα και του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας.

- *Ληξιαρχείο*

Τήρηση και συνεχής ενημέρωση αρχείων στα οποία καταγράφονται τα ληξιαρχικά γεγονότα που συμβαίνουν στην περιφέρεια του Δήμου (γεννήσεις, γάμοι, θάνατοι), καθώς και κάθε μεταγενέστερο γεγονός που συνδέεται μ' αυτά (π.χ. βαπτίσεις, διαζύγια, ονοματοθεσία, μεταβολή θρησκευματος κ.λ.π.), σύμφωνα με τις ισχύουσες θεσμοθετημένες διαδικασίες. Τήρηση αρχείων επίσημων εγγράφων ληξιαρχικών γεγονότων. Περιοδική ενημέρωση των Κρατικών Υπηρεσιών (π.χ. Ε.Σ.Υ.Ε. για τις γεννήσεις, γάμους, θανάτους που συνέβησαν στην περιφέρεια του Δήμου.

Ενημέρωση της Δημοτικής Κατάστασης και των αντίστοιχων τμημάτων άλλων Ο.Τ.Α. για τα ληξιαρχικά γεγονότα που επηρεάζουν τα στοιχεία των μητρώων / αρχείων που τηρούνται στα τμήματα αυτά. Συνεργασία με Ληξιαρχεία άλλων Ο.Τ.Α. σε περιπτώσεις μεταβολών ή προσθήκης ληξιαρχικών πράξεων που βρίσκονται καταχωρημένες εκεί.

- *Μητρώα Αρρένων - Στρατολογία*

Κατάρτιση ετησίως των μητρώων αρρένων, τήρηση των αρχείων αυτών, ενημέρωση και τήρηση αρχείου των αποφάσεων των μεταβολών που επέρχονται σ' αυτά (αλλαγή επωνύμου, προσθήκης πατρωνύμου, μητρωνύμου, κυρίου ονόματος κ.α. στοιχείων). Κατάρτιση ετησίως των στρατολογικών πινάκων και έκδοση των απαιτούμενων πιστοποιητικών. Έκδοση των αναγκαίων πιστοποιητικών για την εισαγωγή των ενδιαφερομένων στις διάφορες στρατολογικές σχολές.

Σύνταξη και τήρηση των μητρώων διαφόρων απογραφών στρατολογικού ενδιαφέροντος. Διεκπεραίωση των προβλεπόμενων διαδικασιών για την εγγραφή αδηλώτων, την εξακρίβωση της ιθαγένειας αυτών, καθώς και τη διόρθωση των κάθε είδους εσφαλμένων εγγραφών στα μητρώα αρρένων.

- *Εκλογικοί Κατάλογοι - Εκλογικά Βιβλιάρια*

Επιμέλεια της εφαρμογής της εκλογικής νομοθεσίας και εκτέλεση των καθηκόντων που ανατίθενται στο Δήμο από τον εκλογικό νόμο. Παραλαβή σχετικών δικαιολογητικών και έκδοση συναφών με τα εκλογικά βιβλιάρια πιστοποιητικών. Παράδοση των εκλογικών βιβλιαρίων στους δικαιούχους δημότες. Τήρηση εκλογικών καταλόγων και φροντίδα για την κατά νόμο αναθεώρηση αυτών.

- *Τέλεση πολιτικών γάμων*

Μέριμνα για την τήρηση των θεσμοθετημένων διαδικασιών για την διεξαγωγή των πολιτικών γάμων.

6.2. Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών

α) Λειτουργίες Λογιστηρίου - Προϋπολογισμού

Συγκέντρωση στοιχείων, διερεύνηση αναγκών και κατάρτιση των ετησίων προϋπολογισμών δαπανών λειτουργίας των υπηρεσιών του Δήμου και των αντιστοιχών προϋπολογισμών εσόδων του Δήμου. Τήρηση των διαδικασιών και αρχείων και παρακολούθηση της εξέλιξης των προηγούμενων προϋπολογισμών. Εξαγωγή των αποκλίσεων και εισήγηση διορθωτικών ενεργειών.

Σύνταξη των ετησίων οικονομικών απολογισμών του Δήμου σε συνεργασία με το ταμείο. Συνεργασία με τις άλλες διοικητικές ενότητες για την τήρηση διαδικασιών αμφίδρομης ενημέρωσης και ροής των οικονομικών πληροφοριών που σχετίζονται με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της κάθε Διεύθυνσης και τις αναθεωρήσεις του. Σύνταξη και υποβολή στα πολιτικά όργανα περιοδικών οικονομικών απολογιστικών στοιχείων, σύμφωνα με το σύστημα οικονομικής πληροφόρησης που εφαρμόζει ο Δήμος.

Παραλαβή των κάθε φύσης παραστατικών, που απαιτούνται κατά περίπτωση, για την πληρωμή των οφειλών του Δήμου στους αντίστοιχους δικαιούχους. Έλεγχος των προηγούμενων παραστατικών, έλεγχος της επάρκειας της αντίστοιχης πίστωσης του προϋπολογισμού του Δήμου και έκδοση χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής, καθώς και ενταλμάτων προπληρωμής και πάγιας προκαταβολής. Αποστολή των ενταλμάτων στο ταμείο για την διενέργεια των πληρωμών.

Οικονομική διαχείριση και λογιστική παρακολούθηση των προγραμμάτων της Ε.Ε. που συμμετέχει ο Δήμος. Τήρηση αρχείων κάθε είδους παραστατικών και αντίστοιχων δικαιολογητικών που χρησιμοποιούνται για την ενημέρωση του λογιστικού συστήματος του Δήμου (καθολικό εξόδων, ημερολόγιο εξόδων κ.λ.π.). Παροχή κάθε είδους στοιχείων (π.χ. ετήσιος οικονομικός απολογισμός που ζητούνται από Δημόσιες / Ελεγκτικές Υπηρεσίες (π.χ. Ελεγκτικό Συνέδριο), σύμφωνα με τις διαδικασίες που ισχύουν εκάστοτε.

β) Διαχείριση Εσόδων.

Συγκέντρωση στοιχείων για την εξακρίβωση των υπόχρεων και του ύψους των χρηματικών υποχρεώσεων προς το Δήμο των φυσικών προσώπων ή των κάθε είδους επιχειρήσεων της περιοχής για φόρους , εισφορές, τέλη, δικαιώματα που περιοδικά πρέπει να καταβάλλονται στο Δήμο, με βάση τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις της νομοθεσίας. Έλεγχος της ακρίβειας των μεγεθών, με βάση τα οποία υπολογίζονται το ύψος ανά υπόχρεο των προηγούμενων φόρων, εισφορών, τελών, δικαιωμάτων κ.λ.π.

Δημιουργία και τήρηση αρχείων υπόχρεων για την καταβολή των επιμέρους ποσών που αποτελούν τακτικά έσοδα του Δήμου. Επεξεργασία στοιχείων και περιοδικοί υπολογισμοί του ύψους των οφειλομένων ποσών κατά κατηγορία προσόδου και υπόχρεο. Κατάρτιση βεβαιωτικών καταλόγων υπόχρεων και αντιστοιχών οφειλομένων ποσών κατά κατηγορία προσόδου. Μέριμνα για την ενημέρωση των υπόχρεων για την καταβολή των προηγούμενων ποσών και μέριμνα για την τήρηση των διαδικασιών που ισχύουν για τις προσφυγές των υπόχρεων, όταν αμφισβητούν το ύψος των οφειλομένων ποσών. Οριστικοποίηση των βεβαιωτικών καταλόγων μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών των τυχόν προσφυγών για την εκτέλεση των αντίστοιχων εισπράξεων. Τήρηση των αντιστοιχών διαδικασιών και έκδοση βεβαιώσεων / αδειών που σχετίζονται με την είσπραξη διαφόρων τελών, δικαιωμάτων ή εισφορών.

γ) Λειτουργίες Μισθοδοσίας

Συγκέντρωση στοιχείων μεταβολών του προσωπικού ή αντίστοιχων καταβληθέντων παροχών ή καταλογισθέντων ποσών προς το προσωπικό του Δήμου, με οποιαδήποτε εργασιακή σχέση, που αντιστοιχούν και έχουν επίδραση στην καταβολή των αμοιβών τους. Ενημέρωση των μηχανογραφικών αρχείων του προσωπικού με τα προηγούμενα στοιχεία και την εξαγωγή των περιοδικών μισθολογικών καταστάσεων ή γενικά των καταστάσεων πληρωμής κάθε είδους αμοιβής προς το προσωπικό του Δήμου.

Έλεγχος των προηγούμενων καταστάσεων και έγκαιρη διαβίβαση ενός αντιγράφου στο τμήμα ταμείου για πληρωμές. Τήρηση αρχείου καταβληθέντων αμοιβών στο προσωπικό του Δήμου και έκδοση των αντίστοιχων βεβαιώσεων αποδοχών. Φροντίδα για την ασφάλιση του προσωπικού του Δήμου στους οικείους ασφαλιστικούς φορείς (π.χ. Ι.Κ.Α. κ.λ.π.). Παρακολούθηση της απόδοσης των ασφαλιστικών εισφορών στους ασφαλιστικούς φορείς, τακτοποίηση των ενσήμων των ασφαλισμένων στο Ι.Κ.Α.

δ) Λειτουργίες Προμηθειών - Αποθήκης

Διαχείριση προμηθειών και σύνταξη προδιαγραφών κάθε φύσης υλικού που απαιτείται για την εκτέλεση τεχνικών έργων επισκευών ή συντηρήσεων, σύμφωνα με το αντικείμενο των υπηρεσιών του Δήμου (υλικά ενσωματωμένα στα έργα, ανταλλακτικά, λιπαντικά, καύσιμα, λιπάσματα, φυτοφάρμακα, κ.λ.π.). Διαχείριση προμηθειών των μηχανημάτων, κινητών μηχανημάτων, τεχνικών συγκροτημάτων, συσκευών, εργαλείων, επίπλων, μηχανών γραφείου και λοιπών παγίων στοιχείων. Διαχείριση παροχής υπηρεσιών που παρέχονται από τρίτους (μισθώσεις μεταφορικών μέσων και μηχανημάτων, ασφαλίσεις, κ.λ.π.), καθώς και διαχείριση προμηθειών και σύνταξη προδιαγραφών για τα αναλώσιμα είδη γραφείου (γραφική ύλη, έπιπλα, κ.λ.π.).

Ετοιμασία των ετησίων προγραμμάτων προμηθειών σε συνεργασία με τις λοιπές υπηρεσίες του Δήμου. Συγκέντρωση των αιτήσεων εκδήλωσης αναγκών προμήθειας ειδών από τις επιμέρους διοικητικές ενότητες του Δήμου. Τήρηση των διαδικασιών για την έγκριση της σκοπιμότητας κάθε προμήθειας και των διαδικασιών για την κατακύρωση των προς προμήθεια ειδών σε συγκεκριμένους προμηθευτές (διακηρύξεις, διαγωνισμοί, λήψη προσφορών, αξιολόγηση προσφορών, παραγγελίες ειδών κ.λ.π.). Παρακολούθηση της εκτέλεσης κάθε παραγγελίας μέχρι και της παραλαβής των παραγγελθέντων ειδών.

Φροντίδα για τη σύσταση και υποστήριξη της λειτουργίας επιτροπών με μέλη από τον πολιτικό ή υπηρεσιακό μηχανισμό του Δήμου, που συστήνονται για την κατάρτιση προδιαγραφών, τη διενέργεια

διαγωνισμών, τη λήψη και αξιολόγηση των προσφορών, την παραλαβή των παραγγελομένων ειδών (ποσοτική / ποιοτική εν λειτουργία παραλαβή / οριστική παραλαβή). Ετοιμασία περιοδικών απολογισμών των προγραμμάτων προμηθειών. Φροντίδα για την τήρηση των διαδικασιών χαρακτηρισμού υλικών / εξοπλισμού ως ακρήστων υλικών που πλεονάζουν και τήρηση των διαδικασιών καταστροφής, απομάκρυνσης ή εκποίησης των υλικών αυτών.

Διενέργεια ερευνών αγοράς για την τεκμηρίωση της διαθεσιμότητας των ειδών που ενδιαφέρουν το Δήμο και τη λήψη στοιχείων τιμών προμήθειας. Τήρηση αρχείου παγίων κινητών περιουσιακών στοιχείων του Δήμου (μηχανήματα, οχήματα, συσκευές, εξοπλισμός, κ.λ.π.). Παρακολούθηση της κατανομής των παγίων αυτών στις επιμέρους υπηρεσίες. Φροντίδα για την τήρηση των διαδικασιών παραλαβής των κάθε είδους παγίων ή αναλώσιμων στοιχείων ή υλικών. Συγκέντρωση και έλεγχος των αποδεικτικών παραλαβής και ενημέρωση του τμήματος ταμείου για την αντίστοιχη πληρωμή των προμηθευτών. Τήρηση των διαδικασιών παραλαβής παγίων ή αναλώσιμων υλικών από την αποθήκη του Δήμου και ενημέρωση των διαχειριστικών βιβλίων αποθεμάτων της αποθήκης (κατά ποσότητα και αξία).

Φροντίδα για τη φύλαξη και τακτοποίηση των ειδών της αποθήκης. Τήρηση των διαδικασιών κανονικής χορήγησης των ειδών που τηρούνται τα αποθέματα της αποθήκης του Δήμου στις επιμέρους υπηρεσίες. Σχετική ενημέρωση των διαχειριστικών βιβλίων αποθεμάτων της αποθήκης. Παρακολούθηση και ενημέρωση για τις αναλώσεις και την ανάγκη ανανέωσης των αποθεμάτων της αποθήκης. Λειτουργία αποθήκης υλικών γραφείου.

ε) Θέματα δημοτικής περιουσίας - κληροδοτημάτων.

Τήρηση αρχείου της δημοτικής ακίνητης περιουσίας. Μέριμνα για την αξιοποίηση / εκμετάλλευση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας (μισθώσεις, κατάρτιση συμβάσεων, κ.λ.π.). Τήρηση αρχείου κληροδοτημάτων προς το Δήμο και μέριμνα για την αξιοποίησή τους. Τήρηση των διαδικασιών που σχετίζονται με τις δωρεές προς το Δήμο.

στ) Ταμειακή Υπηρεσία

Διαμόρφωση και παρακολούθηση των ταμειακών προγραμμάτων του Δήμου με τη συνεχή παρακολούθηση των υποχρεώσεων και των αναμενόμενων εισπράξεων. Παραλαβή των χρηματικών ενταλμάτων πληρωμών και διενέργεια των πληρωμών προς τους δικαιούχους, μετά από έλεγχο των τυχόν επιπρόσθετων δικαιολογητικών που ορίζει ο νόμος ότι πρέπει να προσκομίζουν οι δικαιούχοι (π.χ. φορολογική ενημερότητα στην περίπτωση των Εταιρειών). Καταγραφή των διενεργούμενων πληρωμών, σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες και σχετική ενημέρωση του Δήμου.

Μέριμνα για την απόδοση των κάθε φύσης κρατήσεων υπέρ τρίτων που αντιστοιχούν στα επιμέρους εντάλματα πληρωμής. Διενέργεια εισπράξεων αντίστοιχων οφειλών προς το Δήμο για οποιαδήποτε αιτία στα γραφεία του Δήμου ή μέσω δημοτικών εισπρακτόρων. Έκδοση αντίστοιχων γραμματίων εισπράξεως και σχετική ενημέρωση του περιοδικού αρχείου οφειλετών κατά οφειλέτη.

Καταγραφή των διενεργούμενων εισπράξεων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες και σχετική ενημέρωση του Δήμου. Παρακολούθηση της πραγματοποίησης των υποχρεώσεων των οφειλετών προς το Δήμο και ενημέρωση του λογιστηρίου για τις καθυστερούμενες οφειλές. Κατάρτιση των περιοδικών καταστάσεων προς πληρωμή και πληρωθέντων εξόδων. Παραλαβή των βεβαιωτικών καταλόγων των υπόχρεων και των αντίστοιχων οφειλομένων στο Δήμο ποσών κατά κατηγορία προσόδου. Έκδοση και μέριμνα για την κοινοποίηση ατομικών ή ειδικών προσκλήσεων προς τους οφειλέτες του Δήμου. Αρχική ενημέρωση περιοδικού αρχείου οφειλετών κατά οφειλέτη, όπου αναγράφονται ποσά ανά κατηγορία προσόδου.

Τήρηση των διαδικασιών αρχείου και γενικά λογαριασμών του λογιστικού συστήματος του Δήμου που αφορούν τα εισπρακτέα και τα πραγματοποιηθέντα έσοδα του Δήμου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες. Κατάρτιση των περιοδικών καταστάσεων εισπραχθέντων και εισπρακτέων εσόδων. Τήρηση φυσικού ταμείου στα γραφεία του

Δήμου. Διενέργεια χρηματικών δοσοληψιών με τις τράπεζες. Τήρηση αρχείων κάθε είδους παραστατικών και αντίστοιχων δικαιολογητικών που χρησιμοποιούνται για την ενημέρωση του λογιστικού συστήματος του Δήμου. Παροχή κάθε είδους στοιχείων που ζητούνται από Δημόσιες / Ελεγκτικές υπηρεσίες, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ισχύουν εκάστοτε.

6.3. Ειδική Υπηρεσία Δημοτικής Αστυνομίας

Έλεγχος της εφαρμογής των κανονιστικών αποφάσεων που εκδίδει το Δημοτικό Συμβούλιο. Έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν στη καθαριότητα, την κυκλοφορία και στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την ύδρευση, την αποχέτευση, την ηχορύπανση και την προστασία του περιβάλλοντος. Έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν στην λειτουργία των πάσης φύσεως επιτηδευμάτων και επαγγελμάτων. Έλεγχος της λειτουργίας των εμποροπανηγύρεων, των λαϊκών αγορών και των δημοτικών αγορών. Έλεγχος της τήρησης των σχετικών διατάξεων με την χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων. Έλεγχος της τήρησης των διατάξεων των σχετικών με τις διαφημίσεις.

Παρακολούθηση και υποβοήθηση της κυκλοφορίας των τροχοφόρων στην περιφέρεια του Δήμου με την αποτροπή γεγονότων που εμποδίζουν την κανονική κίνησή τους (έλεγχος κυκλοφορίας, παράνομου παρκαρίσματος, κ.λ.π.). Μέριμνα για την κανονική χρήση των κοινοχρήστων χώρων στην περιφέρεια του Δήμου (πεζοδρόμια, πάρκα, κ.λ.π.). Εντοπισμού και έλεγχος της αυθαίρετης δόμησης και τη σχετική ενημέρωση της υπηρεσίας έκδοσης αδειών, της Πολεοδομίας για την από κοινού νόμιμη δράση.

7. Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών

7.1. Γραφείο Γραμματείας Διεύθυνσης

Συνεργασία με τα Τμήματα Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών για ζητήματα διοικητικού προσωπικού, δαπανών και προμηθειών της διεύθυνσης. Τήρηση ειδικού πρωτοκόλλου Διεύθυνσης. Τήρηση αρχείου διατιθεμένων τεχνικών μέσων και ανθρώπινου δυναμικού της Διεύθυνσης. Παροχή πληροφοριών προς τις υπόλοιπες υπηρεσίες και τα πολιτικά όργανα του Δήμου, είτε κατά περίπτωση (μετά από σχετική ζήτηση), είτε με συστηματικό τρόπο (π.χ. με περιοδικές απολογιστικές καταστάσεις για την πορεία εξέλιξης των εργασιών της Διεύθυνσης από χρονικής, οικονομικής και κοστολογικής άποψης.

Εξαγωγή περιοδικών στατιστικών καταστάσεων που αφορούν την εκτέλεση των εργασιών, καθώς και την αξιοποίηση των διατιθέμενων τεχνικών μέσων και το τεχνικού προσωπικού.

Παροχή γραμματειακών υπηρεσιών στη Διεύθυνση (διεκπεραίωση εισερχομένων / εξερχόμενων εγγράφων, τήρηση αρχείων εγγράφων, δακτυλογράφηση και αναπαραγωγή κειμένων, αναπαραγωγή σχεδίων, παροχή γενικών πληροφοριών προς τους πολίτες, κ.λ.π.).

Χειρισμός του μηχανογραφικού εξοπλισμού που είναι αναγκαίος για την αποδοτική εκτέλεση των δραστηριοτήτων του Γραφείου.

Παροχή γενικών πληροφοριών προς τους πολίτες για θέματα της Δ/νσης.

7.2. Τμήμα Τεχνικό

Το τεχνικό Τμήμα εκτελεί λειτουργίες:

α) λειτουργίες μελετών και επιβλέψεων που αναφέρονται σε έργα:

Κτιριακά, οδοποιίας και λοιπά έργα τεχνικής υποδομής, διαμόρφωσης υπαιθρίων χώρων, σήμανσης και διαγράμμισης και ηλεκτρομηχανολογικά έργα.

Οι αρμοδιότητες του τμήματος στα θέματα μελετών και επιβλέψεων έργων περιλαμβάνουν και τα εξής:

Προσδιορισμό ετήσιων και μεσοπρόθεσμων στόχων εκτέλεσης νέων τεχνικών και ηλεκτρομηχανολογικών έργων στην περιοχή του Δήμου και εκτέλεσης εργασιών συντήρησης της υφιστάμενης κοινόχρηστης υποδομής. Προγραμματισμός ετήσιος και μεσοπρόθεσμος μελετών και κατασκευής νέων έργων και συντηρήσεων που αναλαμβάνει το τμήμα και καθορισμός προϋποθέσεων υλοποίησης (χρονοδιαγράμματα, τεχνικός εξοπλισμός, ανθρώπινο δυναμικό, πόροι, κ.λ.π.).

Εισήγηση για την σκοπιμότητα ανάθεσης συγκεκριμένων μελετών τεχνικών και ηλεκτρομηχανολογικών έργων σε τρίτους εκτός του Δήμου (προμελέτες, προκαταρκτικές μελέτες, οριστικές μελέτες, μελέτες εφαρμογής). Κατάρτιση προδιαγραφών μελετών και τήρηση των διαδικασιών ανάθεσης συγκεκριμένων μελετών σε τρίτους (σύνταξη διακηρύξεων, τευχών προδιαγραφών, αξιολόγηση εκδηλώσεων ενδιαφέροντος, εισήγηση σχετικών αποφάσεων, σύνταξη συμβάσεων, κ.λ.π.). Παρακολούθηση της εκπόνησης μελετών έργων που ανατίθενται σε τρίτους, τήρηση των διαδικασιών παρακολούθησης ελέγχου και παραλαβής των μελετών από ποιοτικής και συμβατικής άποψης.

Σύνταξη μελετών για έργα που θα ανατεθούν σε τρίτους, στις περιπτώσεις που αποφασίζεται η εκπόνηση μελετών από τις Υπηρεσίες του Δήμου. Εισήγηση για την σκοπιμότητα ανάθεσης της εκτέλεσης έργων σε τρίτους. Κατάρτιση προδιαγραφών έργων και τήρηση των διαδικασιών ανάθεσης έργων σε τρίτους (δημοπρατήσεις, αξιολόγηση προσφορών, εισήγηση σχετικών αποφάσεων, σύνταξη συμβάσεων κ.λ.π.).

Επίβλεψη εκτέλεσης έργων που εκτελούνται από τρίτους. Τήρηση των διαδικασιών παρακολούθησης και ελέγχου εκτέλεσης και παραλαβής τεχνικών έργων από ποιοτικής, ποσοτικής και συμβατικής άποψης. Φροντίδα για την παρακολούθηση και τήρηση της νομοθεσίας που έχει σχέση με την ανάθεση, παρακολούθηση, εκτέλεση και παραλαβή μελετών και τεχνικών έργων. Σύνταξη τεχνικών προδιαγραφών για την προμήθεια μηχανημάτων, τεχνικού εξοπλισμού για τις ανάγκες του Δήμου. Παρακολούθηση της πορείας εξέλιξης των προγραμμάτων του

τιμήματος και σχετική ενημέρωση της Διεύθυνσης. Παρακολούθηση των προγραμμάτων χρήσης / αξιοποίησης και της κατανομής των τεχνικών μέσων και του ανθρώπινου δυναμικού του τμήματος. Εισηγήση για τη λήψη αποφάσεων που στοχεύουν στη βελτίωση της αξιοποίησης και της απόδοσης των διατιθέμενων τεχνικών μέσων και προσωπικού.

β) Λειτουργίες επισκευών και συντήρησης έργων – Πολιτιστική κληρονομιά – Συντήρηση μνημείων

Για την εκτέλεση των λειτουργιών αυτών στο πλαίσιο του τμήματος συγκροτούνται συνεργεία επισκευών και συντήρησης για: κτιριακά έργα, έργα οδοποιίας και λοιπά έργα τεχνικής υποδομής, έργα διαμόρφωσης υπαίθριων χώρων, έργα σήμανσης και διαγράμμισης, έργα – εργασίες ηλεκτροφωτισμού και εργασίες συντήρησης – επισκευής ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού.

Οι αρμοδιότητες του Τμήματος περιλαμβάνουν:

Ετοιμασία του προγράμματος δράσης των συνεργείων (καθορισμός αναγκαίων έργων, συντηρήσεων, επεμβάσεων, καθορισμοί προτεραιοτήτων, κ.λ.π.). Ανάλυση του προηγούμενου προγράμματος για τον καθορισμό αναγκών των συνεργείων σε τεχνικό εξοπλισμό, εργαλεία, ανθρώπινο δυναμικό κατά ειδικότητες, ποσότητες υλικών κατά είδος κ.λ.π. Συγκρότηση οργάνωση και διοίκηση ενεργειών άμεσου επέμβασης σε περιπτώσεις επειγόντων εργασιών εκτός προγράμματος. Φροντίδα για την κανονική στελέχωση κι εκπαίδευση του προσωπικού των συνεργείων. Εισηγήση για την αναγκαιότητα χρησιμοποίησης συνεργείων τρίτων με την ανάθεση των σχετικών εργασιών. Επίβλεψη εργασιών που εκτελούνται από συνεργεία τρίτων από τεχνική και χρονική άποψη. Συνεργασία με το γραφείο Γραμματείας Διεύθυνσης για την έγκαιρη προμήθεια των υλικών των έργων που εκτελούν τα συνεργεία.

Επέκταση, συντήρηση, επισκευή και βελτίωση του δικτύου ηλεκτροφωτισμού των οδών και γενικά των κοινόχρηστων υπαίθριων χώρων του Δήμου, καθώς και του φωτισμού για την ανάδειξη των δημοτικών κτιρίων, μνημείων και αρχαιολογικών χώρων της περιοχής του Δήμου. Εκτέλεση επιμετρήσεων εργασιών που εκτελούν τα

συνεργεία και έλεγχος των πιστοποιήσεων που υποβάλλονται από συνεργεία τρίτων. Ενημέρωση και συνεργασία με το γραφείο γραμματείας Διεύθυνσης Υποστήριξης.

Χειρισμός και φροντίδα για τη συντήρηση και αξιοποίηση των μηχανημάτων, τεχνικών μέσων και εργαλείων που χρησιμοποιούν τα συνεργεία. Τήρηση των διαδικασιών καταγραφής, συγκέντρωσης και ενημέρωσης του γραφείου Γραμματεία Διεύθυνσης με πρωτογενή κυρίως στοιχεία, απασχόλησης τεχνικού προσωπικού, απασχόλησης μηχανημάτων και ανάλωση υλικών και με στοιχεία προόδου καθενός από τα έργα του προγράμματος δράσης των συνεργείων.

Κατάρτιση και παρακολούθηση της εκτέλεσης προγραμμάτων δράσης για τη συντήρηση / επισκευή ή βελτίωση των ηλεκτρομηχανολογικών συσκευών ή Η/Μ εξοπλισμού των κτιρίων και γενικά εγκαταστάσεων του Δήμου.

7.3. Τμήμα Πολεοδομίας

Το Τμήμα λειτουργεί σύμφωνα με τις εκχωρηθείσες αρμοδιότητες από το Π.Δ. 101/92.

α. Πολεοδομικός Σχεδιασμός

Συγκέντρωση στοιχείων, επιτόπου διερεύνηση και καταγραφή αδυναμιών του δομημένου χώρου στην πόλη σχετικά με το Ρυθμιστικό / Πολεοδομικό / Οικιστικό σχεδιασμό. Τεκμηρίωση των αδυναμιών στο χώρο και τήρηση σχετικού αρχείου. Επεξεργασία των στοιχείων που συγκεντρώνονται / καταγράφονται και εισήγηση προγραμμάτων επεμβάσεων του Δήμου για τη βελτίωση της κατάστασης, όσον αφορά πολεοδομικά, οικιστικά θέματα. Στα πλαίσια των προηγούμενων προγραμμάτων εκπόνηση μελετών που αφορούν στην πολεοδομική και οικιστική ανάπτυξη της πόλης με την τροποποίηση / επέκταση του αντίστοιχου σχεδίου.

Εισήγηση ανάθεσης σε τρίτους και επίβλεψη εκπόνησης ανάλογων μελετών που εκπονούνται από τρίτους. Συνεργασίες με αντίστοιχου αντικειμένου Νομαρχιακές ή Κεντρικές Υπηρεσίες και φορείς για την από κοινού ρύθμιση θεμάτων πολεοδομικού και αστικού σχεδιασμού που

απασχολούν την πόλη, καθώς και για την ανάπτυξη αντίστοιχων κοινών προγραμμάτων.

Με βάση τα συμπεράσματα και αποτελέσματα των σχετικών μελετών, εισήγηση αποφάσεων, ρυθμίσεων και προγραμμάτων εφαρμογής για τη βελτίωση των πολεοδομικών και οικιστικών προβλημάτων της πόλης. Παροχή προς κάθε ενδιαφερόμενο πληροφοριών που σχετίζονται με το σχέδιο πόλης και γενικά την πολεοδομική ανάπτυξη της πόλης.

β. Τοπογραφικές Εφαρμογές – Κτηματολόγιο

Εκτέλεση εργασιών για την εφαρμογή του σχεδίου πόλης ή των εκτός σχεδίου αδειών επί του εδάφους (καθορισμός οικοδομικών γραμμών, σύνταξη και έλεγχος τοπογραφικών διαγραμμάτων κ.λ.π. Τήρηση των σχετικών διαδικασιών κατάτρησης και έκδοσης πράξεων αναλογισμού, προσκυρώσεις και τακτοποιήσεις οικοπέδων. Εκτέλεση τοπογραφικών εργασιών για τις ανάγκες του τμήματος ή άλλων τμημάτων του Δήμου.

Επίβλεψη τοπογραφικών εργασιών που ανατίθενται σε τρίτους. Συνεχής ενημέρωση των τοπογραφικών διαγραμμάτων του σχεδίου πόλης. Εκτέλεση ή επίβλεψη εργασιών για τη σύνταξη του κτηματολογίου του Δήμου. Τήρηση αρχείου πολεοδομικών σχεδίων και κτηματολογίου.

γ. Έκδοση Οικοδομικών Αδειών & Έλεγχος Αυθαιρέτων – Επικινδύνων Οικοδομών

Έλεγχος των τεχνικών μελετών και των λοιπών δικαιολογητικών και στοιχείων που απαιτούνται για την έκδοση οικοδομικών αδειών. Έκδοση οικοδομικών αδειών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις. Παρακολούθηση και έλεγχος ορθής εφαρμογής των οικοδομικών αδειών. Έκδοση διαφόρων βεβαιώσεων που σχετίζονται με την ύπαρξη της οικοδομικής άδειας και την κανονική εφαρμογή των τεχνικών μελετών που περιλαμβάνει. Καταγραφή και χαρακτηρισμός αυθαιρέτων κτισμάτων στην περιοχή του Δήμου. Εισήγηση μέτρων προληπτικών και κατασταλτικών για τον περιορισμό

της αυθαίρετης δόμησης (πρόληψη, κατεδάφιση, νομιμοποίηση, επιβολή προβλεπόμενων ποινών).

Συνεργασία με το τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας για ζητήματα αστυνόμευσης αυθαιρέτων. Τήρηση των διαδικασιών που έχουν σχέση με την κατεδάφιση, νομιμοποίηση και την επιβολή διοικητικών και χρηματικών ποινών που έχουν σχέση με την αυθαίρετη δόμηση. Παροχή προς κάθε ενδιαφερόμενο πληροφοριών που σχετίζονται με την ορθή εφαρμογή του Γ.Ο. και των ειδικότερων διατάξεων που σχετίζονται με την οικοδόμηση στην πόλη.

8. Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Πρασίνου

8.1. Τμήμα Διαχείρισης Απορριμμάτων

α) Διαχείριση απορριμμάτων

Εκτέλεση εργασιών καθαριότητας των κοινόχρηστων χώρων μέσα στην περιφέρεια του Δήμου (δρόμοι, πλατείες, χείμαρροι, πάρκα κ.λ.π.). Εκτέλεση εργασιών αποκομιδής, μεταφοράς και απόρριψης των συνήθως αστικών απορριμμάτων (προερχόμενα από οικίες, καταστήματα, επιχειρήσεις, κοινόχρηστους χώρους). Εκτέλεση προγραμμάτων ανακύκλωσης. Οργάνωση – λειτουργία συνεργείων καθαριότητας, αποκομιδής και διάθεσης απορριμμάτων.

Σχεδιασμός του προγράμματος δράσης του συνεργείου (καθορισμός αναγκαίων έργων, συντηρήσεων, καθορισμοί προτεραιοτήτων κ.λ.π.). Ανάλυση του προηγούμενου προγράμματος για τον καθορισμό αναγκών του συνεργείου σε τεχνικό εξοπλισμό, εργαλεία, ανθρώπινο δυναμικό κατά ειδικότητες, ποσότητες υλικών κατά είδος κ.λ.π. Επίβλεψη από διοικητικής και τεχνικής άποψης των εργασιών που εκτελεί το συνεργείο. Σχεδιασμός, οργάνωση και διοίκηση ενεργειών άμεσου επέμβασης σε περιπτώσεις επειγόντων εργασιών εκτός προγράμματος.

Φροντίδα για την κανονική στελέχωση και την εκπαίδευση του προσωπικού του συνεργείου. Εισήγηση για την αναγκαιότητα χρησιμοποίησης συνεργείων τρίτων με την ανάθεση των σχετικών

εργασιών. Επίβλεψη εργασιών που εκτελούνται από συνεργεία τρίτων από τεχνική και χρονική άποψη. Χειρισμός και φροντίδα για τη συντήρηση και αξιοποίηση των οχημάτων / μηχανημάτων, τεχνικών μέσων και εργαλείων που χρησιμοποιεί το συνεργείο.

β) Κίνηση – Συντήρηση οχημάτων

Φροντίδα για την κίνηση, την επισκευή και συντήρηση όλου του τροχαίου υλικού του Δήμου (αυτοκίνητα, μηχανήματα, δίκυκλα για την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών). Επισήμανση τυχόν βλαβών του τροχαίου υλικού. Εισήγηση για τις υλοποιημένες ποσότητες καυσίμων, λιπαντικών κ.λ.π. Τήρηση για κάθε αυτοκίνητο ή μηχανήμα καρτέλας, στην οποία σημειώνονται όλες οι επισκευές και τα ανταλλακτικά που τοποθετούνται στο καθένα.

8.2. Τμήμα Πρασίνου

α) Λειτουργίες συντήρησης πρασίνου και κήπων.

Μελέτη και εκτέλεση εργασιών ανάπτυξης πρασίνου δηλαδή συντήρησης, καθαριότητας, φυτοπροστασίας, βελτίωσης και επέκτασης των χώρων πρασίνου, καθώς και των υπαίθριων χώρων γενικότερα μέσα στα όρια του Δήμου (πάρκα, κήποι, άλση, παιδικές χαρές, δεντροστοιχίες, παρτέρια κ.λ.π.). Ετοιμασία του προγράμματος δράσης του τμήματος (καθορισμός αναγκαίων έργων, επεμβάσεων, καθορισμός προτεραιοτήτων, κ.λ.π.). Ανάλυση του προηγούμενου προγράμματος (καθορισμός αναγκών σε τεχνικό εξοπλισμό, εργαλεία, ανθρώπινο δυναμικό κατά ειδικότητες, φυτά, λιπάσματα, φυτοφάρμακα, ανταλλακτικά κ.λ.π.).

Συνεργασία με τα στελέχη που ασχολούνται με την εκπόνηση μελετών και εκτέλεση έργων που σχετίζονται με το αντικείμενο του τμήματος, την ανάθεση ανάλογων μελετών σε τρίτους και την τήρηση των σχετικών διαδικασιών ανάθεσης, παρακολούθησης, ελέγχου και παραλαβής

μελετών, κατάρτιση προδιαγραφών, αξιολόγηση εκδηλώσεων ενδιαφέροντος, παρακολούθηση, κ.λ.π.).

Εισηγήση για την αναγκαιότητα ανάθεσης φυτοτεχνικών εργασιών σε τρίτους. Τήρηση των διαδικασιών ανάθεσης τέτοιων έργων σε τρίτους. Επίβλεψη των εργασιών που εκτελούνται από τρίτους.

Κατάρτιση τεχνικών προδιαγραφών για την προμήθεια τεχνικού εξοπλισμού, μηχανημάτων, φυτών, λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων, κ.λ.π. Συμμετοχή στις επιτροπές αξιολόγησης προσφορών και στις επιτροπές παραλαβής των προηγούμενων ειδών. Κατάρτιση και εφαρμογή λεπτομερών προγραμμάτων φυτεύσεων, συντήρησης, ποτίσματος, φυτοπροστασίας των χώρων πρασίνου του Δήμου. Συγκρότηση οργάνωση και διοίκηση συνεργείου αμέσου επέμβασης σε περιπτώσεις αναγκών.

β) Δημοτικό Κοιμητήριο

Τήρηση των διαδικασιών λειτουργίας του δημοτικού κοιμητηρίου, σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους και τους ειδικότερους Κανονισμούς λειτουργίας, διοίκησης και διαχείρισής του. Σχεδιασμός, εισήγηση και εφαρμογή προγραμμάτων βελτίωσης και ανανέωσης κοινών και οικογενειακών τάφων. Τήρηση των διαδικασιών και αρχείων καταγραφής των γεγονότων και πληροφοριακών στοιχείων που σχετίζονται με την λειτουργία του δημοτικού κοιμητηρίου.

Συνεργασία με τη Διεύθυνση Διοικητικών – Οικονομικών Υπηρεσιών για την τήρηση των διαδικασιών και αρχείων που σχετίζονται με τις οικονομικές δόσοληψίες των πολιτών ως προς τη λειτουργία του δημοτικού κοιμητηρίου και την απόδοση των εισπραττομένων ποσών, σύμφωνα με τις διαχειριστικές διαδικασίες του Δήμου. Μέριμνα για την καθαριότητα, τη φύλαξη, τη διακόσμηση και την τήρηση των κανόνων λειτουργίας στους χώρους του κοιμητηρίου. Μέριμνα για τη συντήρηση / κατασκευή των τάφων και τη συντήρηση της τεχνικής υποδομής και του πρασίνου στους χώρους, τα κτίρια και γενικά στις εγκαταστάσεις του δημοτικού κοιμητηρίου.

γ) Λειτουργίες δημοτικών σφαγείων

Μέριμνα για την τήρηση των διαδικασιών λειτουργίας των δημοτικών σφαγείων, σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους και τους ειδικότερους κανονισμούς λειτουργίας, διοίκησης και διαχείρισής τους. Επίβλεψη των κάθε είδους εργαζομένων και των εκτελουμένων εργασιών στο χώρο των δημοτικών σφαγείων έτσι ώστε να τηρούνται οι νόμιμες διαδικασίες και κανονισμοί. Μέριμνα για τη βελτίωση και συντήρηση των κτιρίων, χώρων, εξοπλισμού και κάθε είδους εγκαταστάσεων των δημοτικών σφαγείων.

Τήρηση των διαδικασιών και των αρχείων καταγραφής των γεγονότων και πληροφοριακών αρχείων, που σχετίζονται με τη λειτουργία των δημοτικών σφαγείων. Τήρηση των διαδικασιών και των αρχείων που σχετίζονται με τις οικονομικές δοσοληψίες των πολιτών, ως προς τις εργασίες που εκτελούνται στο χώρο των δημοτικών σφαγείων. Συνεργασία με τη Διεύθυνση Διοικητικών – Οικονομικών Υπηρεσιών για την απόδοση των εισπραττομένων ποσών, σύμφωνα με τις διαχειριστικές διατάξεις του Δήμου.

δ) Λειτουργίες Λαϊκών Αγορών – Υγειονομικός Έλεγχος

Μέριμνα για τη λειτουργία των λαϊκών αγορών του Δήμου. Εφαρμογή των Δημοτικών, Νομαρχιακών διατάξεων περί λαϊκών αγορών. Εποπτεία της ορθής λειτουργίας. Χορήγηση θέσεων σε συνεργασία με το Σωματείο πωλητών λαϊκής αγοράς. Εισήγηση για τη λήψη οποιουδήποτε αναγκαίου μέτρου για την καλύτερη λειτουργία της. Τήρηση των υγειονομικών διατάξεων στις λαϊκές αγορές, εξασφάλιση δημόσιας υγείας από αρρώστιες μεταδοτικές, μολύνσεις του περιβάλλοντος κ.λ.π.

8.3. Τμήμα Υδρευσης

α) Υδρευση

Μέριμνα για τη συνεχή υδροδότηση όλων των σημείων της πόλης, όλο το 24ωρο και τη σωστή λειτουργία του υδρευτικού συστήματος. Μέριμνα για την καλή συντήρηση και τη γρήγορη επισκευή βλαβών στο κεντρικό δίκτυο, καθώς επίσης και την επιμέλεια της τοποθέτησης υδρομέτρων. Καταγραφή των ενδείξεων υδροπαροχών και ενημέρωση της αρμόδιας υπηρεσίας. Μέριμνα για την ασφάλεια, τον καθαρισμό και την υγειονομική προστασία των υδροδεξαμενών. Παρακολούθηση της σωστής λειτουργίας των υδρομέτρων των υδροληπτών και εξακρίβωση λαθροληψιών. Κατασκευή έργων, μικροεπεκτάσεων, συνδέσεων και αντικατάσταση φθαρμένων δικτύων ύδρευσης. Μέριμνα τήρησης και εφαρμογής του ειδικού κανονισμού λειτουργίας της υπηρεσίας ύδρευσης του Δήμου.

β) Υγειονομική προστασία νερών

Μικροβιολογική έρευνα και παρακολούθηση των υδάτων. Λήψη μέτρων για την προστασία των νερών. Δειγματοληψία γεωτρήσεων, δικτύων και δεξαμενών του Δήμου. Έλεγχος της τήρησης των υγειονομικών διατάξεων, της λειτουργίας των φίλτρων των εργοστασίων κ.λ.π. Εξέταση δειγμάτων θαλάσσιου νερού των πλαζ του Δήμου.

4.4. Προϊστάμενοι Διοικητικών Ενοτήτων

Ο Προϊστάμενος μιας διοικητικής ενότητας (Διεύθυνσης / Τμήματος ευθύνεται απέναντι του αμέσως υπερκείμενου διοικητικού επιπέδου για την αποτελεσματική και αποδοτική εκτέλεση των λειτουργιών της ενότητας, προγραμματίζοντας, οργανώνοντας, συντονίζοντας και ελέγχοντας τις επιμέρους δραστηριότητες, έτσι ώστε να εκπληρώνονται οι περιοδικοί (τακτικοί και στρατηγικοί στόχοι του Δήμου με βάση αντίστοιχα προγράμματα δράσης.

Ειδικότερα, ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης ή του Τμήματος Διατυπώνει σε συνεργασία με το ιεραρχικά ανώτερο διοικητικό επίπεδο τους στόχους και τα προγράμματα δράσης της διοικητικής ενότητας, καθώς και τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς, σε συνεργασία με τις οικονομικές υπηρεσίες. Φροντίζει για την υλοποίηση των κατά περίπτωση αποφάσεων των ιεραρχικά ανωτέρων διοικητικών επιπέδων. Αποφασίζει και υπογράφει τα σχετικά έγγραφα για τις αποφάσεις που αποκεντρώνονται στον υπηρεσιακό μηχανισμό, μετά από εξουσιοδότηση του Δημάρχου.

Μεριμνά για τη στελέχωση, την οργάνωση, τον συντονισμό και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων της διοικητικής ενότητας, με τρόπο, ώστε να υλοποιούνται αποτελεσματικά τα προγράμματα δράσης και οι κατά περίπτωση αποφάσεις ή εντολές. Εποπτεύει, αξιολογεί και προσανατολίζει το προσωπικό της διοικητικής ενότητας, μεριμνώντας για την ανάπτυξη και επιμόρφωσή του, τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και τη διατήρηση αρμονικών εργασιακών σχέσεων. Μεριμνά για την κατάρτιση κανονισμού λειτουργίας της διοικητικής ενότητας, εισηγείται μεταβολές των διατάξεών του και παρακολουθεί την κανονική εφαρμογή των εγκεκριμένων κανονισμών.

Προετοιμάζει τους απολογισμούς δράσης και οικονομικούς απολογισμούς, σε συνεργασία με τις οικονομικές υπηρεσίες. Καταρτίζει μηνιαίους ή τριμηνιαίους απολογισμούς δράσης και αναφέρει ιεραρχικά για τις υποθέσεις που εκκρεμούν και τις αποκλίσεις από τον προγραμματισμό. Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που σχετίζεται με τις αρμοδιότητες της διοικητικής μονάδας του, την χαρακτηρίζει και τη διανέμει στις αρμόδιες υπηρεσιακές μονάδες ή υπαλλήλους, παρέχοντας τις αναγκαίες οδηγίες για τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν. Εισηγείται για θέματα αρμοδιότητας των διοικητικών μονάδων που εποπτεύει προς τον προϊστάμενο του ανώτερου ιεραρχικά επιπέδου και τα αρμόδια πολιτικά όργανα και παρίσταται, εφόσον απαιτηθεί, στις συνεδριάσεις συλλογικών οργάνων και επιτροπών.

Έχει το δικαίωμα τροποποίησης ή απόρριψης των υπηρεσιακών εισηγήσεων των κατωτέρω ιεραρχικά επιπέδων με ενυπόγραφη πάντοτε σημείωσή του στα σχετικά έγγραφα και παράλληλη υποχρέωση έγκαιρης

και αιτιολογημένης ενημέρωσης του ανώτερου ιεραρχικά επιπέδου. Έχει την ευθύνη ελέγχου και θεώρησης όλων των εγγράφων των υπαλλήλων της διοικητικής μονάδας που εποπτεύει, καθώς και των εισηγήσεών τους προς τα ανώτερα ιεραρχικά επίπεδα. Όλα τα έγγραφα, καταστάσεις κ.λ.π. του Δήμου μονογράφονται από τον αρμόδιο υπάλληλο και θεωρούνται με τη μονογραφή τους από τους αρμόδιους προϊσταμένους.

Δέχεται τους πολίτες και παρέχει τις αναγκαίες διευκρινήσεις σε περιπτώσεις παραπόνων και διαφορών σχετικών με τις υπηρεσίες που εποπτεύει. Εισηγείται συστήματα ενημέρωσης των δημοτών σχετικά με τις προσφερόμενες υπηρεσίες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους απέναντι του Δήμου. Συγκεντρώνει στοιχεία χρήσιμα για τον προγραμματισμό και απολογισμό των δραστηριοτήτων της διοικητικής μονάδας του. Συνεργάζεται με Προϊσταμένους άλλων διοικητικών ενοτήτων των υπηρεσιών ή θυγατρικών φορέων του Δήμου για το συντονισμό και την ολοκλήρωση των λειτουργιών του Δήμου. Συνεργάζεται με τους φορείς εκτός Δήμου που σχετίζονται με τις λειτουργίες της διοικητικής μονάδας. Είναι υπεύθυνος για τη νομιμότητα των ενεργειών της διοικητικής μονάδας του.

Παρακολουθεί τη νομοθεσία, τις εξελίξεις της επιστήμης και τεχνολογίας και τις εξελίξεις στο τοπικό, ελληνικό και διεθνές περιβάλλον, που έχουν σχέση με τις λειτουργίες της διοικητικής ενότητας. Ενημερώνει το προσωπικό και μεριμνά για την τήρηση των νομικών διατάξεων την εφαρμογή καινοτομιών και την προσαρμογή της λειτουργίας της διοικητικής μονάδας στις εξελίξεις του εξωτερικού περιβάλλοντος. Μεριμνά για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δράσης της διοικητικής ενότητας, τη βελτίωση της απόδοσης του ανθρώπινου δυναμικού και των τεχνικών μέσων, την καλύτερη εξυπηρέτηση του δημότη και την καλύτερη ανταπόκριση της διοικητικής μονάδας στις τοπικές ανάγκες.

4.5. Κανονισμοί λειτουργίας των υπηρεσιών του Δήμου

Οι αρμοδιότητες των οργανικών μονάδων που περιγράφονται στον παρόντα Οργανισμό αποτελούν το βασικό πλαίσιο λειτουργίας τους. Η εσωτερική οργάνωση μονάδων, δηλαδή ο καθορισμός των θέσεων εργασίας και η περιγραφή των καθηκόντων των υπαλλήλων αποτελεί ευθύνη των αρμοδίων προϊσταμένων, οι οποίοι συντάσσουν τον Κανονισμό Λειτουργίας της κάθε μονάδας. Η κατανομή του προσωπικού στις επιμέρους οργανικές μονάδες γίνεται με απόφαση του Δημάρχου, μετά από σχετική εισήγηση των Προϊσταμένων και του Συλλόγου Εργαζομένων του Δήμου, λαμβάνοντας υπ' όψη τις λειτουργικές ανάγκες των μονάδων, τα προσόντα, την πείρα και τις ειδικές γνώσεις των υπαλλήλων.

4.6. Προβλεπόμενες και πληρούμενες θέσεις προσωπικού Δήμου Ηλιούπολης

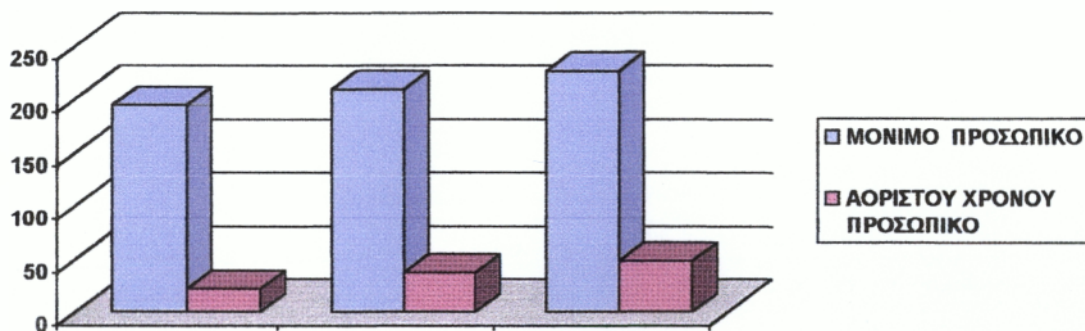
Το προσωπικό που απασχολείται στο Δήμο Ηλιούπολης το 1998 ανέρχεται συνολικά σε 274 άτομα, ενώ βάση του Οργανισμού προβλέπονται 449 άτομα. Το σύνολο των πληρούμενων θέσεων του 1984, 1992 και 1998 κατά κατηγορία μόνιμου και αόριστου χρόνου προσωπικού φαίνεται στον πίνακα 4 (1).

Το σύνολο των προβλεπόμενων και πληρούμενων θέσεων του 1998 κατά κατηγορία προσωπικού, καθώς και το ποσοστό πληρότητας των οργανικών πληρούμενων θέσεων του ίδιου έτους φαίνεται στον πίνακα 4 (2).

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	1984	1992	1998
ΜΟΝΙΜΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	194	209	226
ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	22	37	48
ΣΥΝΟΛΟ	216	246	274

Πίνακας 4 (1). Πίνακας πληρούμενων θέσεων

Πηγή: *Ιδία έρευνα*

Με τη βοήθεια του πίνακα 4 (1) παρατηρούμε τα εξής:

Οι πληρούμενες θέσεις το 1984 είναι λιγότερες από το 1992 κατά 30 και από το 1998 επίσης κατά 58 θέσεις.

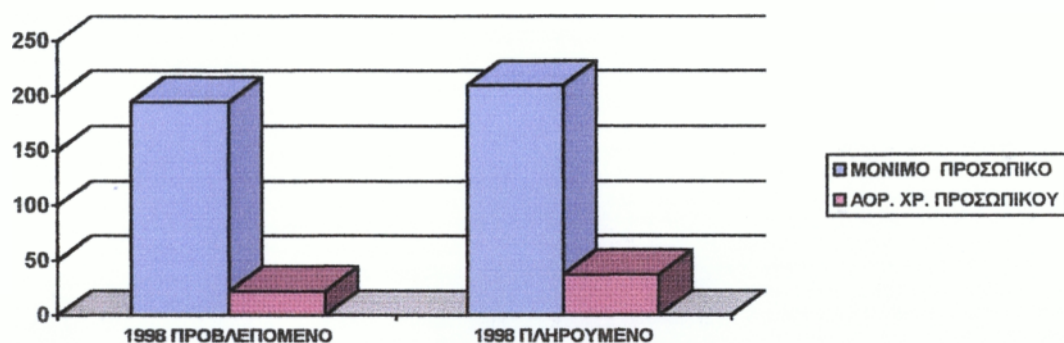
Το μόνιμο προσωπικό παρουσιάζει αύξηση από το 1984 μέχρι το 1992 κατά 15 άτομα και από το 1992 μέχρι το 1998 κατά 17 θέσεις.

Το αορίστου χρόνου προσωπικό παρουσιάζει και αυτό αύξηση από το 1984 μέχρι το 1992 κατά 15 άτομα και από το 1992 μέχρι το 1998 κατά 11 άτομα.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	1998 ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟ	1998 ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΥ	1998 ΠΛΗΡΟΥΜΕΝΟ	1998 ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΛΗΡΟΥΜΕΝΟΥ
ΜΟΝΙΜΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	379	84,5%	226	82,5%
ΑΟΡ. ΧΡ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	70	15,5%	48	17,5%
ΣΥΝΟΛΟ	449	100,0%	274	100,0%

Πίνακας 4 (2). Πίνακας προβλεπόμενων – πληρούμενων οργανικών θέσεων του Δήμου Ηλιούπολης

Πηγή: Ιδία έρευνα

Παρατήρηση: Οι προβλεπόμενες θέσεις το 1998 για μόνιμο προσωπικό είναι περισσότερες από τις πληρούμενες κατά 175 θέσεις.

ΚΛΑΔΟΣ	ΟΡΓ. ΘΕΣΕΙΣ	ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΕΣ	ΚΕΝΕΣ
ΠΕ1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	14	6	8
ΠΕ ΨΥΧΟΛΟΓΩΝ	2	0	2
ΤΕ2 ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ	3	1	2
ΤΕ17 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ – ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	2	1	1
ΔΕ1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	36	24	12
ΔΕ2 ΕΠΟΠΤΩΝ	3	3	0
ΔΕ3 ΤΗΛΕΦΩΝΗΤΩΝ	2	0	2
ΔΕ14 ΕΛΕΓΚΤΩΝ	3	2	1
ΔΕ15 ΕΙΣΠΡΑΚΤΟΡΩΝ	2	2	0
ΔΕ37 ΙΕΡΟΨΑΛΤΩΝ	1	1	0
ΥΕ2 ΕΠΙΣΤΑΤΩΝ	1	1	0
ΥΕ11 ΝΕΟΚΟΡΩΝ	1	1	0
ΠΕ3 ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	5	2	3
ΠΕ4 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ	5	3	2
ΠΕ5 ΗΛ. ΜΗΧ/ΤΩΝ ΜΗΧ/ΚΩΝ	3	2	1
ΠΕ6 ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	2	0	2
ΠΕ11 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	2	1	1
ΤΕ3 ΤΕΧΝ. ΠΟΛ. ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	3	2	1
ΤΕ4 ΤΕΧΝ. ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	1	1	0
ΤΕ5 ΤΕΧΝ. ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ	1	0	1
ΤΕ19 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	2	0	2
ΔΕ5 ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	2	2	0
ΔΕ6 ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ	2	2	0
ΔΕ24 ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ	7	5	2
ΔΕ26 ΜΗΧΑΝΟΤΕΧΝΙΤΩΝ	5	4	1
ΔΕ27 ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧ. ΑΥΤ/ΤΩΝ	2	0	2
ΔΕ28 ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧ/ΤΩΝ	9	6	3
ΤΕ11 ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΔΗΜΟΣ. ΥΓΕΙΑΣ	2	0	2
ΠΕ14 ΔΑΣΟΛΟΓΩΝ	1	0	1
ΔΕ29 ΟΔΗΓΩΝ	35	33	2
ΔΕ30 ΤΕΧΝΙΤΩΝ	30	30	0
ΔΕ38 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Η/Υ	4	1	3
ΠΕ15 ΙΑΤΡΩΝ	1	0	1
ΠΕ9 ΓΕΩΠΟΝΩΝ	2	1	1
ΤΕ13 ΤΕΧΝΟΛ. ΓΕΩΠΟΝΩΝ	2	0	2
ΔΕ35 ΚΗΠΟΥΡΩΝ	41	42	1
ΥΕ14 ΒΟΗΘ. ΣΥΝΤΗΡ. ΑΥΤ/ΤΩΝ	2	0	2
ΥΕ16 ΕΡΓ. ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	60	30	30
ΥΕ1 ΕΡΓ. ΚΗΠΩΝ	30	0	30
ΥΕ16 ΕΡΓ. ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ	10	5	5
ΥΕ16 ΕΡΓΑΤΩΝ	10	2	8
ΥΕ16 ΕΡΓ. ΚΑΘ/ΤΑΣ ΚΤΙΡΙΟΥ	5	3	2
ΥΕ16 ΦΥΛΑΚΩΝ	10	4	6
ΔΕ23 ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	13	2	11
ΥΕ1 ΚΛΗΤΗΡΩΝ	0	1	
ΣΥΝΟΛΟ	379	226	156

Πίνακας 4(α): Μόνιμο προσωπικό Δήμου Ηλιούπολης

Πηγή: Δήμος Ηλιούπολης

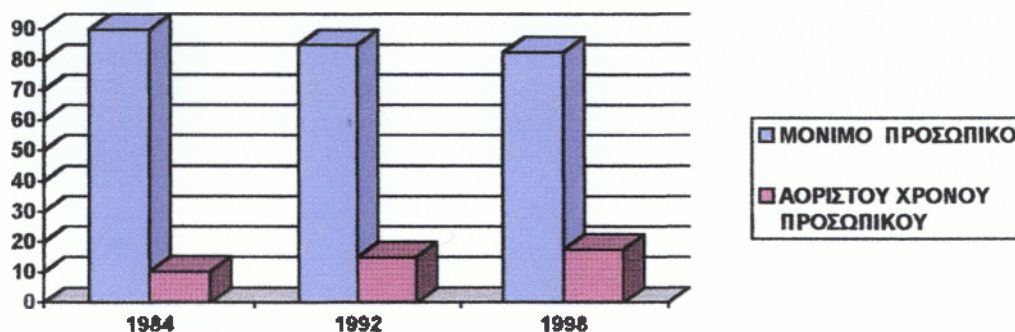
4.7. Ποσοτική ανάλυση κατά κατηγορία προσωπικού

Η συνολική δύναμη του προσωπικού του Δήμου Ηλιούπολης ανέρχεται το 1998 σε 274 άτομα. Το προσωπικό αυτό, ανάλογα με την κατηγορία του κατανέμεται σε μόνιμο προσωπικό και αορίστου χρόνου προσωπικό, όσο και το προβλεπόμενο προσωπικό μόνο για το έτος 1998 φαίνεται στους παρακάτω πίνακες 4 (3) και 4(4).

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	1984	1992	1998
ΜΟΝΙΜΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	89,8%	84,9%	82,5%
ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	10,2%	15,0%	17,5%
ΣΥΝΟΛΟ	100,0%	100,0%	100,0%

Πίνακας 4 (3). Πίνακας ποσοστιαίας ανάλυσης του συνολικού υπηρετούντος προσωπικού

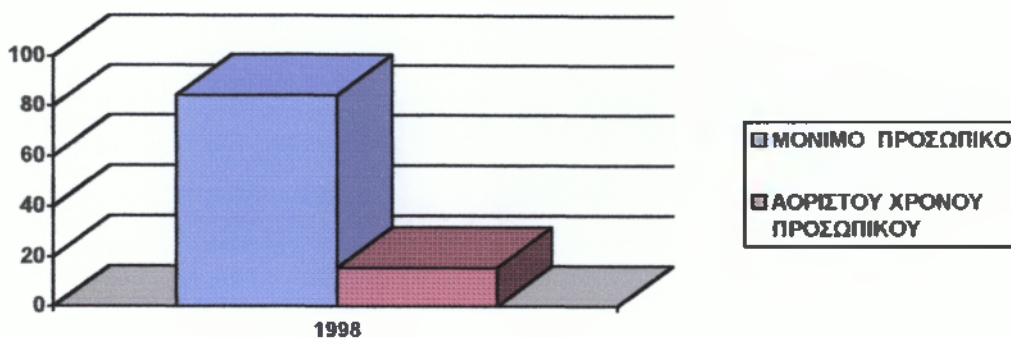
Πηγή: Ιδία έρευνα

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	1998
ΜΟΝΙΜΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	84,4%
ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	15,5%
ΣΥΝΟΛΟ	100,0%

Πίνακας 4 (4). Πίνακας ποσοστιαίας ανάλυσης του συνολικού προβλεπόμενου προσωπικού το έτος 1998

Πηγή: Ιδία έρευνα

Παρατηρήσεις:

- Το ποσοστό του μόνιμου προσωπικού επί του συνόλου του προσωπικού του Δήμου τα έτη 1984, 1992, 1998 παρουσιάζει μείωση.
- Το ποσοστό του αορίστου χρόνου προσωπικού επί του συνόλου του προσωπικού του Δήμου παρουσιάζει αύξηση.
- Με τη βοήθεια του πίνακα (4) διαπιστώνουμε ότι το μόνιμο προσωπικό καλύπτει το μεγαλύτερο ποσοστό σε σχέση με το προσωπικό του αορίστου χρόνου και ανέρχεται στο 84,4 επί του συνολικού προσωπικού του Δήμου.

4.8. Ποιοτική ανάλυση κατά κατηγορία προσωπικού

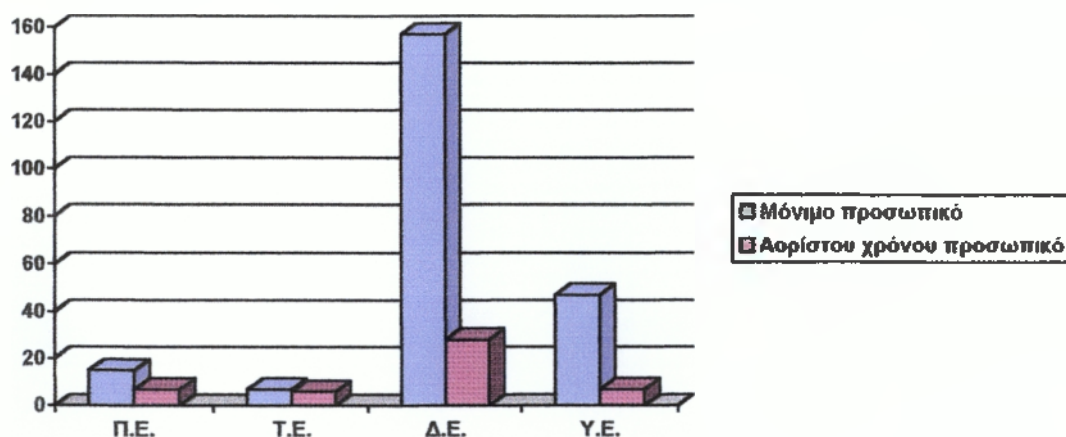
Το προσωπικό που υπηρετεί ο Δήμος Ηλιούπολης (μόνιμου και αορίστου χρόνου προσωπικό) ανάλογα με το επίπεδο εκπαίδευσης διακρίνεται σε προσωπικό Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (Π.Σ.), Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Τ.Ε.), Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Δ.Ε.) και Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (Υ.Ε.).

Η ποιοτική ανάλυση κατά κατηγορία προσωπικού του Δήμου Ηλιούπολης φαίνεται αναλυτικά στον παρακάτω πίνακα 4 (5).

1988 - ΘΕΣΕΙΣ								
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	Π.Ε.	%	Τ.Ε.	%	Δ.Ε.	%	Υ.Ε.	%
ΜΟΝΙΜΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	15	68,2	7	53,8	157	84,8	47	87,0
ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	7	31,8	6	46,2	28	15,2	7	13,0
ΣΥΝΟΛΟ	22	100,0	13	100,0	185	100,0	54	100,0

Πίνακας 4 (5). Πίνακας ανάλυσης προσωπικού ανά επίπεδο εκπαίδευσης

Πηγή: Ιδία έρευνα

Παρατηρήσεις:

- Το μόνιμο προσωπικό αποτελείται κυρίως από προσωπικό Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Δ.Ε.), ενώ ένα μικρό μέρος καλύπτεται από προσωπικό Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Τ.Ε.).
- Και το αορίστου χρόνου προσωπικό αποτελείται κυρίως από προσωπικό Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Δ.Ε.), ενώ ένα μικρό μέρος καλύπτεται από προσωπικό Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Τ.Ε.).
- Η Πανεπιστημιακή και η Τεχνολογική Εκπαίδευση παρουσιάζει ένα μικρό ποσοστό επί του συνόλου του προσωπικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

5.1. Γενικά περί των οικονομικών των Ο.Τ.Α.

Τα έσοδα του Δήμου χωρίζονται σε Τακτικά και Έκτακτα, τα δε έξοδα σε Υποχρεωτικά και Προαιρετικά.

Στα Τακτικά έσοδα περιλαμβάνονται αυτά από κινητή ή ακίνητη περιουσία, τακτική κρατική επιχορήγηση, ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα και έσοδα από φόρους, τέλη, δικαιώματα εισφοράς κ.λ.π.

Τα Έκτακτα έσοδα προέρχονται από δάνεια, δωρεές, κληροδοτήματα, κληρονομίες, εκποίηση περιουσιακών στοιχείων και άλλες έκτακτες επιχορηγήσεις.

Στις Υποχρεωτικές δαπάνες περιλαμβάνονται τα έξοδα διοίκησης, η εξόφληση οφειλών, οι εισφορές προς συνδέσμους, οι επιχορηγήσεις προς ιδρύματα και Νομικά Πρόσωπα του Δήμου κ.λ.π. Προαιρετικές δαπάνες είναι κάθε δαπάνη που δεν είναι υποχρεωτική.

Τα Τακτικά έσοδα είναι σχεδόν σταθερά για κάθε Ο.Τ.Α., ανάλογα τον πληθυσμό, ενώ τα Έκτακτα δημιουργούνται με τη δραστηριότητα των τοπικών αρχόντων, γι' αυτό και στην κατηγορία αυτή υπάρχουν μεγάλες αποκλίσεις από Ο.Τ.Α. σε Ο.Τ.Α. Επίσης, για τη δημιουργία των εκτάκτων εσόδων στην Ελλάδα, σημαντικός παράγων, δυστυχώς, είναι οι «πελατειακές σχέσεις της Κεντρικής Διοίκησης με τους Ο.Τ.Α.

Τα συνολικά έσοδα των Ο.Τ.Α., ως ποσοστό των συνολικών εσόδων της Κεντρικής Διοίκησης (δείκτης βαθμού αποκέντρωσης) είναι πάρα πολύ μικρά στην Ελλάδα, σε σχέση με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και με τις Η.Π.Α. Στην Ελλάδα τα συνολικά έσοδα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ανέρχονται στο 6,3% (3,8% τα ίδια έσοδα και 2,5% οι κρατικές επιχορηγήσεις). Στη Δανία το ποσοστό αυτό είναι 92,1% (44% ίδια και 48,1% επιχορηγήσεις), στη Σουηδία 74,4% (56,6% και 17,9%), στη Φιλανδία (65,5% (44,6% και 21%), στη Νορβηγία 40,4% (24,8% και 15,67%), στην Ιρλανδία 36,5% (9% και 27,5%), στη Βρετανία 35,5% (20,2% και 15,3%), στη Γερμανία 29,8% (21% και 8,8%), στην Αυστρία 26,1% (22,2% και 3,9%), στη Γαλλία 17,6% (9,8% και 7,8%), στο Βέλγιο 15,6% (6% και 9,6%) και στην Ισπανία 9,9% (6,9% και 3%).

Συμπεραίνεται ότι η ελληνική Τ.Α. είναι στενά εξαρτημένη από την Κεντρική Διοίκηση και ότι ενώ συνεχώς της δίδονται αρμοδιότητες δεν συνοδεύονται αυτές από τους αντίστοιχους πόρους.

5.2. Τα έσοδα του Δήμου Ηλιούπολης

Από τον Πίνακα 5.1., στον οποίο αναλύονται τα έσοδα του Δήμου Ηλιούπολης παρατηρείται ότι τα έσοδα από 1,65 δις που ήταν το 1991, ανήλθαν σε 2,24 δις το 1993 (αύξηση 37,5%), παρόλο ότι οι έκτακτες επιχορηγήσεις μειώθηκαν σημαντικά από 400 εκατ. το 1992, σε 212 εκατ. το 1993.

Από τα στοιχεία του Προϋπολογισμού του 1995 και μέχρι τις 31/10/94, τα έσοδα ανήρχοντο σε 1.869,8 εκατ. (τακτικά: 1.449,4 – έκτακτα 344,2 και περασμένων ετών 76,2), δείκτης που σημαίνει ότι τα έσοδα κατά το 1994 θα υπερβούν κατά πολύ αυτά του 1993.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΕΣΟΔΩΝ	1991		1992			1993		
	ΠΟΣΟ	%	ΠΟΣΟ	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΠΟΣΟ	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
1. ΤΑΚΤΙΚΑ	1.293.810	78,43	1.529.687	74,34	18,23	1.930.359	86,35	26,19
Εκμίσθωση Ακινήτων	14.927	0,90	16.561	0,80	10,95	2.500	0,11	-84,90
Νεκροταφείου	38.129	2,31	66.539	3,23	74,51	56.778	2,47	-14,67
Επιχειρήσεις	15.955	0,97	14.919	0,73	-6,49		0,00	-100,00
Υπηρεσία Καθαριότητας	387.586	23,50	508.640	24,72	31,23	638.663	20,23	25,56
Λοιπά Τέλη	29.123	1,77	31.839	1,55	9,33	34.239	1,07	7,54
Τέλη Παρεπιδημούντων 5%	40.570	2,46	60.346	2,93	48,75	79.231	2,41	31,29
Αυτοτελείς φόροι	44.616	2,70	54.982	2,67	23,23	61.446	1,83	11,76
Πρόσθετοι φόροι	56.194	3,41	66.169	3,22	17,75	22.054	0,65	-66,67
Τακτική οικονομική ενίσχυση	616.865	37,40	643.617	31,28	4,34	770.613	18,32	19,73
Λοιπά τακτικά έσοδα	49.845	3,02	66.075	3,21	32,56	84.645	1,30	28,10
ΣΑΤΑ		0,00		0,00	-	180.190	2,01	-
2. ΕΚΤΑΚΤΑ	341.838	20,72	521.819	25,36	52,65	277.336	2,41	-46,85
Εκποίηση ακινήτων	1.181	0,07	1.268	0,06	7,37	1.319	0,01	4,02
Δάνεια δημοσίων επενδύσεων		0,00	15.000	0,73	-		0,00	-100,00
Επιχορηγήσεις	252.510	15,31	400.553	19,47	58,63	212.065	1,03	-47,06
Πρόστιμα και παράβολα	8.060	0,49	14.724	0,72	82,68	9.674	0,04	-34,30
Κληρονομίες	2.400	0,15	1.700	0,08	-29,17	1.980	0,01	16,47
Αποχέτευση	74.371	4,51	64.813	3,15	-12,85	15.789	0,05	-75,64
Επιστροφές χρημ. από απεργία		0,00	21.165	1,03	-		0,00	-100,00
Λοιπά έκτακτα έσοδα	3.316	0,20	2.596	0,13	-21,71	36.509	0,09	1.306,36
3. ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚ. ΕΤΩΝ	13.936	0,84	6.121	0,30	-56,08	27.868	0,06	355,29
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	1.649.584	100,00	2.057.627	100,00	24,74	2.235.563	3,48	8,65

Πίνακας 5.1. Διάρθρωση εσόδων του Δήμου Ηλιούπολης στα έτη 1991, '92, '93 (σε χιλ. δραχ.)

Πηγή: Ταμειακοί απολογισμοί Δήμου ετών 1991, '92, '93

Ενώ τα τακτικά έσοδα έχουν μια σταθερή ανοδική πορεία (από 1,3 δις το '91 σε 1,5 δις το '92, σε 1,9 δις το '93 και 1,5 δις μέχρι τον Οκτώβρη του 94*) παρατηρήθηκε μια σημαντική υστέρηση στα έκτακτα έσοδα κατά το έτος 1993 (εκλογικό έτος, που από 521 εκατ. που ήταν το 1992, έπεσαν στα 277 εκατ. το 1993. Ενθαρρυντικά είναι τα αποτελέσματα για το 1994, αφού μέχρι τον Οκτώβριο τα έκτακτα έσοδα είχαν φθάσει τα 344 εκατ. με ρυθμό να περάσουν τα 500.

Τα τακτικά έσοδα αποτελούσαν το 1993 το 86,3% των συνολικών εσόδων και τα έκτακτα το 12,4%. Η σχέση αυτή ήταν καλύτερη το 1992 (74,3 τα τακτικά και 25,4 τα έκτακτα), βελτιώθηκε πάλι το 1994 μέχρι τον Οκτώβρη, αφού τα τακτικά αποτέλεσαν το 77,5% των συνολικών εσόδων και τα έκτακτα το 18,4%.

Το μεγαλύτερο ποσοστό από τα τακτικά έσοδα προέρχεται από την τακτική οικονομική ενίσχυση (770 εκατ. ή 40% του συνόλου των τακτικών) και ακολουθούν τα ανταποδοτικά τέλη καθαριότητας, τα οποία αποτελούν το 33% των τακτικών εσόδων, ποσό περίπου 640 εκατ. για το 1993. Η μεταβολή και των δύο αυτών κατηγοριών εσόδων είναι αρκετά θετική (άνω του 25% ετησίως) και στα 4 έτη που μελετήθηκαν (1991 – 92 – 93 – 94).

Οι υπόλοιπες κατηγορίες εσόδων, όπως φαίνεται και στον Πίνακα 14.1 σημείωσαν θετικές μεταβολές, με εξαίρεση τα έσοδα από το Νεκροταφείο, που ενώ είχαν μια αύξηση της τάξης του 75% μεταξύ των ετών 1991 και 1992, μειώθηκαν κατά 15% το 1993 και έμειναν σταθερά το 1994.

Όσον αφορά την κατανομή των εκτάσεων, όλοι σχεδόν οι δείκτες κινήθηκαν αρνητικά το έτος 1993 και αυτό προφανώς οφείλεται στο γεγονός ότι η Κεντρική Διοίκηση δεν ενίσχυσε τη χρονιά αυτή (χρονιά Γενικών Εκλογών) το Δήμο Ηλιούπολης. Το μεγαλύτερο μέρος των εκτάκτων εσόδων προέρχεται από τις επιχορηγήσεις.

Από μια ανάλυση της προέλευσης των πόρων (Πίνακας 5.2.) παρατηρείται ότι υπάρχει μια συνέπεια και ότι μοιράζονται περίπου από 50% οι έκτακτες επιχορηγήσεις με τα ίδια έσοδα. Αναφέρεται ότι σε

εθνικό επίπεδο οι επιχορηγήσεις των Ο.Τ.Α. αποτελούν περίπου το 40% και οι ίδιοι πόροι το 60%.

<i>ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΠΟΡΩΝ</i>	1991	%	1992	%	1993	%
<i>Κρατικές Επιχορηγήσεις</i>	869,30	52,70	1.107,60	53,83	1.178,70	52,72
<i>Ίδια έσοδα</i>	780,30	47,30	935,00	45,44	1.056,90	47,28
<i>Δάνεια</i>	-	-	15,00	0,73	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	1.649,60	100,00	2.057,60	100,00	2.235,60	100,00

Πίνακας 5.2. Προέλευση πόρων

Πηγή: Ταμειακοί απολογισμοί Δήμου, ετών 1991, '92, '93

5.3. Διάρθρωση Εξόδων του Δήμου

Από τους απολογιστικούς ταμειακούς πίνακες του Δήμου, συνάχθηκαν οι πίνακες 5.3. και 5.4., που δείχνουν αντίστοιχα τη διάρθρωση των εξόδων κατά υπηρεσία και κατά κατηγορία δαπανών.

Αν και στους απολογιστικούς πίνακες δεν γίνεται αναλυτική περιγραφή των δαπανών (κύρια αυτών που αφορούν τις επιχορηγήσεις στα νομικά πρόσωπα), εν τούτοις έγινε μια πρώτη προσπάθεια κατανομής τους κατά κατηγορία. Για αναλυτικότερη κατανομή των δαπανών και για περισσότερα χρόνια, θα πρέπει, αν συμφωνεί και ο Δήμος, να εκπονηθεί ειδική μελέτη των οικονομικών του Δήμου για να γίνει κατορθωτό να εξελιχθούν πιο λειτουργικά συμπεράσματα.

5.4. Διάρθρωση των Δαπανών κατά Υπηρεσία

Από τον Πίνακα 5.3. παρατηρείται:

Οι Διοικητικές Δαπάνες από 392 εκατ. το 1991, ανήλθαν σε 490 εκατ. το 1992 και έμειναν σταθερές (494 εκατ.) το 1993. Το ποσοστό συμμετοχής των διοικητικών δαπανών στο σύνολο των δαπανών, μειώθηκε από 24% το 1991 και 1992 σε 22% το 1993.

Οι δαπάνες για την καθαριότητα, ενώ αυξήθηκαν από 293 εκατ. το 1991 σε 356 εκατ. το 1992, έπεσαν το 1993 στα 338 εκατ. Η κατά 22% αύξηση μεταξύ των ετών '91 και '92 οφείλεται στην προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού αξίας 82 εκατ. Το ποσοστό συμμετοχής των δαπανών καθαριότητας στις συνολικές δαπάνες, ήταν το 1993 15%, ενώ τα έτη '93 και '91 πλησίαζε το 18%.

Οι δαπάνες για ύδρευση και αποχέτευση βαίνουν μειούμενες και αφορούν κυρίως επενδύσεις.

Οι δαπάνες για ηλεκτροφωτισμό, ανέρχονται σε περίπου 5% του συνόλου των δαπανών και σε απόλυτους αριθμούς παρουσιάζουν μια αύξηση της τάξης του 8% ετησίως. Οι δαπάνες αυτές κύρια καλύπτουν φωτισμό κοινόχρηστων χώρων σε ποσοστό 54% και επενδύσεις σε ποσοστό περίπου 30%.

Σημαντικό κονδύλι του Δήμου της τάξης του 17,5% (1993 δαπανάται για κήπους και δενδροφυτεύσεις. Τα αντίστοιχα ποσά για τα έτη που εξετάζονται ήταν 224 εκατ. το 1991, 280 εκατ. το 1992 και 390 εκατ. το 1993. Η αύξηση για την υπηρεσία αυτή μεταξύ των ετών '92 – '93 ανήλθε στο 40%. Οι δαπάνες στη μεγάλη τους πλειοψηφία αφορούν αμοιβές προσωπικού 54% και επενδύσεις 43%.

Οι δαπάνες για το Νεκροταφείο ανέρχονται σε 2% περίπου του συνόλου των δαπανών και ενώ υπήρξε σημαντική αύξηση μεταξύ των ετών '91 – '92 από 32 εκατ. σε 51 εκατ., έπεσαν το 1993 στα 46 εκατ. (-10%).

Οι δαπάνες για την Οδοποιία που αφορούν κύρια μισθούς προσωπικού 50%, (αυτεπιστασία) και επενδύσεις 50%, ανέρχονται στο 11% του συνόλου των δαπανών. Βαίνουν επίσης αυξανόμενες και από 157 εκατ. που ήταν το 1991, πήγαν σε 226,8 εκατ. το 1992 (+44%) και στα 252,2 εκατ. το 1993 (+11%).

Οι προαιρετικές δαπάνες αποτελούν περίπου το 8%, τα δε τοκοχρεωλύσια το 5%.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΕΣΟΔΩΝ	1991		1992			1993		
	ΠΟΣΟ	%	ΠΟΣΟ	%	ΜΕΤ/ΑΗ	ΠΟΣΟ	%	ΜΕΤ/ΑΗ
1. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	392.459	23,80	490.525	24,10	25	494.900	22,18	1
Αμοιβές Προσωπικού	121.341	7,36	146.548	7,20	21	152.951	6,86	4
Δαπάνες Αιρετών Αρχόντων	10.107	0,61	12.362	0,61	22	16.842	0,75	36
Αποδοχ. Ειδ. Κατηγ. Προσωπικού	6.401	0,39	8.324	0,41	30	10.447	0,47	26
Αμοιβές Εκτελ. Ειδ. Υπηρεσιών	3.463	0,21	3.455	0,17	0	6.103	0,27	77
Εισφορές για Κοινων. Ασφαλίσεις	134.312	8,14	148.764	7,31	11	156.685	7,02	5
Έξοδα Βεβαλώσεων & Εισπραξ.	7.080	0,43	7.194	0,35	2	11.147	0,50	55
Δημόσιες Σχέσεις - Επικοινωνίες	7.533	0,46	18.003	0,88	139	26.686	1,20	48
Επενδύσεις	59.073	3,58	113.450	5,57	92	76.757	3,44	-32
Λοιπές Δαπάνες	43.149	2,62	32.425	1,59	-25	37.282	1,67	15
2. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	293.148	17,77	356.412	17,51	22	338.060	15,15	-5
Αμοιβές Προσωπικού	191.317	11,60	220.472	10,83	15	234.750	10,52	6
Γενικά Έξοδα - Συντήρησης	54.977	3,33	81.700	4,01	49	64.244	2,88	-21
Προμήθεια Μηχανημάτων	44.823	2,72	50.535	2,48	13	31.384	1,41	-38
Λοιπές Δαπάνες	2.031	0,12	3.705	0,18	82	7.682	0,34	107
3. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ	837	0,05	3.266	0,16	290	21.527	0,96	559
Συντήρηση - Εξοπλισμός	280	0,02	467	0,02	67	620	0,03	33
Δαπάνες Κατασκευής - Εκέλιξης	557	0,03	2.799	0,14	403	20.907	0,94	647
4. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	77.628	4,71	50.689	2,49	-35	18.082	0,81	-64
Αμοιβές Προσωπικού	2.970	0,18	2.973	0,15	0	3.166	0,14	6
Επενδύσεις	74.658	4,53	47.716	2,34	-36	14.916	0,67	-69
5. ΥΠΗΡ. ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	89.420	5,42	95.929	4,71	7	103.669	4,65	8
Αμοιβές Προσωπικού	11.194	0,68	12.217	0,60	9	15.112	0,68	24
Φωτισμός Κοινόχρηστων Χώρων	51.263	3,11	53.349	2,62	4	56.478	2,53	6
Συντήρηση	817	0,05	754	0,04	-8	2.327	0,10	209
Επενδύσεις	26.146	1,59	29.609	1,45	13	29.752	1,33	0
6. ΚΗΠΟΙ ΔΕΝΔΡΟΣΤΟΙΧΙΕΣ	224.214	13,59	279.547	13,74	25	389.579	17,46	39
Αμοιβές Προσωπικού	172.377	10,45	182.860	8,98	6	210.215	9,42	15
Συντήρηση	13.952	0,85	12.046	0,59	-14	10.335	0,46	-14
Επενδύσεις	37.885	2,30	84.641	4,16	123	169.029	7,58	100
7. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ	32.401	1,96	50.900	2,50	57	46.234	2,07	-9
Αμοιβές Προσωπικού	30.055	1,82	29.608	1,45	-1	31.974	1,43	8
Συντήρηση	2.064	0,13	780	0,04	-62	1.172	0,05	50
Επενδύσεις	282	0,02	20.512	1,01	7.174	13.088	0,59	-36
8. ΕΙΔΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ	17.781	1,08	11.423	0,56	-36	0	0,00	-100
Αμοιβές Προσωπικού	10.922	0,66	4.119	0,20	-62			-100
Συντήρηση - Γενικά Έξοδα	6.859	0,42	7.304	0,36	6			-100
9. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΔΟΠΟΙΑΣ	157.593	9,56	226.802	11,14	44	252.194	11,31	11
Αμοιβές Προσωπικού	99.693	6,04	101.514	4,99	2	121.957	5,47	20
Συντήρηση	6.916	0,42	2.012	0,10	-71	2.796	0,13	39
Επενδύσεις	50.984	3,09	123.276	6,06	142	127.441	5,71	3
10. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	24.396	1,48	13.257	0,65	-46	21.021	0,94	59
11. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	31.469	1,91	55.449	2,72	76	129.170	5,79	133
12. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	168.075	10,19	175.427	8,62	4	125.417	5,62	-29
Εισφορά σε Σχολ. Ταμεία	64.965	3,94	77.077	3,79	19	-	0,00	-100
Επιχορηγ. σε Βιβλιοθήκες	10.680	0,65	6.500	0,32	-39	8.800	0,39	35
Λοιπές Προαιρετικές Δαπάνες	92.430	5,60	91.850	4,51	-1	116.617	5,23	27
13. ΤΟΚΟΧΡΕΩΛΥΣΙΑ	97.196	5,89	114.456	5,62	18	110.525	4,95	-3
14. ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	1.495	0,09	1.452	0,07	-3	1.502	0,07	3
15. ΠΑΗΡ. ΥΠΟΧ. ΠΑΡΕΛΘ. ΕΤΩΝ	41.102	2,49	109.483	5,38	166	176.671	7,92	61
16. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	32	0,00	267	0,01	734	2.256	0,10	745
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	1.649.246	100,00	2.035.284	100,00	23	2.230.807	100,00	10

Πίνακας 5.3. Διάρθρωση εξόδων Δήμου Ηλιούπολης στα έτη 1991, '92, '93 (σε χιλ. δρχ.)

Πηγή: Ταμειακοί Απολογισμοί του Δήμου, ετών 1991, '92, '93

5.5. Διάρθρωση Εξόδων κατά Κατηγορία Δαπάνης

Από τα στοιχεία του Πίνακα 5.4. διαπιστώνεται ότι:

Οι αμοιβές προσωπικού από 47,5% επί του συνόλου των δαπανών το 1991, έπεσαν στο 42,3% το 1992 και παρέμειναν στο ίδιο ποσοστό και το 1993.

Σε απόλυτα ποσά οι αντίστοιχες δαπάνες ήταν 784 εκατ. το 1991, αυξήθηκαν σε 861 εκατ. το 1992 κι έφτασαν στα 943 εκατ. το 1993.

Το ποσοστό 42% για αμοιβές προσωπικού είναι από τα σχετικά μικρά ποσοστά που εμφανίζουν οι Ο.Τ.Α. της χώρας, αν αναλογιστούμε ότι υπάρχουν Ο.Τ.Α. που δαπανούν σε μισθούς ακόμη και το 80% των εξόδων τους.

Οι δαπάνες των εκλεγμένων αρχόντων σε απόλυτους αριθμούς παρουσίασαν αύξηση από 10 εκατ. το 1991 σε 12,5 εκατ. το 1992 και έφτασαν τα 17 εκατ. το 1993, ενώ σαν ποσοστό στο σύνολο των δαπανών, παρέμειναν στο ίδιο ακριβώς επίπεδο (0,61%) το 1991 και το 1992, ενώ το 1993 έφτασαν το 0,76%.

Για Επικοινωνία και Δημόσιες Σχέσεις οι δαπάνες αυξήθηκαν από 7,5 εκατ. (0,46%) το 1991, σε 18 εκατ. (0,88%) το 1992 για να φτάσουν στα 27 εκατ. (1,2%) το 1993.

Μείωση παρουσιάστηκε στα κονδύλια των γενικών εξόδων από το 1991 (ύψος 54 εκατ. και ποσοστό 3,26%) στο 1992 (45 εκατ. και 2,2%) για να αυξηθούν στη συνέχεια για το 1993 (58 εκατ. και 2,59%).

Για πάγια και κεφαλαιούχο εξοπλισμό δαπανήθηκαν το 1991 294 εκατ. (17,85%), 473 το 1992 (23,22%) και σταθεροποιήθηκαν στα 483 (21,6%) το 1993. Η αύξηση που παρατηρείται μεταξύ των ετών 1991 και 1992 οφείλεται κύρια στην επέκταση του δικτύου οδοποιίας (από 51 εκατ. το 1991 αυξήθηκε στα 123 εκατ. 1992), στις επενδύσεις των υπηρεσιών κήπων – δεντροστοιχιών και ύδρευσης, ενώ μειώθηκαν τα αντίστοιχα κονδύλια της υπηρεσίας αποχέτευσης (από 75 εκατ. το 1991 έπεσαν στα 48 εκατ. το 1992 και στα 15 εκατ. το 1993).

ΕΙΔΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	1991		1992		1993	
	ΠΟΣΟ	%	ΠΟΣΟ	%	ΠΟΣΟ	%
Αμοιβές Προσωπικού	784.045	47,54	860.854	42,30	943.360	42,33
Δαπάνες Αιρετών Αρχόντων	10.107	0,61	12.362	0,61	16.842	0,76
Δημόσιες Σχέσεις – Επικοινωνία	7.533	0,46	18.003	0,88	26.686	1,20
Γενικά Έξοδα	53.755	3,26	44.776	2,20	57.613	2,59
Πάγια – Κεφαλαιουχικός Εξοπλισμός – Έργα	294.408	17,85	472.538	23,22	483.274	21,69
Συντηρήσεις	85.865	5,21	105.063	5,16	81.494	3,66
Φωτισμός Κοινόχρηστων χώρων	51.263	3,11	53.349	2,62	56.478	2,53
Λοιπές υπηρεσίες	24.396	1,48	13.257	0,65	21.021	0,94
Υποχρεωτικές δαπάνες	31.469	1,91	55.449	2,72	129.170	5,80
Εισφορές σε Σχολικά Ταμεία	64.965	3,94	77.077	3,79	-	0,00
Επιχορηγήσεις σε Βιβλιοθήκες	10.680	0,65	6.500	0,32	8.800	0,39
Λοιπές προαιρετικές	92.430	5,60	91.850	4,51	116.617	5,23
Τοκοχρεολύσια	97.196	5,89	114.456	5,62	110.525	4,96
Παρελθόντων Ετών	41.102	2,49	109.483	5,38	176.671	7,93
ΣΥΝΟΛΟ	1.649.214	100,00	2.035.017	100,00	2.228.551	100,00

Πίνακας 5.4. Διάρθρωση εξόδων κατά κατηγορία δαπάνης (σε χιλ. δρχ.)

Πηγή: Ταμειακοί Απολογισμοί Δήμου, ετών 1991, '92, '93

Οι υποχρεωτικές δαπάνες αυξήθηκαν από 31 εκατ. (1,91%) το 1991 στο ποσό των 55 εκατ. (2,72%) το 1992, για να φτάσουν το 1993 τα 129 εκατ. (5,8%). Η αύξηση μεταξύ των ετών οφείλεται στις υποχρεωτικές πληρωμές για μεταβίβαση εισοδημάτων σε τρίτους, όπως προκύπτει από την ανάλυση των εξόδων.

Τα κονδύλια για τις Λοιπές Υπηρεσίες μεταξύ του 1991 και του 1992, σημείωσαν σημαντική πτώση (από 24 εκατ. και ποσοστό 1,48%, πέφτουν στα 13 εκατ. και ποσοστό 0,65% αντίστοιχα), για να σταθεροποιηθούν το 1993 στα 21 εκατ. (0,94%).

Οι εισφορές σε Σχολικά ταμεία ενώ είναι 65 εκατ. το 1991 και φτάνουν στα 77 εκατ. το 1992, για το 1993 δεν παρατηρείται παρόμοια δαπάνη (τη χρονιά αυτή υπάρχει ένα κονδύλι για τα Αθλητικά Σωματεία της περιοχής).

Μείωση επίσης παρατηρούμε και στις επιχορηγήσεις για Βιβλιοθήκη, από 11 εκατ. το 1991 σε 6,5 εκατ. το 1992 και 9 εκατ. το 1993.

Οι Λοιπές Προαιρετικές δαπάνες ενώ παραμένουν σταθερές το 1991 και 1992 (92 εκατ.), φτάνουν στα 117 εκατ. το 1993, ενώ τα ποσοστά είναι αντίστοιχα 5,6%, 4,51% και 5,23%.

Τα υπόλοιπα κονδύλια δεν σχολιάζονται γιατί εμφανίζονται αδιαφοροποίητα μεταξύ των ετών που εξετάσαμε, δηλαδή παραμένουν σχετικά σταθερά, τόσο στο απόλυτο ύψος της δαπάνης, όσο και το αντίστοιχο ποσοστό ή οι διαφοροποιήσεις τους είναι τόσο αμελητέες που δεν χρήζουν σχολίων.

5.6. Σύγκριση Ανταποδοτικών Δαπανών

Παρατηρώντας τα έσοδα και τις δαπάνες για τις υπηρεσίες της καθαριότητας, που είναι ανταποδοτικές, συνάγεται το συμπέρασμα ότι η πολιτική του Δήμου είναι αρκετά ανελαστική.

Βλέπουμε δηλαδή ότι τα έσοδα από καθαριότητα βαίνουν αυξανόμενα έναντι των εξόδων και στις τρεις χρονιές που εξετάσαμε. Ακόμα βλέπουμε ότι ενώ αυξάνουν τα απόλυτα μεγέθη των εσόδων – εξόδων κατ' έτος αυξάνει και η μεταξύ τους «ψαλίδα».

Παρατηρείται ότι οι ανταποδοτικές δαπάνες λειτούργησαν ως τέτοιες μόνο το 1993, όπου τα έσοδα υπερέβησαν τα έξοδα (μαζί με τα τοκοχρεολύσια), ενώ τις προηγούμενες χρονιές (1992 και 1991) * το ισοζύγιο των ανταποδοτικών ήταν ελλειμματικό.

5.7. Σύντομη ανάλυση του προϋπολογισμού ως προς τα έσοδα και ως προς τα έξοδα για το έτος 1997 – 1998

I. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΣΟΔΑ:

Τα έσοδα του προϋπολογισμού του 1998 υπολογίζεται να φτάσουν στα 8.006.852.191 δρχ., ήτοι έχουμε μια αύξηση κατά 2.028.164.110 δρχ., που σημαίνει μια αύξηση της τάξεως 34%.

Η αύξηση αυτή προέρχεται κυρίως από τα έκτακτα έσοδα που αυξάνονται κατά 1.327.695.892 δρχ. Συγκεκριμένα κύρια πηγή της αύξησης των εκτάκτων εσόδων είναι οι επιχορηγήσεις των οποίων οι κύριες πηγές είναι:

- α) 583.826.000 δρχ. επιχορήγηση από Γ.Γ.Α. για κολυμβητήριο και σύναψη δανείου για επέκταση Δημαρχιακού Μεγάρου
- β) 330.000.000 δρχ. επιχορηγήσεις από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για το Μουσείο Εθνικής Αντίστασης, από το Υπουργείο Οικονομικών για το κτίριο της Δ.Ο.Υ. και από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης για το κτίριο της Αστυνομίας
- γ) 156.000.000 δρχ. επιχορηγήσεις από το Υπουργείο Υγείας – Πρόνοιας για τη δημιουργία Κέντρου Πρωτογενούς Πρόληψης

* ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Δεν μας έδωσαν στοιχεία για τις επόμενες χρονιές (μόνο για το 1991, 1992 και 1993)

εξάρτισης ουσιών και για τους Βρεφονηπιακούς Σταθμούς και ειδική επιχορήγηση από το Ειδικό Κρατικό Λαχείο.

δ) 230.000.000 δρχ. επιχορήγηση από ΕΤΕΡΠΣ

Τα τακτικά έσοδα θα ανέλθουν στα 4.529.760.753 δρχ. και αυξάνονται σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο κατά 9,6%.

Αναλυτικά:

Αυξάνονται κατά 327.000.000 δρχ. α) από την διεύρυνση της φορολογικής βάσης με το νέο Νόμο Καποδίστρια για το φόρο του 2% και β) από την αύξηση του 5% των τελών των δικαιωμάτων.

Ο Δήμος θεωρεί ότι η αύξηση αυτή είναι αναγκαία και λογική, είναι χαρακτήρα ανταποδοτικού και κινείται στα πλαίσια του πληθωρισμού.

II. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΞΟΔΑ:

Αναλύοντας τις κατηγορίες των εξόδων, προκύπτουν τα εξής:

1. Μισθοδοσία προσωπικού 1.583.768.327 δρχ. με πρόβλεψη αύξησης 7% (4% επιδόματα ωριμότητας και 3% προβλεπόμενη αύξηση μισθών).
2. Υποχρεωτικές εισφορές 289.010.587 δρχ. Το ποσό αυτό καθορίζεται από νομοθετικές διατάξεις.
3. Λειτουργικά σχολείων 154.039.360 δρχ., το οποίο αποτελεί το 12% των Κ.Α.Π.
4. Συντήρηση των σχολείων 130.000.000 δρχ. και για την κατασκευή συμπληρωματικών αιθουσών 100.000.000 δρχ. ώστε να ολοκληρωθούν οι συμπληρωματικές εργασίες.
5. Προαιρετικές επιχορηγήσεις 414.000.000 δρχ. Σύμφωνα με την εγγραφή του 1997 παρατηρείται αύξηση της τάξης του 45%. Έτσι ενισχύεται σημαντικά η Κοινωνική Μέριμνα, το ΚΑΠΗΔΗ, το Πνευματικό Κέντρο, ο Αθλητικός Οργανισμός.

6. Τοκοχρεωλύσια 91.567.479 δρχ. Φέτος υπάρχει αύξηση διότι έχει συμπεριληφθεί το δάνειο της επέκτασης του Δημορχειακού Μεγάρου. Υπάρχει αναλυτικός πίνακας για καλύτερη ενημέρωση.
7. Παλαιές οφειλές 457.652.152 δρχ., όπου περιλαμβάνονται:
 - α) 100.000.000 δρχ. για δαπάνες ΕΥΔΑΠ (νερό + 22%).
 - β) 27.000.000 δρχ. περίπου για τις δόσεις του ειδικού επιδόματος (18χίλιοι) στους εργαζόμενους (2 δόσεις).
 - γ) 330.000.000 δρχ. περίπου οφειλές του 1997 που μεταφέρονται στο 1998 κατ' εκτίμηση της υπηρεσίας
8. Λειτουργικά έξοδα 454.512.334 δρχ.
9. Τεχνικό Πρόγραμμα: 3.604.656.000 δρχ., ήτοι συνεχιζόμενο έργο 1.050.366.000 δρχ. και 2.554.290.000 δρχ. για νέο έργο.

Το Τεχνικό Πρόγραμμα έχει αύξηση 1.730.921 δρχ., ήτοι αυξάνεται κατά 92,38% έναντι του Τεχνικού Προγράμματος του 1997 που είναι 1.873.734.565 δρχ.

Το Τεχνικό Πρόγραμμα καλύπτει κατά το δυνατόν τις ανάγκες της πόλης μας. Δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στις περιοχές που παρουσιάζουν τα περισσότερα προβλήματα. Οι πηγές χρηματοδότησης του Τεχνικού Προγράμματος αναλύονται στην τελευταία σελίδα του προϋπολογισμού.

Ο προϋπολογισμός αυτός έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις ανάγκες του Δήμου αλλά και με τις προτεραιότητες της χρονιάς που έρχεται με σκοπό την ποιοτική αναβάθμιση της πόλης.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να αξιοποιεί σωστά τους διαθέσιμους πόρους, επιτυγχάνοντας κοινωνικό όφελος με το μικρότερο δυνατό κόστος.

Πιστεύουμε ότι ο δημότης απαιτεί δημιουργικό έργο, συνέπεια και ευθύνη.

Απαίτηση λοιπόν της εποχής μας είναι η Τοπική Αυτοδιοίκηση να είναι θεσμός αξιόπιστος, αποτελεσματικότερος, διεκδικητικότερος και αυτοδύναμος οικονομικά.

ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1991		1992		1993	
	Έσοδα	Έξοδα	Έσοδα	Έξοδα	Έσοδα	Έξοδα
Καθαριότητα	387,6	293,1	508,6	356,4	638,6	338,1
Ηλεκτροφωτισμός		89,4		95,9		103,7
ΣΥΝΟΛΟ	387,6	382,5	508,6	452,3	638,6	441,8
Τοκοχρεολύσια		97,2		114,5		110,5
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	387,6	479,7	508,6	566,8	638,6	552,3

Πίνακας 5.5. Έσοδα – Έξοδα Ανταποδοτικών Υπηρεσιών

Πηγή: Ταμειακοί Απολογισμοί, ετών 1991, '92, '93

ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ

	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ	ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ
	1997	30/11/97	1998
01 Πρόσοδοι από ακίνητη περιουσία	116.500.000	91.889.770	160.275.000
02 Πρόσοδοι από κινήτη περιουσία	80.000.000	18.721	80.000.000
03 Έσοδα από τέλη & δικαιώματα	1.872.489.313	1.090.543.565	2.199.976.530
04 Φόροι – Εισφορές	150.195.360	38.247.740	164.017.216
05 Λοιπά τακτικά έσοδα	1.913.416.399	1.521.647.709	1.925.492.007
ΣΥΝΟΛΟ	4.132.601.072	2.742.347.505	4.529.760.753

Πίνακας 5.6. Τακτικά έσοδα

Πηγή: Προϋπολογισμός οικονομικού έτους 1998 του Δήμου Ηλιούπολης

ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ

	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ	ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ
	1997	30/11/97	1998
11 Έσοδα από εκποίηση κινητής & ακίνητης περιουσίας	35.540.000	33.540.000	52.000.000
12 Έσοδα από δάνεια	127.000.000	31.419.000	281.803.000
13 Επιχορηγήσεις	1.182.176.034	336.811.745	2.284.327.800
14 Δωρεές – Κληρονομίες – Κληροδοσίες	3.000.000	400.000	3.000.000
15 Προσανυλίσεις – Πρόστιμα – Παράβολα	51.000.000	14.962.250	21.000.000
16 Λοιπά έκτακτα έσοδα	106.607.874	61.998.009	190.899.000
ΣΥΝΟΛΟ	1.505.323.908	479.131.004	2.833.029.800

Πίνακας 5.7. Έκτακτα έσοδα

Πηγή: Προϋπολογισμός οικονομικού έτους 1998 του Δήμου Ηλιούπολης

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ

	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ	ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ
	1997	30/11/97	1998
21 ΤΑΚΤΙΚΑ	161.000.000	122.334.947	96.000.000
22 ΕΚΤΑΚΤΑ	57.000.000	31.612.014	57.000.000
ΣΥΝΟΛΟ	218.000.000	153.946.961	153.000.000
ΣΥΝΟΛΟ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	4.293.601.072	2.864.682.452	4.625.760.753
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	1.562.323.908	510.743.018	2.890.029.800
ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	127.763.101	-	491.061.638
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	5.978.688.081	3.375.425.470	8.006.852.191

Πίνακας 5.8. Έσοδα από περασμένα οικονομικά έτη

Πηγή: Προϋπολογισμός οικονομικού έτους 1998 του Δήμου Ηλιούπολης

ΜΕΡΟΣ Ι

	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ 1997	ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ 30/11/97	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ 1998
<i>01 Δαπάνες εκλεγμένων αρχόντων – Αμοιβές ειδικών κατηγοριών προσωπικού</i>	48.290.205	44.912.984	52.271.671
<i>02 Αμοιβές εκτελούντων ειδικές υπηρεσίες</i>	36.633.633	26.500.324	51.827.809
<i>03 Συμμετοχή Δήμου στην Κοινωνική Πρόνοια, ασφάλιση, εκπαίδευση & υγεία Δημ. υπαλλήλων</i>	281.529.820	220.939.811	313.234.259
<i>05 Έξοδα βεβαίωσης & είσπραξης</i>	30.816.660	19.759.730	39.100.000
<i>06 Επικοινωνίες – Δημόσιες Σχέσεις</i>	85.550.000	31.013.285	80.500.000
<i>07 Λοιπές δαπάνες γενικής φύσης</i>	4.300.000	809.879	2.600.000
ΣΥΝΟΛΟ	487.120.318	343.936.013	539.533.739

Πίνακας 5.9. Έξοδα (Μέρος Ι)

Πηγή: Προϋπολογισμός οικονομικού έτους 1998 του Δήμου Ηλιούπολης

	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ	ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ
	1997	30/11/97	1998
<i>05 Υπηρεσίες Διοικητικές –</i>			
<i>Οικονομικές – Τεχνικές</i>	1.007.954.098	496.298.695	1.858.646.333
<i>15 Υπηρεσία Καθαριότητας –</i>			
<i>Καταβρέγματος</i>	1.034.407.701	496.613.317	1.058.655.462
<i>20 Υπηρεσία Ύδρευσης</i>	198.613.000	104.503.579	101.577.000
<i>30 Υπηρεσία Λουτρών &</i>			
<i>Αφοδευτηρίων</i>	350.000	7.380	250.000
<i>35 Υπηρεσία Αποχέτευσης</i>	69.300.918	29.112.910	162.954.466
<i>40 Υπηρεσία Ηλεκτροφωτισμού</i>	179.559.139	123.628.025	314.037.034
<i>45 Υπηρεσία Κήπων &</i>			
<i>Δενδροστοιχιών</i>	929.515.143	349.772.788	1.309.245.968
<i>55 Υπηρεσία Νεκροταφείου</i>	89.800.382	52.210.808	79.763.037
<i>70 Υπηρεσία οδοποιίας</i>	588.419.333	279.553.569	1.096.729.941
<i>75 Λοιπές υπηρεσίες</i>	85.477.734	11.451.424	115.900.000
ΣΥΝΟΛΟ	4.183.397.448	1.943.152.495	6.097.759.241

Πίνακας 5.10. Έξοδα (Μέρος II)

Πηγή: Προϋπολογισμός οικονομικού έτους 1998 του Δήμου Ηλιούπολης

ΜΕΡΟΣ III

	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ	ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ
	1997	30/11/97	1998
<i>2 Πληρωμές για μεταβιβάσεις</i>			
<i>εισοδημάτων σε τρίτους</i>	642.588.231	451.817.781	772.149.294
<i>3 Πληρωμές για εξυπηρέτηση</i>	58.176.009		
<i>Δημόσιας Πίστης</i>		32.862.969	91.567.479
<i>4 Λοιπές Δαπάνες</i>	572.200.000	342.955.878	481.352.152
ΣΥΝΟΛΟ	1.272.964.240	827.636.628	1.345.068.925
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	50.257.604	-	24.490.286
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	5.943.482.006	3.114.725.136	7.982.361.905
	5.993.739.610	3.114.725.136	8.006.852.191

Πίνακας 5.11. Έξοδα (Μέρος III)

Πηγή: Προϋπολογισμός οικονομικού έτους 1998 του Δήμου Ηλιούπολης